מספר 1706 שנה 34 ז' אייר תש"ל, 13.5.1970 תמחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

מיסמך

מכתב גלוי
של דן בן־אמוץ
לפליט מוחמד עבדאללה זאקוט
שגר כביכול בביתו

דן בן-אמוץ משיב

חקירה מיוחדת של
„העולם הזה" מגלה
מיהו אמנון נחמיאס
שתקף את בן־אמוץ

ומי
עומד
מאחוריו?

„אגד" מקיים שירות סדיר לגולן ולחרמון

לפני שבועות אחדים, כשנדונה שאלת התעריפים בתחבורה הציבורית, נעשה נסיון להשחיר את פניו של „אגד" ולהצגת מצבו ותביעותיו באור מסולף. המבקרים לא באו בטענות על טיב השירות ש„אגד" מספק, לא הזכירו את התנאים שבהם פועל הקואופרטיב. בהיעדר טענות ענייניות הם היכו מתחת לחגורה והשמיעו רמזים שונים, ללא ביסוס וללא הצדקה.

דמותו של „אגד" בעיני הציבור מצטיירת לא על פי פרסומים בעתונות אלא על פי טיב השרות שמגיש הקואופרטיב למאות אלפי נוסעיו יום יום, על פי מיכלול השירותים, נוחיות הנסיעה, התעריפים השווים לכל נפש ונכונותם של החברים ועובדים לעמוד בכל משימה הנדרשת מהם ולבצע כל הסעה, בכל זמן ולכל מקום.

מכה מתחת לחגורה

תעריפי הנסיעה בישראל, ובמיוחד בשירותי „אגד" הם מן הנמוכים בעולם. תעריפים אלה אינם משקפים נכונה את מרכיבי ההוצאה של הקואופרטיב ונקבעים בצו ממשלתי, המביא בחשבון לא רק את מצבו של הקואופרטיב אלא את מצב משק המדינה ואת המדיניות הכלכלית. משום כך אין התעריפים עומדים על הבסיס הכלכלי האמיתי ונמוכים מן הדרוש לניהול מפעל רווחי.

ואם אף־על־פי־כן מצליח „אגד" לאזן את תקציבו השוטף על בסיס מחירי־התשומה של נובמבר 1967 — הרי זה הודות ליעילות המפעל, לניהול טוב ולמיצוי כל האפשרויות של החסכון בהוצאות. הגרעונות של „אגד" אינם, איפוא, תוצאה של כשלון ניהולי אלא הכרח המציאות, שנכפתה על הקואופרטיב מגבוה.

ולא רק בשאלת התעריפים שונה „אגד מחברות־התחבורה אחרות בעולם. אנו מקיימים שירותים סדירים לכל פינה בישראל, ללא כל הסתייגות. שום שיקול של אי רווחיות או של סיכון בטחוני לא ימנע את „אגד" מלקיים את השירות לכל אתר ואתר. נוסף על כך משמש צי הרכב של „אגד" את צרכי הבטחון השוטף, כשלכל אוטובוס מצטרף נהגו הצמוד גם בעת גיוסו לתפקידים בטחוניים.

שבוע שבוע מספרות החדשות על התקפות מן המארב שנערכו על אוטובוסים של „אגד" ולא אחת אנו משלמים בדם את מחיר המשך השרות.

תנאים כאלה אין לשום חברת־תחבורה אחרת בעולם.

מהי, איפוא, האמת על „אגד", אותה אמת שלצורך חוויכוח ניסו להבליע אותה ולהתעלם ממנה?

מאזנים כפולים — „ברוז" עתונאי

אחת הטענות שהועלו בעתונות היא, כי „אגד" ערך שני מאזנים. טענה זו לא הושמעה מעולם מפי גורם מוסמך, אלא נולדה בדמיונו של עתונאי, אשר פירסם אותה בעתונו וממנו העתיקו אחרים.

„אגד" מעולם לא קיים אלא מערכת חשבונות אחת. עובדה זו הובאה לידיעת הציבור הן מפי שר התחבורה עזר בואצר, מר ארנון גפני, בהודעה לחברי ועדת הכספים של הכנסת והן במכתב ששיגרה ברית־הפיקוח בע"מ, האחראית על ביקורת מאזני האגודות השיתופיות.

הנהלת החשבונות של „אגד" מתנהלת באמצעות מחשב י. ב. מ., דבר המאפשר לקואופרטיב להוציא מאזני־ביניים חודשיים לבחינת מצבו ולהסיק מסקנות על־פי התוצאות התפעוליות של כל חודש. גם המאזנים השנתיים של הקואפרטיב נערכים במועד ומוגשים לפיקוח ולאישור בהתאם לחוק.

משום כך אינן מדוייקות הטענות שהועלו נגד הקואופרטיב כאילו לא הכין ולא הגיש את מאזניו.

חבר „אגד" — אדם עובד

בתונים שונים ומשונים פורסמו בעתונות גם על משכורותיהם של חברי „אגד". הבה נבחן מיהו למעשה חבר הקואופרטיב ומה המאמץ שהוא משקיע במשכורתו החודשית.

כדי לקבל משכורת ברוטו של 1071 לירות (כ־770 לירות נטו) חייב חבר „אגד" לעבוד ליד ההגה יום־עבודה מלא.

אם רוצה חבר „אגד" לחיות ברמת־החיים הממוצעת המקובלת במדינה, עליו לעבוד שעות נוספות ולהשקיע מאמץ רב ושעות־עבודה מרובות בימי חול, שבת וחג וזאת — לא כדי, חלילה, לחיות במותרות, אלא כדי להגיע לרמת־חיים ממוצעת, שהירחון הסטטיסטי לישראל, המוצא על־ידי הממשלה, קבע כי היא הרמה הממוצעת למשפחת־שכירים במדינה.

לא כל חבר מסוגל, מחמת מצב ברי־אותו, להשקיע מאמץ רב בעבודה נוספת. הכנסתו של חבר כזה, שאינו עובד שעות נוספות, נשארת בעינה — כלומר — 1071 ל"י ברוטו (כ־770 ל"י נטו).

וכיוון ששירותי „אגד" ניתנים ברצפות למעלה משתי משמרות ביממה, מ־4.30 לפנות בוקר ועד 12.30 בלילה — נאלצים החברים לעבוד עבודה נוספת ליד ההגה.

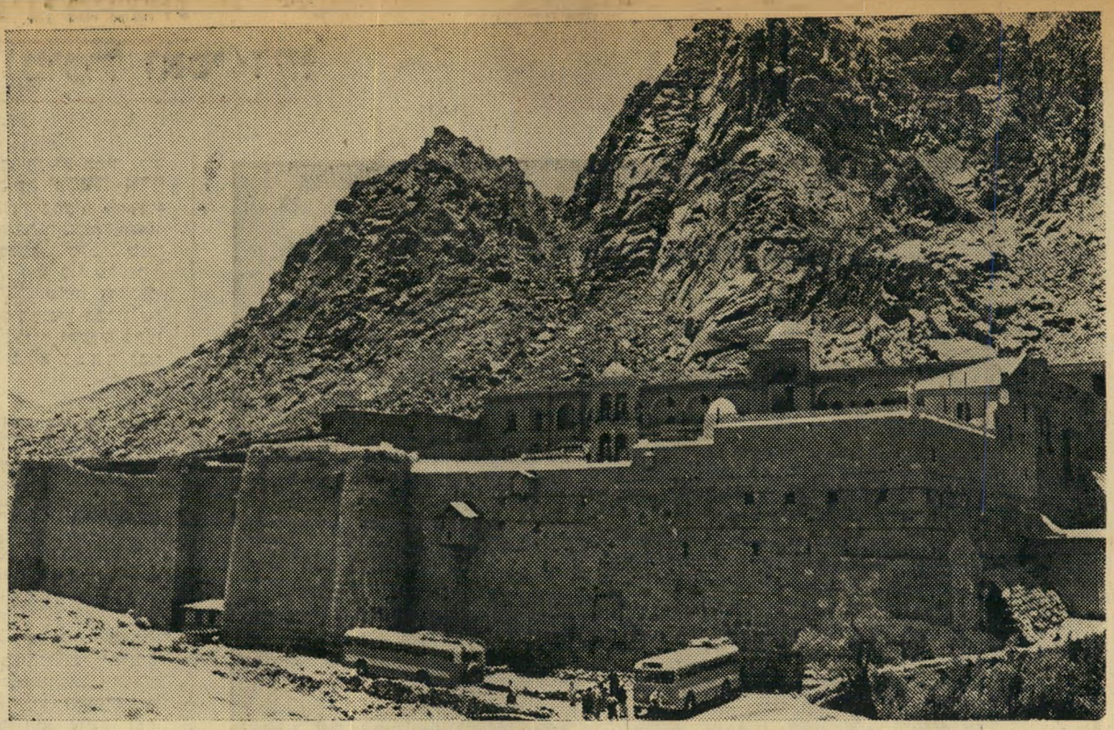
החשבון שפורסם בדבר משכורות חברי „אגד", ואשר הראה סכום של יותר מ־2,000 לירות לחודש, כלל את שכר השעות הנוספות וכן את ימי החופשה, התנאים הסוציאליים, דמי ההבראה וכל שאר תנאי־העבודה, הניתנים לכל שכיר במדינה, אך אינם נחשבים — בדרך כלל — כאשר עושים את חשבון שכרו.

אשר לעבודה הנוספת — תמורתה היא תשלום בעד השקעת שעות־עבודה מעל ליום־העבודה הרגיל, ומאמץ נוסף איננו יכול להיכלל בחישוב המשכורת. עובד החבר יותר — מקבל יותר; אינו עובד — אינו מקבל. ומי אינו עובד בישראל עבודה נוספת? מורים מלמדים שיעורים פרטיים; רופאים מקבלי חולים בבתיהם לאחר שעות עבודתם ב־מוסד הרפואי; מנהלי־חשבונות עושים עבודה נוספת לאחר תום עבודתם ב־משכורת ועוד ועוד. הכל מעוניינים לשפר את הכנסותיהם ולהעלות את רמת־חייהם. מדוע ייאסר הדבר על חברי „אגד"? מה עוד שהמפעל זקוק לעבודתם הנוספת וטובת ציבור הנוסעים מחייבת שהגה האוטובוס יהיה נתון בידי נהג מנוסה וקבוע ולא בידי נהג ארעי לשעות ספורות.

זאת ועוד. נהגי „אגד", שלא כשאר הציבור, חייבים בשירות שבעה ימים בשבוע. אין להם שבת, אין להם חג ואף לא שבתון. כאשר כל הציבור נח בביתו בימי חג — נהגי התחבורה הציבורית ממשיכים במתן השירות, כדי להקל על הציבור את חגו. כשכל הקהל נוהר לבמות־בידור או לאירועים מרכזיים — נהגי „אגד" הם המסיעים אותו לשם. הם אינם יכולים, כמו האחרים, ללכת לבלות עם משפחותיהם. אפילו ביום השבתון, יום הבחירות, יושבים חברי „אגד" ליד ההגה ומסיעים את הבוחרים לקלפיות.

שרותי „אגד" מגיעים לכל מקום ברחבי ישראל

אוטובוסים של „אגד" עם מטיילים חונים בפתח מנזר סנטה קטרינה בסיני

...רה למפעל יעיל

האם השחרת־פנים היא התמורה הנאותה לשירות הטוב שמקבל הציבור מנהגים אלה?

„אגד" כולו צבא

בימי חירום ובימי מלחמה תורם „אגד" את חלקו למאמץ הבטחוני וכל צי־הרכב שלו עומד לרשות האומה. במלחמת השחרור העמיד „אגד" לרשות צה"ל 400 אוטובוסים; במבצע קדש 1000 אוטובוסים ובמלחמת ששת־הימים — כ־2000 אוטובוסים. האוטובוסים של „אגד" שימשו אמצעי־תובלה לגיוסות, משאיות מאולתרות ואף רכב־התקפה, כפי שקרה במתחמי אום־כתף בחצי־האי סיני וברמת־הגולן.

גם בימים שלאחר המלחמה נדרש „אגד" להקצות לצרכי הבטחון מספר ניכר של אוטובוסים וכל אוטובוס כזה יוצא למשימת הבטחון יחד עם הנהג שלו. נהג זה משרת, איפוא, במילואים זמן כפול מן הנדרש ממנו כחייל־מילואים, שכן נוסף על גיוסו עם האוטובוס הוא גם מתגייס כאיש־מילואים ביחידתו.

שירות ללא הפסק

כמה פעמים שבתה בישראל התחבורה הציבורית? מאז הקמת המדינה פעם אחת בלבד.

עובדה זו לעצמה מעידה על אחריותם של אנשי „אגד" ועל הימנעותם מזעזועים העשויים לגרום אי־נוחיות לציבור.

באיטליה, באנגליה, בצרפת ובארצות־הברית נערכות שביתות־תחבורה לעתים קרובות. תעריפי־הנסיעה שם גבוהים פי שניים או שלושה מתעריפי־הנסיעה ב־ישראל.

אוטובוס של „אגד" שנשרף על־ידי מתנקשים ברצועת עזה

האומנם אין משמעות לעובדה ששירותי „אגד" מתקיימים ברציפות וללא הפרעות שנים רבות?!

משק יעיל — סוד השרות הטוב

עובר בכבישי הארץ איננו יכול למצוא בצידיהם אוטובוס מקולקל או מושבת. גם הנוסעים בשירותי „אגד" יודעים שבכל מקרה של תקלה — מיד יועמד לרשותם אוטובוס אחר, שייקחם במהירות למחוז חפצם.

ניהול המשק של „אגד" הוא מן הז' יעילים בתחבורה הציבורית בעולם. מוסכי הקואופרטיב עובדים בשיטות הי־משוכללות ביותר והטיפול המונע ברכב הגיע לרמה כה גבוהה שכמעט אין תקלות מיכניות באוטובוסים. סוד הטיפול הוא ביקורת קפדנית וצעדים מונעים, החוסכים תיקונים לאחר מעשה.

משום כך אין האוטובוסים של „אגד" נעצרים בדרך ומשום כך באים אל „אגד" מקרוב ומרחוק ללמוד את שיטות־העבודה ואחזקת הרכב.

חברות־בנות — לשם מה?

כמה בקרי „אגד" משתמשים בחברות־הבנות של הקואופרטיב כדי לנגחו. מהי האמת על החברות־הבנות?

כל החברות־הבנות של „אגד" הוקמו במטרה להגיש שירותי־עזר לתחבורה הציבורית וברוב המקרים הקמתן הסיר־ה את הנטל הדרוש להשקעות בשירו־תים אלה מעל הממשלה והשלטון ה־מקומי.

החברות־הבנות ברובן המכריע הוקמו מכספי חסכונות של החברים והן שיי־כות למשקיעים בהן. מכספי חברות אלה הוקמו תחנות מרכזיות משוכללות, מו־סכים ומזנונים, המשרתים את הקהל במחירים נוחים.

חסכון בבנק — גם הוא מזכה את בעליו בריבית. מדוע, איפוא, אסור ל־חבר „אגד", שהשקיע מחסכונותיו ב־חברה־בת — לקבל תמורה הולמת ל־השקעתו?! הלא התמורה איננה משת־למת לכל אחד — אלא לכל משקיע, ובהתאם לגודל השקעתו.

„אגד" הוא מפעל כלכלי־שרותי. הוא מעניק לצי־בור שרות טוב ומתנהל בצורה יעילה. תביעותיו לתיקון התערי־פים, כאשר הן מועלות, מושת־תות על ההסכם הבסיסי עם הממשלה מנובמבר 1967 ועל מרכיבי־ההוצאות האובייקטי־ביים, הניתנים לבחינה כלכלית. אין כל סיבה לחרוג בעת משא־ומתן כלכלי מן המסגרת הזאת ולנסות להשחיר את פניו של קואופרטיב ששרותיו לציבור כל ימות השנה — וכל השנים — עמדו במבחן ולא הכזיבו.

מוגש על־ידי המחלקה ליחסי ציבור ב„אגד"

במלחמת ששת הימים שימשו האוטובוסים של „אגד" רכב קרב לכל־דבר. בתמונה: חיילים דוחפים אוטובוס בחולות צפון סיני

חברות הביטוח אינן מוכנות לבטח את חיים טופול ואסי דיין

דיין מתקרב לגולדה

■ בראיון החודש עם שר הביטחון **משה דיין**, ששודר ברדיו, הועלו נושאים שונים. בין השאר גם הצגת מלכת האמבטיה של המחזאי **חנוך לוין**. לדיין היתה דיעה מגובשת על המחזה, אבל דבר אחד הוא לא הבין: „ראיתי את הקהל נהנה. ראיתי שם גם איך שגולדה מחזיקה באבר המין של שר־החוץ. אינני מבין מדוע?" אמר דיין.

■ מזכירו לשעבר של **לוי אשכול** המנוח, **עדי יפה**, יצא השבוע להגנת מעבידו לשעבר: „אשכול קיבל על עצמו את ההחלטה לצאת למלחמת־ששת־הימים," סיפר יפה. „רק אחר־כך שיתף את **מנחם בגין** ומשה דיין בהחלטתו," הוסיף בנסותו לשכנע כי ראש־הממשלה האז היה, בניגוד למה שחשבו, בעל כושר החלטה.

■ בבימות ההסברה של יום־העצמאות נאמו אלופי־צה"ל במשותף עם פוליטיקאים. שר־התחבורה **עזר וייצמן**, למשל, בנים תיקהנה, זה לא תמיד נכון במציאות. הזמר **שלמה ארצי**, זה שזכה במקום הראשון בפסטיבאל הזמר הישראלי 1970, הוא יוצא מהכלל. שלמה, שגבחר בתחרות, הוא בנו של עו"ד **יצחק ארצי**, שהיה עד לפני כמה חודשים המזכיר הכללי של המפלגה הליברלית ושפרש מתפקידו בגלל שלא נבחר לכנסת.

■ בן אחר של אב מפורסם הוא **יורם אלמוגי**. אביו הוא שר־העבודה **יוסף אלמוגי**. זה לא הפריע ליורם לקבל לא מזמן דוקטורט בהנדסה־ימית. זה גם לא הפריע לו לתכנן עבור חברה גרמנית דוברה, שאחרי ייצורה נרכשה על־ידי רשות הנמלים.

■ אבא אלמוגי. מתברר שאחרי הרצאותיו של אלמוגי האבא בחו"ל, תורמים יהודים שם כספים לקרן המגבית של ישראל. איך הוא עושה זאת, „על־ידי בדיחות באידיש, כמובן," מספר האבא בגאווה.

■ בתוכנית הטלויזיה „רוב שלים שלי", ששודרה ביום שישי האחרון, הופיעה בין השאר

כריסטופר ג'יאנר (משמאל), אחיו של הזמר מייק ג'אנר מלהקת־הקצב „האבנים המתגלגלות", הגיע לארץ כדי להשתתף בהפקה הישראלית של המחזמר „שיער", שעורר סביבו סערה עצומה. בתמונה: כריסטופר בשעת אחת החזרות למחזמר.

יצחק שלם (מימין), ראש־עיריית רמת־גן, חזר השבוע לזכרונות מימי ילדותו. היה זה בכנס בוגרי „בית־הספר לבנים על־שם אחד העם" בתל־אביב, בו למד פלד, אז פלדמן, בצעירותו. בכנס, שהוקדש בחלקו לזכרו של פסח („אוקשי") כפי שכינוהו תלמידיו) אויערבך, שהיה מראשוני המחנכים העבריים בארץ ושנפטר לפני 25 שנה, נכח גם שר המסחר והתעשייה יוסף ספיר (שמאל), שלמד גם הוא באותו בית־ספר. הכנס גרם התרגשות רבה למורה (טבע, חקלאות והתעמלות) הקשיש חיים קלר, שהפסיק מזמן ללמד, כשפגש בו את תלמידיו מאז, ביניהם המלחין יהודה שרת, אז שרתוק, אחיו של מי שהיה ראש הממשלה השני של ישראל.

הופיע בחברת אלוף פיקוד הדרום **אריק שרון**; אלוף פיקוד המרכז **רחבעם (גנדי) זאבי** הופיע יחד עם ראש־עיריית ירושלים **מרדי קולק**; ואילו אלוף פיקוד הצפון **מוטה גור**, יחד עם ראש עיריית חיפה **משה פלימן**. יוצא מן הכלל היה הרמטכ"ל רב־אלוף **חיים בר־לב** שהופיע בתל־אביב, כשעל הבמה יושב אומנם ראש־העירייה **יהושע רבינוביץ** — שרק פתח את הערב.

■ מניין קשרין המצויינים של הד"ר **נחום גולדמן** עם פרופסור **הנרי קיסינג'ר**, יועצו הראשי של הנשיא **ריצ'רד ניכסון** לענייני ביטחון וחוץ? זה די פשוט: בנו של גולדמן הוא עוזרו הראשי של קיסינג'ר בפעולתו האקדמאית באוניברסיטה. כשבא קיסינג'ר לניו־יורק, הוא מתגורר בדירתו של גולדמן הבן, וגם בבוסטון מקיימים השניים קשרים הדוקים.

■ אבות אכלו בוסר, ושיני שלישיית מועדון התיאטרון בפרודיה לפי המנגינה של השיר אברהמל'ה מלמד. בפרודיה צחקו על כולם. על גולדה מאיר ועל **מנחם בגין** ומשה דיין ו**יגאל אלון** ואפילו על אורי אבנרי ושלום כהן. קטע אחד בפיזמון סיפר על משה דיין המתקרב בזמן האחרון לגולדה — מפני שהוא מחבב עתיקות. משום מה, בלי כל הסבר, שודרה התוכנית בשידור חוזר ביום השבת — בלי הפרודיה.

ברכה נאמן — המשך

■ במסיבת יום־העצמאות המסורתית בביתו של מנכ"ל כור, אלוף (מיל.) **מאיר עמית**, נכח גם **דן בן־אמוץ**. אורח אחר במסיבה היה מנכ"ל המשטרה **יוסף נחמיאס**, שניגש לבן־אמוץ ואמר: „אני רוצה להגיד לך שאין לי שום קשר משפחתי עם **אמנון נחמיאס** מנס־ציונה," בהתכוונו לגנן בן־אמוץ. השיב דן: „אני מוכן לממן מודעות בעיתונים שבהן תחזור על ההודעה הזאת." המפכ"ל לשעבר לא נטה להיענות לאחגר.

■ **חיים טיפול ואסי דיין** נורא מסכנים. אחרי שהכינו עצמם לשחק בסרט כנר על הגג, קיים עכשיו חשש שהסרט לא יוסרט. הסיבה: שום חברת ביטוח עולמית אינה מוכנה לבטח את חייהם.

■ פסטיבל אבו־גוש התחיל כיוזמה קטנה ופרטית של אנשים שרצו לשלב את המוסיקה הכנסייתית הנוצרית עם כפר מוסלמי וקהל יהודי. בינתיים הפך הפסטיבל למאורע בינלאומי, והשנה התכוננו היזמים לפתוח אותו בקונצרט־גאלה אמיתי. אולם ברגע האחרון היה צורך לדחות את הגאלה. המנצח **זיגי שטדמן**, שהוא הרוח החיה של הפסטיבל, נפצע בתאונת־דרכים.

■ השחקן **ששי קשת** פתח את הצהרון ידיעות אחרונות. פניו חוורו. במדור מאזני צדק היה כתוב כי ששי קשת מלהקת פיקוד דיזנגוף נעצר מפני שהוא נוכל ומפתה צעירות והואשם בהוצאת כספים במירמה. ששי, השותף עתה לשלישייה חדשה בשם העצמות היבשות, פישפש במעשיו ולא הצליח להיזכר כי נעצר אי־פעם. הוא מיהר לברר איך זה שכותבים עליו דברים רעים כאלה. התוצאה: השבוע התפרסמה הכחשה בה הוסבר שהטעות קרתה בגלל שאחד השמות בהם התחזה הנאשם **אברהם אפלו**, שנעצר בגלל אותן האשמות, היה ששי קשת.

■ הקרחת משפיעה כנראה על הבן־אדם. עובדה: שניים ממשתתפי המחזמר קרחת מתחנים: השחקן־זמר **קובי רכט** עם שחקנית הסרט הוא הלך בשדות, **אירית יוטבת**, שהיא גם קרובת השחקנית **בתיה רנצט**, ו**עמיאל שץ** עם **הלן קרייגר** שהגיעה כתיירת וקרוב לוודאי שתמשיך להתגורר בארץ.

■ זוכרים את פרשת **כרכה נאמן** והחשיש? טוב, אז השבוע היה לה המשך. ההתיך של ברכה, זה שנעצר באותו הקשר, **ג'וי שטיין**, נידון בבית־המשפט בת"א לשנה וחצי מאסר. אבל זה לא הכל: ברכה הצהירה כי היא ממשיכה לאהוב אותו והיא תחכה לו עד שישתחרר.

■ מה אוכלים מיליארדרים? המיליארדר **יוג'ין קליין**, זה שהגיע לארץ כאורחו של מפקד חיל־האוויר **מוטי הוד**, אוהב בעיקר ממולאים. בשבוע שעבר הוא נראה סועד כמה פעמים במסעדה היפואית סקוטש האוס, כשהוא אוכל שזיפים ממולאים, תמרים ממולאים, ארטישוק ממולא וגלידת־שקדים.

גליה ארקין אחותו הקטנה (32) של השחקן **ג'וקי ארקין**, שנישאה לפני שנים ל**מיליונר צרפתי**, גרה במרסי והתגרשה לאחרונה, חזרה לארץ יחד עם אחד משני ילדיה. „חזרתי לצמיתות," היא סיפרה השבוע למכריה.

בגיון זה אנחנו פותחים את תחרות מלכת־המים 1970.

בעמוד 36 תוכל למצוא את הסנונית הראשונה. אני מקווה שהיא תמצא חן בעיניך — לא רק בתור סנונית. ליזה ברין היא דוגמה מקסימה ליצירה המפוארת ביותר שנוצרה בארץ הזו: הנוער הישראלי.

אינני יודע מי מבין המועמדות הסופיות — שהחל מגליון זה נציגן בפניך מדי גליון — תהיה מלכת־המים 1970. אבל אני יודע איזו השפעה תהיה לבחירה עליה.

דוגמה למה שעושה הכתר לאדם, או לבת־האדם, ליתר דיוק, תוכל לראות אצל שרית דמיר, מלכת־המים 1969.

שרית היתה עולה חדשה מסולין, תושבת עכו, כאשר זכתה בכתר. לאחר היבחרה, עברה לתל־אביב, הפכה למנהלת בוטיק, נעשתה אחת הרוזקות הפופולאריות בעיר הגדולה.

לפני מספר חודשים היא עמדה לממש את הפרס שזכתה בו,

מלכת־המים 1969 עם רחל ברזין

לטוס לאירופה במטוס אולימפיק. ערב נסיעתה נפצע אחיה בתעלה, והנסיעה נדחתה.

השבוע, סוף סוף, באיחור של שנה כמעט, יצאה שרית לאירופה, מלווה על־ידי אשת־העסקים ונערת־הזוהר רוחקה ברזין.

★ ★ ★

התחרות תיערך השנה באמצע ספטמבר, בנשף מפואר ב־היכל התרבות בתל־אביב, כשיקדמו לה שלוש תחרויות אזוריות, בהן תיבחרנה נסיכת ים־סוף, ים־כינרת וים־תיכון.

תהיה זו התחרות ה־12 במספר. נראה לי כי מכל השנים שעברו, לא היתה לתחרות מלכת־המים חשיבות גדולה מאשר השנה. בתוך הרגשת אי־הנוחות, המועקה ואולי אף הלחץ, שבו נתון כל אחד מאיתנו עקב המצב — תהווה התחרות אתנחתה לשעה קלה, את־נחתה בה תוכל לחזור ולזכור, לרגע, כי ישנם גם צדדים יפים לחיי היום־יום שלך, וכי אין טעם להרשות לצבע האפור להשתלט עליך.

★ מינהגי קריאה

מה מידת הקשר בין הנוער הישראלי והעולם הזה?

על שאלה זו, שלא אחת מטרידה אותנו, ניתן היה לקבל תשובה חלקית בהקשבה לשידור התוכנית רדיו־עשרה בשידורי־ישראל לפני שבועיים.

באותה תוכנית ראיין הד"ר שלמה אהרונסון שלושה צעירים, שתי בנות ובן אחד, תלמידי־תיכון, על מינהגי קריאת העיתונים שלהם. הם לא היו כמובן מידגם מייצג, אך תשובותיהם היו מאלפות.

אמר המרואיין שזוהה בשם מיכה: „אני קורא באופן קבוע את מעריב והעולם הזה... במעריב אני קורא את העמוד הראשון והעמוד השני, שזה פרשנות, ואת מדור ערב ערב. ובהעולם הזה אני קורא את כל העיתון... יש הרגשה שפה העיתונות נמצאת בידיים כאלה המוליכות שולל את קוראי מעריב וידיעות... כדי לא להיות שותף להולכת שולל, אני קורא לפעמים גם עיתונות לועזית...“

אמרה המרואיינת ציפי: „אני קוראת באופן קבוע את מעריב והעולם הזה. בעצם, העולם הזה — זה קצת מצחיק, בגלל שהיו לי נטיות שמרניות יותר בעבר. זה התחיל כשהאח שלי הביא את זה הביתה וזה נמשך בזה שאני התרגלתי עד כדי כך לכולו שזה באמת חלק בהווי היומיומי, שביום שלישי בערב יש העולם הזה. ואני באמת קוראת את כולו.

„בקשר למעריב אני נאלצת לצטט את מיכה... אני קוראת את העמוד הראשון והשני ואת ערב ערב ולעיתים די קרובות מזדמן לי לקרוא את הארץ. ביום ו' אני קוראת אותו בעיון רב.“

עצם העובדה ששניים מתוך שלושה צעירים סיפרו כי הם נוהגים לקרוא את העולם הזה מתחילתו ועד סופו, היא מחניפה אם לא מפתיעה. אבל מה שהפתיע אותנו באמת היתה עובדה אחרת: ששידורי־ישראל אמנם שידרו את הקטע הזה.

בדעתכם לרכוש דירה חדשה?

לא לעיתים קרובות אתם מחליטים לרכוש דירה חדשה. יהיה עליכם לבחור היטב לפני־כן.

חברת שיכון עובדים, מציעה לכם מבחר עשיר של דירות, בגדלים ובסוגים שונים ברחבי הארץ.

חברת שיכון־עובדים אינה בונה דירות סתם.

בבניית הדירות מושם דגש מיוחד, על תיכנון ועיצוב מעולה ומודרני — של הדירה, הבנין עצמו, על טיפוח הסביבה כולה.

רמת הבנייה גבוהה וקיימת הקפדה מלאה על כל פרט עד ל"פיניש" מושלם.

אין ספק שתחליטו — הדירה הבאה שלכם תהיה דירה של שיכון עובדים.

פרטים והרשמה במשרדי שיכון עובדים:

תל־אביב, רח' ליאונרדו דה־וינצ'י 21, טל. 250211

ירושלים, רח' הלל 8, טל. 29771

חיפה, רח' החלוץ 43, טל. 60915

באר־שבע, רח' שניאור 4, טל. 3542

שיכון עובדים

הצטרפי אלינו ותהני...

תהני מהכנסה גבוהה ומעבודה מהנה, אם הנך בעלת הופעה נאה ובעלת כושר שכנוע הצטרפי אלינו — היי נציגת יופי של לון.

נצלי את זמנך הפנוי לעבודה מהנה, ומכניסה בשטח הקוסמטיקה, אנו נכשיר אותך לעבודה מענינת שתדרוש ממך את מיטב כשרונותייך, ותיתן לך סיפוק רב, תרחיב את קשרייך, ותזכה אותך בהכנסה הולמת.

מלאי את התלוש המצ"ב ושלחי לעיר הקרובה לאזור מגוריך.

תל־אביב — רח' נחמני 53, טל. 625174; חיפה — רח' הרצליה 20, טל. 527283;
ירושלים — רח' כורש 12, טל. 20527, 62588; באר־שבע — ש. דרורי, רח' חוגלה 28, טל. 5442.

גזרי ושלחי

LON

אני מעוניינת לעבוד כנציגת "לון" ומבקשת להתקבל לראיון.

שמי .....

כתובתי: עיר: .....

רחוב: ..... מס' .....

טלפון: .....

הערות: .....

.....

לכבוד
"לון"
תל־אביב

מכתבים

המחיר שאנחנו משלמים

בימי המתיחות העוברים עלינו כעת, ובזמן שאין לא שלום ולא מלחמה, אני רוצה להביע את דעתי על המצב שהשתרר במדינה. תחילה, בעיית השטחים: ממשלת ישראל מודיעה שתמורת שלום בר־קיימא תהיה מוכנה לוותר על שטחים מסויימים. אז מדוע בונים שם שיכונים, חנויות, בנינים ציבוריים, כבישים וכד' ובכלל מתנחלים שם? האם יכולים מספר אנשים להחליט על חייהם ומותם של צעירים הנהרגים מדי יום ביומו בגבולות המדינה? מדברים על שלום, ומה בעצם הם עושים למען השלום?

נשאל עצמנו אם אפשר להשתמש במלים כמו „אין ברירה" ו„זה מחיר שאנו מוכרחים לשלם"? האם אפשר להשלים עם זה ללא ויתורים מצידנו? לא ולא!

חייבים אנו להתיחס לכל הצעה שיש בה גרעין של תקווה לשלום אשר תבוא מכל גורם שיהיה, יארינג או סיסקו, רוג'רס או גולדמן, אייבי נתן או האזרח הראשון שיבוא עם הצעה כל שהיא.

עם כתיבת מכתבי זה, אני שומע לצערי שהודיעו ברדיו ששני חיילי צה"ל נהרגו ועשרה נפצעו... זה המחיר ששלמנו להיום, ומה יהיה מחר...!!?

דניאל נדיר, רמת־גן

עדין הנפש

אל תרשע, תנבל, תנבזה, תבוגד והמורד אורי אבנרי, ימח־שמו־וזכרו.
תאקדח הטעון מוכן בידי לרצוח אותך נפש בפומבי ובגלוי ללא כל פחד ומורא.

אשרי ואשרי חורי, שזכיתי בגורל רציחתך ובשפיכת דמך הטמא ותמאוס לכל.

בגורל שותפי נפלה מריטת זקנך, זקן חתיש, לפני יריית הכדורים מאקדחי בגולגולתך.

לא נאצר, לא חוסיין, לא ערפאת ולא הערבים והמוסלמים יכולים לצייל את חייך ונפשך מידי.

נגזר על אשתך שתהיה אלמנה ובניך יתומים ותוריך שכולים.

אסור להשאיר חיית־טרף בחיים אף לרגע אחד ומי חיית טרף יותר ממך רשע בוגד.

דמך ימתק לחיכי.

בשרך ינעם לכלבים.

די לך רשע! די לך נבל! די לך מורד! די לך נגעל! די לך נמאס! די לך בוגד! די לך מנוול!

הרוצח השמח

אתם גברים, אתם?

שילטון ושיטות של דיכוי־אימים, לא דיכוי את עיתונאית ידיעות אחרונות זיוה יריב.

זיוה יריב

בארץ יש כמליון גברים מסורסים מבחינת העוז האינטלקטואלי האינדבידואלי. הגברים כאן מסוגלים לעשות מעשי גבורה

(המשך בעמוד 9)

לפני אחסנת בגדי החורף

כבסי אותם ב„טקסטיל שמפו", כי אין כמותו לטיפול בצמר ובאריגים עדינים. הכביסה ב„טקסטיל שמפו" מרעננת את צבעי האריגים וחופכת לבן לשלג. אבקת „ט ק ס ט י ל שמפו" עכשיו עם בושם עדין.

אב' נורית בע"מ.
אמפיצים הבלעדיים:
תוצרת ביח"ך נקח בע"מ

שלום ובטחון בדרכי ישראל
ברכת אגד ליום העצמאות תש"ל

תעריפון המנויים של העולם הזה

17.12.69

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● דמי המנוי בארץ	58	30
● לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	66	35

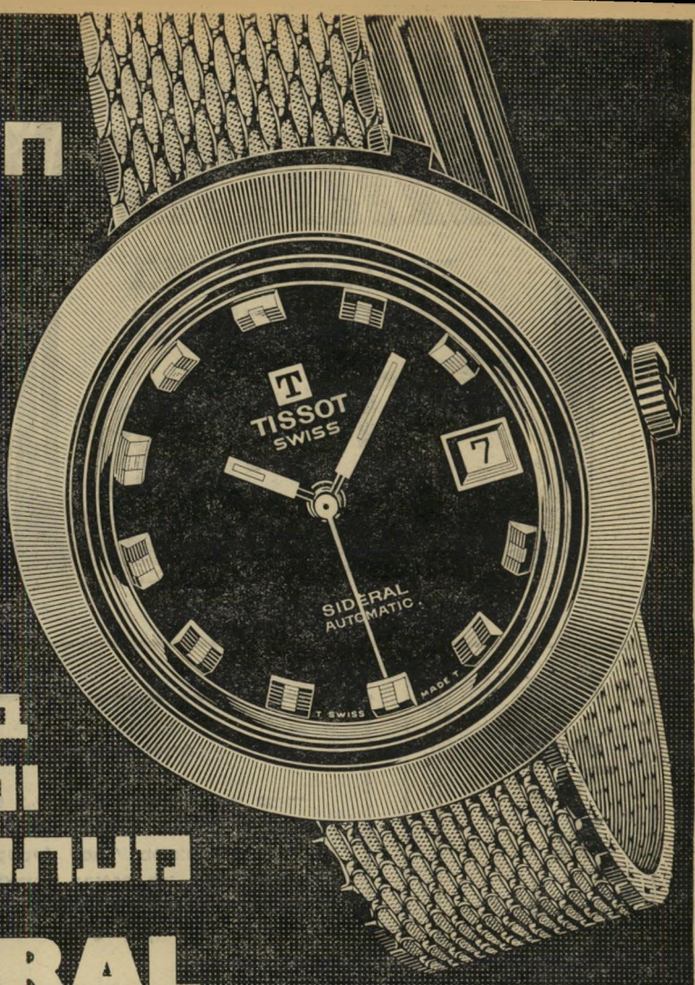
דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר

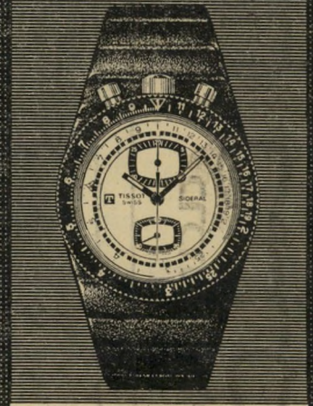
● לכל ארצות אירופה ואיראן	86	44
● ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	160	82
● לאוסטרליה וניו־זילנד	176	90
● למקסיקו, פנמה	150	77
● לארצות־הברית ולקנדה	110	57
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	120	62
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	140	72

חידושים נוספים!

השילוב המהפכני של פלדה וזהב ביברגלס.
"הקלה האחרונה" בספורט, מירוצים וביכוש החלל.
מעתה גם על זרועך:

TISSOT SIDERAL

סידרל פיברגלס כרונוגרף
אטום למים. שני מדי זמן: לדקות ולשניות. משולש כחול: ל"שיוט", קו אדום: ל"כדורגל". פטנט מיוחד של טיסו: טבעת חישוב וטכימטר.
המחיר: 199 ל"י.

סידרל פיברגלס
אטום למים.
אלקטרוני. עם תאריכון.
המחיר: 199 ל"י.

סידרל פיברגלס
דגם קטן יותר.
אטום למים. אוטומטי.
עם תאריכון.
עיצוב מהודר.
המחיר: 120 ל"י.

סידרל פיברגלס
אטום למים.
אוטומטי. עם תאריכון.
המחיר עם רצועה: 110 ל"י
המחיר עם צמיד: 145 ל"י

- **למי שחי את הקידמה, מסמל פיברגלס מירוצים, סקי, סירות, מטוסים וספינות חלל.**
- **מתאים במיוחד לאקלים הישראלי: אינו מתפשט בחום ואינו מתכווץ בקור. חזק מאד, בלתי שביר, מחוסן בפני כל זעזוע, אל-חלד, דוחה מים.**
- **טיסו-סידרל — יצירת הפאר החדישה של טיסו — אלקטרוני, אוטומטי, עם תאריכון וגם כרונוגרף. אטום למים.**
- **השילוב המהפכני של חומר חדיש ואצילי זה, נבחר ע"י מהנדסינו בשביל בתי-השעון של טיסו-סידרל.**
- **„שעון צעיר" לצעירים של ימינו, במחיר... לצעירים.**

טיסו. בטבחר עשיר ביותר של דגמים. הוא השעון הנמכר ביותר בעולם. כל שעון טיסו כמוספר. דבר המאפשר מעקב שיטתי לאורך כל שלבי ייצורו. מספר הזהות החדוש על המנגנון. נרשם בבית ההרוקת בשוויץ. הוא מופיע על תעודת האחריות הבינלאומית. שכיחה יפה ב־151 ארצות ברחבי הבל.

להשיג בחנויות טיסו המוסמכות

T
TISSOT
SIDERAL

טיסו צועד עם הזמן

קנה שעון טיסו — והשתתף במבצע הפרסים הענק „טוס עם טיסו לשוויץ" מס' 8

פרס ראשון: FIAT 124 (מכונית ולא כולל מיסים)
זכתה בפרס הראשון של מומחי תחבורה בינלאומיים

פרס שני: 6 פרסי טיסה לשוויץ בא"ל על ותיבי אויר לישראל (נעייול מאורגן, כולל מיסים)

פרס שלישי: **80 פרסי שעון-מעורר SWIZA תוצרת שוויץ - מהמעולים בעולם**

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

כביכול, רק תחת ההשפעה ההיפנוטית הבלתי פוסקת של שטיפת מוחות ברדיו, בעיתונות, בטלוויזיה ובאמצעות המונים שטופים, המגוייסים לכל התפקידים הסמויים, שחלק מהם טעמה זיוה ירוב.

כל הגברים דנן יכולים לזרוק ביציהם לסל המזונות, הירקות והזבל של תנובה ו־24 הספירטואליסטים — מקיר אל קיר — אותם שרי ממשלה המבקשים עיצה מאבות שמלפני 3.000 שנה, כדי לפתור בעיות של סוף שנות ה־2.000 ועידן המדע.

אכילה מאותו סל' והתעסקות בלהחכים מטפשות שלפני 3.000 שנה, תחכימם באותה מידה...

אברהם נחום, תל־אביב

קריאה לציבור

בשנת 1966/67 עיבדתי שטח ירקות עם בן אחותי יצחק כהן, שטח של 30 דונם בערך, מהם 25 בניילון ליצוא.

אולם עם פרוץ מלחמת־ששת־הימים שר־תפי הנ"ל גוייס לתקופה מ־20.5.67 עד 20.6.67. בהעדרו נשארתי חסר־ישע, כי בתור איש חולה ומוגבל לא היה ביכולתי לטפל בירקות וכולם הלכו לאיבוד, ואיתם השקעותי בסך 30,000 ל"י, חלקם חסכונותי, ומרביתם הלוואות מנושים שונים, אשר הגישו תביעות משפטיות נגדי ותיקים ב־הוצאה לפועל עם פקודת־מאסר התלויים על ראשי כחרב דמוקלס.

אי ההתחשבות במצבי, אילצני לסנות ל־משטרת מחוז תל־אביב עם החלטה להכריז שביתת שבת עם כל המשפחה. הם כתבו לי כי המשטרה לא מטפלת במתן רשיונות לשביתות. לאחר מכן פניתי אישית למש־טרה הנ"ל והסברתי להם את עניני, ודרש־תי עצה מה לעשות, הם דחו אותי כליל. לאחר מכן פניתי למשטרת אשקלון, ולאחר שהבינו את כל העניין, מפקד המשטרה סירב להתערב כי המשטרה לדעתו אינה חייבת במתן עצות. כך שבמשך 3 שנים אני מובטל מעבודה, אכלנו את כל רכוש ה־משפחה, פניתי ללשכת הסעד שהקציבה לי 110 ל"י תמיכה חדשית שאין בה די מים לחץ ולחם צר. אני קורא לציבור שישמע וישפוט מה עלי לעשות כדי לקיים התלויים בי: אני ושני ילדי?

אליהו יחזקאל,
מושב בית־עזרא

תקנון לעיפים

בהיותי במילואים גיליתי באחד הבונקרים את „תקנון אגודת העייפים".

1) תן למישהו אחר לקרוא לך את התקנון, בכדי שלא תתעייף.
2) אדם נולד עייף, וחי בכדי לנוח.
3) במיטה נולדת, במיטה תמות, אז למה לרדת ממנה בבוקר? כדי שתוכל לישון בלילה.
4) נוח ביום כדי שתוכל לישון בלילה.
5) אם אתה רואה שמישהו נח, עזור לו.
6) העבודה אינה ארנבת; היא לא תברח.
7) ממנוחה רבה טרם מת איש.
8) כשבא לך חשק לעבוד, שב קצת, זה יעבור.
9) אם העבודה היא בריאות, אז תנו אותה לחולים.

לסיכום: העבודה היא חיינו אבל לא בשבילנו!!!

מעניינת דעתם של החיילים על העבודה, ומעניין מי המציא את התקנון הזה, יתכן שעל־ידי השבועון יתגלה הממציא.

נ.ב. ברכות ליובל העשרים.

גדעון סמדר, רמת־גן

אבצם ברדיו

חדלתי מזמן להיות פטריוט, אבל כשאני שומע איך ברדיו או בעיתונים משבצים, ללא שום צורך, מילים לטיניות לשפה העברית מתעורר בי החשק לשלשל.

התופעה התפתחה בזמן האחרון לממדי

(המשך בעמוד 10)

זהה את עצמך

תמונה זו פורסמה בגליון „העולם הזה" (655) שהופיע לפני 20 שנה בדיוק. היא לקוחה מתוך כתבה על הנושא „אנטונו ורוזאריו הולכים העירה" שנכתבה בידי שלום כהן. הכתבה מתארת סיור של הרקדן הספרדי אנטוניו רואיז סולר והרקדנית רוזאריו פרץ, בתל־אביב. בתמונה: ילדים מכינים מדורת ל"ג בעומר. הילדים שיזהו את עצמם בתמונה או כל מי שמכירם מתבקש לשלוח פרטים לת.ד. 136 תל־אביב ולציין על המעטפה „זה את עצמך!" בין אלה שיזהו את עצמם או את נושאי התמונות, תוגרל בסוף התחרות טיסה לחוץ־לארץ.

המפיצים: חב' נורית בע"מ

פרסום 2000. רוני בן־ארצי, צלום: צ. הדני

מלה חדשה
בשפה העברית:
„גמישונים"

„גמישונים" — זהו שמם של ה־גרבונים החדשים של „מרסי", שהם כה גמישים עד שהם מתאי־מים את עצמם לגופך ותהיה מיד־תך אשר תהיה (מגובה 1.50 מטר עד לגובה 1.75 מטר).
4.50 ל"י לזוג בלבד.

Merci

מרכז
עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER
„גרוזובסקי — אישון לנם"
תל־אביב, רחוב שניאור 5 (פינת רח' פינסקר 20), טל. 55029.
שעות קבלה 17—9
נשמח לשלוח חוברות הסברה לפי בקשה.

מכון
פסיכולוגי
בהנהלת נתן רזניק
הרפית מתח ולמוד הפנוזה
טפול בחוסר בטחון
ותסביכים
ת־א, המלך ג'ורג' 44,
בשעות: 18.00—15.00.
חיפה, טלפון: 69300.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלוסות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

מגיפה ממש. כל נואם חושב שהוא מחוייב לעשות רושם דווקא בעזרת ביטויים לועזיים.

כשאני שומע מילים כמו אוטנטי, רלוונטי, אלטרנטיבה, ספציפי, פונקציה, אופציה, קלסיפיקציה, אינטרפרטציה, קונפקציה, קונספציה, פרויקט, פרוצס, אבצס — אני לא רץ לחנות לקנות מילון לועזי. אני פשוט מסובב את הרדיו לתחנה אחרת תוך פליטת הגדרות קונטרפונקציונליות, אבל בערבית וברוסית!

זלמן שנוקפרצקן, חולון

■ „בוגד"

וישמו פישקין

לאחר שקראתי את הרשימה „בוגד" ושמו פישקין (העולם הזה 1703), **איני יכול שלא להגיב באשר כבר מזמן לא נתקלתי בעיתות כה גס של מסקנות לעומת עובדות.**

הבנאדם צריך להיות ארכי־דביל מושלם כדי להאמין כי „היחס ומעשי־התגמול בהם זכה אלכסיי פישקין" היו בשל רצונו לת־זור לבריה־המועצות. „הרדיפות" מהן סובל פישקין, כביכול, נובעות אך ורק מתוך כך שהוא, אלכסיי פישקין, נהג להשמיץ את מדינת־ישראל זמן רב לפני שפורסם רצונו לחזור לאמא־רוסיה.

רז

מאחר וברשימה אודות פישקין הוז־כר אביו של יאשה קאזאקוב, כדוגמא מן הצד האדום, אצ־יין רק שמר יוסף קאזאקוב מבקש לע־לות לישראל, ואין בפיו דבר כנגד ברית־המועצות, או לפחות אינו מוציא דיבת ארצו של ברז'נייב רעה. מכאן שאין כל ממש בהשוואה בין קאזא־קוב, ולהבדיל פישקין.

ולסיום, בתשובה לשאלה שבסוף הרשי־מה: „מי עוד יעז לבוא ולטעון באוזניו (באוזני פישקין): ,כאן לא רוסיה'?" — התשובה היא: **אני.**

כאן לא רוסיה, ועובדה היא שמר פישקין הנכבד מהלך חופשי, דבר שלא היה קורה ברוסיה, גם בגין דברים פחות חריפים אילו היה אי־מי מהין להשמיע שם דברים כנגד המדינה והמישטר.

ודבר אחרון, מר פישקין: אנא, חזור לרוסיה. שם בוודאי יהיה לך הרבה יותר טוב.

אבי רז, תל־אביב

■ ישון

הטוב והרע

הרשה־נא לי לפנות אליך בעניין כתבה קצרה אשר פורסמה בגליון העולם הזה 1705, בה הוזכר שמי.

בן־גור

בכתבה הנ"ל מוב־אות שתי עובדות לא נכונות:

(א) איני נושא בתואר „סגן יו"ר אגודת העתונאים";

(ב) לא שאלתי שום עיתונאית „מה את עושה הערב", כפי שמסופר ברוב פיקאנטיות בכתבת־כם.

הדבר מצוץ מן האצבע ומהווה לשון הרע.

מאיר בן־גור, תל־אביב

● **העולם הזה,** השואל לא פעם נערות נאות מה הן עושות הערב, מבקש את סליחת הקורא בן־גור.

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמר נות למכתביהם.

★ **המצרים מאמינים שנאצר הזמין את גולדמן - והם שמחים על כך**

★ **הפדאיון הפלסטיניים תוקפים את נאצר, מתנגדים לישראל אך...**

פגישות עם ערבים

מאת

אורי אבנרי

רדתך מן המטוס מכה על פניך גל־חום. עשרים מעלות מפרידות בין פאריס, בה המריא המטוס בבוקר, ובין לוד, בה נחת כעבור ארבע שעות.

כעבור כמה דקות, כשאתה נוטל לידיך עיתון ישראלי, מכה על פניך גל שני — גל שטיפת־המוח. 180 מעלות מפרידות בין מה ששמעת וקראת באירופה, ובין מה שמודקר לעיניך בעיתוני ישראל וחודר לאוזניך מהרדיו.

זוהי תמיד החוויה הראשונה של החוזר מחו"ל. הפעם היא חזקה פי כמה. כי מעולם לא היה קיים פער כה עצום בין המציאות ובין מה שמנגנון שטיפת־המוח מתאר אותו כמציאות אצלנו.

נסעתי לחו"ל לוועידה שנערכה מטעם האקדמיה הנוצרית של ברלין המערבית. הוועידה נשאה את השם „שלום (בעברית) על־ידי פרציה — ועידה עם אורי אבנרי". שם זה טעון הסבר: כמו בכל אירופה, נשחקים שוחרי־השלום בין התעמולה הישראלית הנוקשה ובין התעמולה הנוקשה של אירגוני־הפידאיון ותומכיהם מבין השמאל החדש הקיצוני.

הם צמאים לקולות חדשים מישראל ומארצות־ערב, וחם רואים חובת־מצפון לעצמם לעשות את הכל כדי להפגיש ישראלים עם ערבים.

בשבילי היה המיפגש הישיר עם הערבים חשוב יותר מכל ההרצאות והחיכוכים הרש־מיים. כעשרים ערבים השתתפו בוועידה בשלביה השונים — מצרים, לבנונים ואנשי אל־פתח. היה זה תהליך מתמיד של יצירת מגע אנושי ונפשי — בחיכוכים מאולתרים בהפסקות, ליד שולחן־האוכל, בגינה.

אילו רציתי לסכם רושם זה בפסוק אחד, הייתי אומר: אין כל קשר בין מה שנעשה עתה בנפשם של ערבים, לבין מה שמצטייר לעיני מי שקורא עיתונים בישראל.

ניסטי, אין אף מצרי אחד הרואה את הופעת הרוסים בארצו בשימחה.

● **ההשלמה עם העובדה שישראל קיימת,** ושאי־אפשר לחסלה.

● **החשש מפני אירגוני־הפידאיון הפלסטיניים.** אירגונים אלה חותרים תחת כל המישטרים הערביים, הריאקציוניים והמתקדמים כאחד. הם מדברים בבוז על ממשלת מצרים ועל עמה, בעוד שהמצרים סבורים שהם מקריבים את עצמם למען הפלסטינים כפוי־טובה. (הפלסטינים בתעידה הכריזו בקול רם שעבד־אל־נאצר הוא „בורגני זעיר", שהוא „שייך לשעבר").

● **הרצון לפעול סוף־סוף למען מצרים עצמה,** לשקם את מישקה ולפתח את אוצרותיה. עם עליית כוחות סרי־מצריים לשלטון בסודאן ובלוב, קם לתחייה החזון הישן־נושן של מצרים כראש גוש המאחד את עמק־הנילוס וצפון־אפריקה, בניגוד לחזון של מצרים כמהגיגת „האומה הערבית" כולה.

כל הנימות האלה משמשות בערבוביה, ואין ביניהן גבולות ברורים.

הישראלי התמים ישאל כאן: „אז למה הם לא עושים שלום? למה הם לא יושבים עם ממשלת ישראל ליד שולחן אחד?"

הדברים אינם פשוטים כל־כך.

אצל המצרים, כמו אצל שאר הערבים, יש חשיבות עצומה למושג „כבוד". המצרים מב־חינים עתה בבירור בין העניין המצרי והעניין הכלל־ערבי (הבחנה זו חוזרת גם בדברי עבד־אל־נאצר עצמו, והיא אחד החידושים המהפכניים במצב־הרוח הנוכחי). אולם שום מצרי אינו מעלה על דעתו לבגוד בעניין הערבי הכללי.

כדי להגיע לשלום ללא בגידה, דרושים, לדעת המצרים, שני דברים: החזרת כל השטחים חמוחזקים (פרעון חוב־הכבוד למדינות ערב) ומתן הזכות לפליטי פלסטין לבחור בין שיבה ופיצויים (פרעון חוב־הכבוד לעם הפלסטיני).

הצרה היא, שאין המצרים מאמינים שממשלת ישראל מוכנה לכך. נאומיהם של גולדה, אלון, בגין ועזר (שכל מצרי יודע אותם על־פה) מוכיחים להם כי ישראל רוצה לספח לעצמה לפחות חלק ניכר מן השטחים המוחזקים. ההזמנה למשא־ומתן „פנים אל פנים", „בלי תנאים מוקדמים", שבו „אפשר יהיה לדבר על הכל", נראית להם על כן כהתחסדות מחוכמת. (ובינינו לבין עצמנו, האם אינה כואת? אילו רצתה גולדה להחזיר את השטחים, היתה מצהירה על כך מראש, לפחות עקרונית.)

המצרים מאשרים הזמנת גולדמן

רשת גולדמן עמדה, כמובן, במרכז ההתעניינות של כל באי הוועידה, ושל הערבים במיוחד.

העובדה הבולטת ביותר לעין היא זו: אף ערבי אחד לא פיקפק לרגע כי עבד־אל־נאצר אומנם הזמין את גולדמן, וכי הפגישה מזרפדה על־ידי גולדה מאיר.

לגבי הערכת הפרשה נחלקו הדעות בין הערבים באופן קיצוני:

כל המצרים והלבנונים שדיברתי עימם, ללא אף אחד יוצא מן הכלל, שיבחו את עבד־אל־נאצר על מעשהו, וראו בו תוצאה הגיונית של ה־רצון המצרי להגיע לידי הסדר עם ישראל.

כל הפלסטינים, לעומת זאת, ראו בכך קנוניה של עבד־אל־נאצר להגיע לידי שלום עם ישראל, מאחורי גבם של הפלסטינים ונגד אירגוני־הפידאיון.

כל מי שמדבר ברגע זה עם מצרים, מתרשם כי רצונם להגיע לידי הסדר־שלום אינו מן השפה ולחוץ. רצון זה אינו מתבטא רק בנאומים לתצרוכת־חוץ, אלא גם בשיחות פרטיות מלב אל לב. הוא מתבטא בתוסר מפליא של עויינות במגע אישי, ואף בגילויים של ידידות ממש.

מי שרוצה, יכול לפקפק בכנות דבריו של עבד־אל־נאצר, שמסר לאריק רולו תוכנית־שלום שלמה ומרחיקת לכת. אבל אי־אפשר לפקפק בכנותם של מצרים מכל הסוגים, סטודנטים בחו"ל ואנשי הרחוב בקאהיר, שמשקיפים שונים ורבים דיברו עימם במאות הזדמנויות.

לולא ידע עבד־אל־נאצר שזהו מצב־הרוח כרחוב שלו, לא היה מעז להזמין את גולדמן. ואחרי שהעסק התפוצץ, לא היה מעז לפרסם בהרחבה את דעותיו של גולדמן בעיתונות המצרית — פירסום שאישר את דבר ההזמנה המקורית, למרות ההכחשה הרשמית.

מבחינה אחת יש דמיון בין מצב־רוח זה ובין מצב־הרוח ה„גולדמניסטי" בישראל. אילו ניתן לפרק מצב־רוח לגורמים, הייתי מגדיר את הגורמים למצב־הרוח המצרי כך:

● **העייפות מן המלחמה** וההבנה שאם לא יושם לה קץ, תהיה זאת מלחמת־נצח בלי כל פיתרון נראה לעין. במצרים, כמו בישראל, שואל האדם הפשוט: „מה יהיה הסוף?"

● **אי־רצון להפוך את מצרים למושבה סובייטית.** כל מצרי מבין שאין מנוס מלהסתייע בצבא הסובייטי, כדי להגן על ארצו מפני צה"ל. אך מלבד קומץ קומו־

החצלום שהדהים את הפידאיון

סרן־מילואים בצנח־נים רן כהן, מקיבוץ גן־שמואל, בעת התפ־גנה מול ביתה של ראש הממשלה גולדה מאיר. „נפצעתי בראי־שי ממכות של מקל מסומר," סיפר רן א־חרי ההפגנה. התצ־לום הדהים את אנשי „אל־פתח": „לא יכול לחיות שקצין־צבא יש־תתף בהפגנה נגד ממ־שלתו!" אמרו.

(המשך מעמוד 11)

לא פחות מתחסדת נראית בעיניהם דרישת ישראל שמצרים תחזור להפסקת־האש. הפסקת־אש בלי הודעה ישראלית על נכונות לנסיגה — הרי זו, לדעת המצרים, השלמה עם כיבוש. „עשרים אחוז מאדמת מצרים" לצמיתות. כמו הישראלי הממוצע, רואה גם המצרי הממוצע את מלחמתו כמלחמת־מגן בלתי־נמנעת, הכפוייה עליו על־ידי ה־אוייב.

כך נוצר מצב שאדם ישראלי יתקשה מאד לתפסו: המצרי ה־משכיל מאמין עכשיו בלב שלם שעבד־אל־נאצר רוצה בשלום ועו־שה את הכל למענו, בעוד שישר־אל מחבלת בו. על רקע זה הוא מפרש את פרשת גולדמן: נשיא מצרים ניסה להזיז את העניין לקראת פיתרון, על־ידי מעשה סמלי רב־משמעות, וישראל סיר־בה.

מאותה סיבה, עוקבים המצרים בהתעניי־נות אחרי מעשיהם של שוחרי־השלום בישר־ראל. ההפגנה ליד בית ראש־הממשלה ונגד ההתנחלות בחברון עשתה עליהם רושם עז ביותר. הם מכירים את שמות הקבוצות השונות. מאמרו של יורם שדה, שסיפרתי להם אודותיו, עשה עליהם רושם עז.

אין היום כל קושי לדבר עם אנשים מצריים באופן גלוי וחופשי. באחד החיבו־חים הפומביים של העתידה שאל אותי אחד המצרים שאלה ענינית לגבי מאורעות 1954 (המאבק המצרי לפינוי הבריטים מסואץ, עסק־הביש, ברית בגדאד, ההתקפה על עזה.) עניתי לו, ובלי משים נכנסנו לחיכוך פרטי על אותם מאורעות רחוקים, כפי שנראו משני עברי החזית. כעבור כמה דקות קם אחד המשתתפים הפלסטיניים ושאל ברוגז אם יש מקום לשיחות פרטיות כאלה, שאינן נוגעות לנושא העומד לדיון. התפתח ויכוח בין שנינו יחד ובין הפלסטיני, עד שקם רב יהודי צעיר מברלין ואמר שזוהי הרי כל מגמת הועידה — לקדם דו־שיח בין ישר־אלים וערבים.

סרן צנחנים למען השלום

דו־שיח עם הפלסטינים בחו"ל (להב־דיל מן הפלסטינים בשטחים המוחזקים) הוא הרבה יותר קשה. לעומת מצב־רוחם הפייסני של המצרים, בולט מצב־רוחם ה־מלחמתי של הפידאיון, שביטחונם העצמי הולך וגדל.

אולם בניגוד לוויכוחים הסוע־רים, ולעיתים אף המרים, עם פלסטינים במיסגרת הרשמית של הוועידה, היו הוויכוחים הפרטיים — בהפסקות ובשעת הארוחות — כמעט ידידותיים.

בכל הויכוחים מסוג זה, הסקרנות ההד־דית היא גורם מגשר. פה ושם הגענו למגע אנושי ממש, על רקע ידידותי, תוך החלפת בדיחות ובדיווים ערביים.

הייתי רוצה לתת כמה דוגמאות של ויכו־חים מסוג זה דוקא.

באחת ההפסקות האשמתי את אנשי אל־פתח בכך שאין להם שום תוכנית־שלום אמיתית. הרי אין הם יכולים לחלום על מ־גור ישראל בכוח הנשק, ואין תקום „פלס־טין המאוחדת, הדמוקרטית והחילונית", שהם מדברים עליה, בדרך אחרת?

בהתאם לקו אל־פתח, השיב איש־שיחי כי הישראלים עצמם ישתנו, יפרקו את ישראל הגזענית והלאומנית, ויקימו יחד עם הער־בים את המדינה הלא־לאומית והלא־דתית.

עבד־אל־נאצר מחזיק ביד חוסיין — נגד הפידאיון?

כשאמרתי לו שאיני מכיר 100 איש ב־ישראל המוכנים לפרק את מדינתנו, הוא הביא כהוכחה את ההפגנה ליד בית ראש־הממשלה, שאורגנה (לדבריו) על־ידי מצפן. קבוצת מצפן חותרת, לדעתו, לפירוק מדי־נת־ישראל.

אמרתי לו שיש בידו טעות. או־תה הפגנה אורגנה על־ידי קבוצת שי"ח, שהיא קבוצה ציונית מובּ־הקת, ישראלית־פטריוטית. הפלס־טיני פשוט לא האמין לי.

נזכרתי שיש עימי גליון העולם הזה שבו פורסמו תצלומי ההפגנה. הבאתיו מחדר, והראיתי לו את תמונת השוטר המחליף מכות עם מנהיג ההפגנה — רן כהן מגן־שמואל.

„אתה רואה," אמרתי, „הנה הטיפוס ש־עמד בראש ההפגנה. הוא סרן בחיל־הצנח־נים."

בן־שיחי צחק בכל פה. „אתה מתלוצץ!" הוא קרא. „איפה נשמע שקצין־צבא מפגין נגד הממשלה שלו? אין דבר כזה!"

„אצלנו זה נשמע," השבתי. „אצלנו מפגי־נים למען השלום סרנים של צנחנים, המת־קוממים נגד מדיניות הממשלה שלנו, המת־נגדים להתנחלות והמוכנים להחזיר לכם את השטחים הכבושים למען השלום אתכם. אבל," הוספתי, „הוא רוצה בקיום מדינת ישראל, ולעולם לא תשכנעו אותו שהוא צריך לותר עליה."

נדמה לי ששיחה קצרה זו נתנה לפלסטי־נים מזון רב יותר למחשבה מכל נאומו.

ויכוח על סמל „אל־פתח"

שיחה פרטית אחרת עם קבוצה שלמה של פלסטינים, הגענו שוב ל־תוכנית הרשמית של אל־פתח להקמת „מדי־נה פלסטינית לא־לאומית, חילונית ודמו־קרטית".

הערתי כי איש לא יאמין באופי העל־לאומי של אירגון „אל־פתח". לדעתי נוכח דווקא מאופיו הלאומי, כתנועה לאומית.

בעלי־שיחי, כולם אנשי אל־פתח, הכחישו זאת בלהט, תוך שימוש בז'רגון של ה־שמאל החדש.

הצבעתי על הסמל של אל־פתח, שאחד מהם ענד אותו על דש מקטורנו. זהו סמל מורכב מאד, הדומה מאד לסמל „רק־כך" של אצ"ל בשעתו. „הנה כתוב שיחרור פלסטין," אמרתי. „פלסטין היא מילה ער־בית, שאין לה שום משמעות בעברית. זהו שם לאומי שלכם. לא שלנו. השם הלאומי שלנו הוא ישראל. מדוע אתם רוצים לכפות עלינו את הסמלים הלאומיים שלכם?"

אחד הפלסטינים קרא שלא איכ־פת לו שהמדינה תיקרא איקס.

„קחו את הצבעים שלכם," הוספתי וני־תחתי את הסמל. „ירוק, לבן, שחור. מה זה?"

„ירוק זה צבע התקווה," התחיל אחד להסביר. „לבן זה..."

שאלתי בתמיהה אם אמנם אין הם יודעים מה מסמלים צבעים אלה של הדגל הפלס־טיני. כשנוכחתי לדעת כי אמנם אין להם מושג, נאלצתי להסביר להם כי אלה הם צבעי בתי־הכאליפים של האיסלאם הקדום — ירוק היה דגל מוחמד וביתו, לבן היה דגל בית־אומייה ושחור דגל בית־עמאס. „אתם רואים," סיכמתי, „דגלכם הוא לאומי־דתי, מוסלמי־ערבי. אני מכבד אותו בשל כך. אני מכבד את לאומיותכם, ואני רוצה שתכבדו את לאומיותי. עלינו להשלים עם זה שה־ישראלים והפלסטינים הם שניהם עמים לאו־מניים מאד, וכי דו־קיום ביניהם חייב להת־בסס על הכרה הדדית של שני הלאומים."

מסביב לנקודה זו הסתובבו, כ־מובן, כל הוויכוחים עם הפלסטי־נים — הרשמיים והפרטיים כאחד. לפידאיון ולאוהדיהם פשוט קשה לבלוע את הצורך להכיר בלאו־מיות הישראלית, כי מכך נובע הצורך להכיר בזכות הישראלים לקיים מדינה משלהם.

בניסונם להתקומם נגד צורך זה האשימו אותי שאני ציוני, לאומני ואנטי־מהפכני.

זרע בלב הפידאיון

יש לי כבר נסיון מסויים בתעידות כ־אלה, ולא התרגשתי מן ההאשמות. לפי נסיוני, יש לכל מיפגש כזה שלושה של־בים: השלב הראשון, הנמשך יום־יומיים, מוקדש כולו למונולוגים. כל צד נואם את נאומיו השיגרתיים המוכנים מראש, אינו מקשיב לצד השני. תוך כדי כך הוא פורק את המתח הנפשי שלו. זהו שלב מעצבן. זר, הנוכח בו, מגיע לכלל ייאוש שחור. „אם אנשים כמוכם לא יכולים למצוא שפה משותפת," אומרים הזרים תמיד, „אז המצב אבוד. אין פיתרון!"

אחרי שלב זה בא מעין שלב־ביניים. כל אחד עייף מן הנאומים, ונדמה שאין בכל ה־עניין שום טעם. אין תקשורת. אפילו כש־שני הצדדים משתמשים באותן המילים, הרי הם מתכוונים לדברים שונים לגמרי.

ואז, לפתע, מתחיל שלב שלישי. מישהו מקשיב לצד השני, מתחיל להבין לרגשותיו, למיניעים שלו, לתגובותיו. הוא מנסה להת־אים את דבריו שלו לעולמו הרוחני של ה־צד השני. הצד השני מגיב באותה צורה.

לפתע יש תקשורת. נזרע זרע. אולי זרע קטן, זעיר — אבל זרע שנזרע בכמה לבבות, שיצמיח פי־רות בשיחות פנימיות בכל צד, העשוי להצמיח ברכות הימים גי־שות חדשות.

ועידתנו זו עברה בדיוק את אותם השל־בים. הגענו ליום השלישי, שעה־שעתיים לפני המועד שנקבע לנעילה. ביני ובין ה־מצרים שררה הבנה שאפשר להגיע לידי הסדר־שלום על־פי התלטות מועצת־הבי־חון. ביני ובין הפלסטינים עדיין היה נטוש ויכוח מר, ונראה היה שהוא חסר־תוחלת.

בפעם המאה חזרתי ואמרתי כי אין כל סיכוי שהישראלים יוותרו אי־פעם על לאו־מיותם ומדינתם, לפני שיעשו זאת שאר ה־לאומים בעולם. כי כל דו־קיום בינינו ובין הפלסטינים חייב להתבסס על קיום שתי מדינות לאומיות, שיחיו יחד בארץ אחת.

בפעם המאה חזרו הפלסטינים ואמרו ש־בארץ חייבת לקום מדינה פלסטינית אחת ויחידה, שבה יחיו הערבים והיהודים ב־שחיון ובאחווה.

כאן קם רב רפורמי צעיר מבריטניה, ליוגל בלו, אחד האישים המרשימים בתעידה, ושאל את הדובר הראשי של אל־פתח ברצי־נות רבה: „אולי תפרט את החזון שלכם? איך תיראה מדינה זו?" והוא הציג לו כ־תריסר שאלות מעשיות — צורת הדגל, מוסדות המימשל, וכו'. הפלסטיני השיב, ב־מבוכת־מה, כי אל־פתח לא פירט את תוכ־ניתו, כי זוהי „מטרה סופית", וביצועה עדיין רחוק. בינתיים יש להלחם.

„אם זוהי מטרה סופית," שאל־תי, „האם לא ייתכנו שלבים?"

הפלסטיני אמר שבהחלט ייתכנו שלבים.

„אם כן, מדוע לא ננסה לאחד את שתי התוכניות?" שאלתי. „שנינו מסכימים ש־הארץ, שאתם קוראים לה פלסטין ואנחנו ארץ־ישראל, היא ארץ אחת, ושנינו רוצים באיחודה. למה שלא תחשבו על ביצוע ה־איחוד שלבים־שלבים?

„בשלב הראשון יקומו בארץ שתי מדינות, ישראל שלנו ופלס־טין שלכם, ויכרתו ביניהן הסכם־שלום שיכטיח את הביטחון של שנינו, ואת חופש־התנועה של כל הפלסטינים וכל הישראלים בכל רחבי הארץ. נבקר בחברון ותבק־רו בתל־אביב. הגבול יהיה פתוח. למרות קיום שתי המדינות, תהיה הארץ אחת.

„בשלב השני, כשייתצרו בהדרגה יחסים של אמון הדדי וידידות בין שני העמים, אפשר יהיה להעביר בהסכמה הדדית יותר ויותר סמכויות לגופים המשותפים — תחי־לה בצורת קונפדרציה, אחר־כך בצורת פד־רציה. עובדת־האיחוד תלך ותתרחב, מבלי שאף אחד משני העמים יחשוש לקיומו, ל־ביטחונו ולזהותו הלאומית.

„אם תתקדם האנושות כולה בינתיים ל־שלב חדש, אם המדינות הלאומיות ייאבדו את משמעותן, ואם תיוצרנה מיסגרות על־לאומיות בכל רחבי העולם — בחדאי תיעלם הבעייה כולה."

כל הנוכחים הרגישו פתאום כי הנה, שעה קלה לפני הסיום, לרא־שונה מאז החלה הוועידה, נוצר דו־שיח של ממש — שהתחלנו לדבר כשפה מובנת לשנינו.

הייאוש שתקף את המארחים הגרמניים נמוג, התחיל ויכוח אמיתי. אילו נמשכה הועידה עוד שלושה ימים, בחדאי היינו מר־חיבים ומעמיקים דו־שיח זה.

בחדאי לא היינו מגיעים להסכם תוך כמה ימים. התהליך הוא עוד ממושך וקשה. אך אני משוכנע כי אין הוא חסר־תוחלת.

אילו באתי לסכם את מצב־הרוח הנוכחי, כפי שהתרשמתי ממנו בשיחות אלה, הייתי אומר כך:

● **המצרים הם במצב־רוח של שלום, בתנאי שיוחזרו כל השט־חים ויימצא פיתרון לבעיית הפלי־טים — מבלי לקבל על כך אישור מאירגוני־הפידאיון. הכוונה לשלום של ממש, בין שתי מדינות נור־מליות.**

● בניגוד לפלסטינים בשטחים המוחז־קים, המוכנים עתה לשלום — בתנאי ש־תקום מדינה פלסטינית בשטחים המוחזקים — רחוקים הפידאיון עדיין מן הרעיון הזה. אולם מתחיל להיתצר עתה רקע להתחלה של דו־שיח, במגמה לשכנעם שלא תיתכן הכרה בקיום אומה פלסטינית ללא הכרה מצידם בקיום אומה ישראלית, הזכאית ל־קיים מדינה משלה.

לא קל לנהל דו־שיח כזה, כאשר המחבלים הורגים בנו בכל רחבי העולם, וכאשר אנחנו עוסקים ב־מירדפים אחריהם. אולם עם דו־שיח כמו זה שתיארתי, עם אנ־שים העשויים מחר לפקד על מחבלים, יכול לזרוע זרע ראשון של מחשבה על שלום ודרכים, ולמנוע התנקשות אחת העולה ב־קורבנות אדם — הרי זה מיבצע חשוב.

בעולם

ארצות־הברית
פרחים טובים

מכדורים

הצעירה השחרחורת בת ה־19 עברה על פני איש המישמר־הלאומי, שמה פרח בליץ הרובה ואמרה: „פרחים טובים מכדורים.“

זה היה ביום א׳. שם הצעירה היה אלי־סון קראוזה. כעבור יומיים היתה מוטלת הרוגה על אדמת מיגרש הכדורגל של אוני־ברסיטת קנט. יתכן שאותו חייל של ה־מישמר־הלאומי הרג את הצעירה היהודיה, ש־

אלישון קראוזה
חברת אבק־שריפה

היתה רגילה להתהלך כשחתלתולה בזרועותיה. עימה היו מוטלים הרוגים:

● סאנדי שוייצר, גם היא צעירה יהודיה בת 20, בעלת שיער חום ארוך.

● ויליאם שרדר, בן 19, תלמיד לפסיכו־לוגיה, שהתכונן לחקור את סיבות האלימות בקמפוסים.

● ג׳פרי מילר, בן 20, שאחד מידידיו תיאר אותו כ„שקדן, לא מרדן,“ וכן כ־„שקט, אינטליגנטי.“

מרד הנוער המשכיל. היריות ש־הידהדו סביב כדור־הארץ נורו על־ידי ה־חיילים ללא כל סיבה. הטענה הראשונה, כ־אילו ירו הסטודנטים תחילה, נתגלתה כשקר.

תקרית זו באוניברסיטה, שהיתה ידועה כשקטה וכצנועה במיוחד, פעלה כניצוץ ב־חבית של אבק־שריפה. היא גרמה לסגירת כל האוניברסיטאות, לשביתה כללית של ה־סטודנטים, להפגנות שהזכירו בעוצמתן ה־אדירה את המוראטוריום המפורסם.

כי כבר קודם לכן היה הכל מוכן למרד הנוער המשכיל. הרצח האכזרי סיפק רק את הדחיפה האחרונה.

בגידה בהבטחה. המהפכה החדשה באה בעיקבות הודעתו המהימה של ה־נשיא ריצ׳ארד ניכסון, שהחליט לשלוח את חיילי ארצות־הברית לתוך קמבודיה.

כמה ימים לפני כן נאם הנשיא בפני ה־אומה, הודיע שהוא עומד להוציא 150 אלף חיילים מווייט־נאם. שר־החוץ ויליאם רוג׳רס דיבר בפני ועדת־החוץ של הסינאט ואמר כי אין כל כוונה לפלוש לקמבודיה, מפני שפלישה כזאת תהיה שטות.

אולם הנשיא ניכסון לא עמד בפני הלחץ של יועציו הצבאיים, שטענו שבהעדר הת־ערבות צבאית מיידית תיפול כל דרום־מיזרח אסיה. אולם לדעת־הקהל האמריקאית שוב לא איכפת אם תיפול או לא. המלחמה נמאסה, והחלטת הנשיא נראתה כבגידה.

„הומואים“ ו„חשישניקים“. ניכ־סון עצמו מואשם בהסתה לרצח. כי כמה ימים לפני התקרית באוניברסיטה כינה את שוחרי־השלום באוניברסיטאות כ„שפלים“.

בכך הצטרף למסע־ההסתה של סגנו, ספירו אגניו הידוע־לשימצה, שכינה את שו־חרי־השלום כחבורה של „הומואים, חשיש־ניקים, חסרי כוח־גברא“, נוסף על הביטויים השגורים בישראל: „תבוסנים, בוגדים, הורסי המוראל, תוקעי סכין בגב החיילים.“

אשתו של שר־המשפטים, מארטה מיצ׳ל, תרמה את תרומתה כשדרשה מאחד העתונים „לצלוב“ את ויליאם פולברייט, יו״ר ועדת־החוץ של הסינאט, מראשי היונים.

באווירה זו של הסתה והשמצה, ואחרי תקופה ארוכה של פילוגים בתוכו, התעורר והתאחד השבוע מחנה שוחרי־השלום ב־ארצות־הברית במלוא כוחו, כשחלק גדול של דעת הקהל מתייצב מאחוריו.

תמונה צולמה על־ידי עיתונאי דרום אפריקאי. הוא גם נתן לה את הכותרת: „למרות תלבושתו האזרחית וכובע־הניילון שלו, מורד זה הוא אוייב מסוכן, כשהוא נושא את העוזי הישראלי שלו!“

התמונה והכתבה הופיעו ב־28 באפריל, בעתון דיילי ניוס הדרום־אפריקאי.

כתב העיתונאי, בטיפור הנושא את הכתובת „בונגו, אי־שם בד־רום סודאן“:

אני כותב זאת ביושבי על עץ־תמרים פראי, ליד כיכר של עפר אפור כבוש. לשמאלי סוכת־עשבים עגולה, בקוטר של שלושה מטרים ובגובה של שמונה מטרים, המייצגת את אם הפרלמנטים בעיני ששה מיליון כושים דרום־סודאניים.

„הממשלה הזמנית של מצרים והנילוס“

ימיני עורכים „כוחות חדשים“ — נערים בני 14 עד 20 — תרגילי־רובים, כשהם נושאים מקלות שנגזרו מעצי היערות המקיפים אותנו.

סוכות־עשבים נוספות מקיפות אותנו מכל עבר, כשהם מוסתרים בעורמה מעיני מטו־סים. צפרדעים מקרקרות וצרצרים מצרצרים בנחל הבוצי הדליל הזורם מאחורי.

על פני עובר אדם הנושא שק של קמח, שנועד להזין כמאתיים איש במשך 24 השעות הקרובות.

כי זוהי בונגו, המיפקדה הראשית של התנועה לשיחרור דרום סודאן, הקוראת לעצמה „הממשלה הזמנית של מדינת הני־לוס“.

עתי

בדרום סודאן

כעשרים אלף חיילים ערביים בדרום סו־דאן מחפשים מקום זה מזה שנתיים ויותר. כאן מתכנסים המהפכנים השחורים, בהנהגתו של גבר שקט, קשיש ומעורר־כבוד הנקרא הנשיא גורדון מיין, את הפלת שלטונם של הערבים הצפוניים ואת הקמתה של מדינה אפריקאית שחורה, שתקיף את כל־ שלושת המחוזות הנוכחיים של דרום־סודאן — אקוואטוריה, הנילוס העילי ובחר־אל־גאזאל.

„המלך של מצרים והסודאן“

מעשה התחיה מלחמה זו ב־1946, כאשר החליטו הבריטים לאחד מחדש את הצפון הערבי והדרום האפריקאי של סודאן, במגמה לתת למדינה צביון ערבי ולהכריז על פארוק כעל „מלך מצרים והסודאן“.

קצב הערביזציה גבר עם הכרזת העצמ־אות בשנת 1956. הערבים זרמו אל הדרום, הביאו עימם את האיסלאם, ודחקו את רגלי המיסיון הנוצרי והנוצרים האפריקאיים.

צבא ערבי ערך את מיבצע הדיכוי, בנחשול של מעשי רצח, אונס, ביזה ושריפה של כפרים אפריקאיים.

למעלה מ־200 אלף סודאנים דרומיים בר־חו לקונגו, לאוגנדה, לאתיופיה ולקניה. השאר נשארו, כדי להתפלל ולהילחם. כאן פועם לב המאבק.

דגל לאומי חדש לגמרי

במשך שבע השנים האחרונות היו חילוקי־דיעות בין המנהיגים הדרומיים, לגבי הדרך לניהול מאבק השיחרור. כתוצאה מכך נוצרו פלגים שונים של תנועת־השיח־רור.

כיום קיימים שני פלגים. האחד, החזק בהרבה, מחזיק בצבא הפרטיזני, בפרלמנט של 30 חברים, ובמגנון ממשלתי מקיף. השני הוא גוף פורש של כאלף לוחמים, הפועלים באופן בלתי־תלוי במחוז אקוא־טוריה, והדוחה כל הכוונה פוליטית.

היום מתנופף דגל חדש ליד סוכת־הפר־למנט כאן. הדגל הלאומי הישן, שהיה בעל פסים מאונים של אדום, ירוק ושחור, נפסל מפני שדמה יותר מדי לדגל קניה.

הדגל החדש מסמל יותר את תנועת השיח־רור. פס ירוק מסמל את הארץ, פס לבן מסמל את השלום, פס אדום את שפיכת הדמים, כוכב שחור את אפריקה, והתמונה של השוביל, ציפור נדירה וצנועה הקיימת רק בדרום סודאן, מצויירת בו על רקע כחול, המסמל את הנילוס.

כשהונף דגל זה, נערכה חגיגת־ריקודים קצרה. קצרה, מפני שאנשים אלה, במיפקדה, הם חולים ומורעבים, ואין להם כוח לרקוד. שר־הבריאות, ד״ר פראנסיס ואג׳ו, מי שהיה מרצה לרפואה במיכללת אומדורמאן ושהצטרף לתנועת־השיחרור ב־1961, מטפל בכל יום בתורים ארוכים של גברים הקרב־לים מאולקוס, בגלל המחסור בפרוטאין.

„אין לנו ציוד רפואי. אין לי“, מכשיד־ניתוח. אם נפגע חייל מכדור, הכדור נשאר בגופו. אנשינו סובלים גם מקדחת, בילהאר־ציה, דיזנטריה, מניגיטיס וקאלאזאר. אני תופר פצעים במחט רגיל“.

מי שעוזר — הוא ידיד

עתים קרובות שאלתי אותם איזו תקווה יש להם לגבי העתיד. הם ענגים שאין זה עניין של תקווה, אלא עניין של עצם הקיום.

הם שומרים טינה לבריטניה, שהפקירה אותם לידי אויביהם המסורתיים במשיכת קולמוס, וממורמרים על אירגון אחדות אפ־ריקה ועל העולם כולו, האדיש לגורלם.

בשנה האחרונה הם דחו בבוז את הצעתו של האלוף ג׳עפר אל־נומיירי, שליט סודאן, להעניק לדרום אוטונומיה מקומית. בעיניהם היא נראתה כתחבולה ערבית לדכאם מחדש.

הנילוסאים אינם אידיאליסטים פוליטיים. בשורותיהם נמצאים בעלי כל הדיעות.

„אנו זקוקים לנשק ולתחמושת, כדי להמ־שיך במאבק, ולא איכפת לנו מניין נקבל אותם — מהמערב או מהמיזרח,“ אומר הנשיא מיין. „אנו מחליטים מי הם ידידינו על פי העזרה שהם מגישים לנו.“

יום הזכרון תש"ל

במדינה

העם

הפעם ה־22

ביום ראשון, יום הזכרון לחללי צה"ל, ביכו את המתים.

ביום שני, יום העצמאות, שמחו על החיים.

וביום השלישי, התחילה ספירת המתים מחדש.

עצמאות מוגבלת. עוד בטרם חזרו אחרוני החוגגים לבתיהם; לפני שנדמו צי־צופי פטישי הפלאסטיק ולפני שכיבו את אורות־החג, פשט כוח משוריין של צה"ל על פתחלאנד בדרום הלבנון. פעולת התג־מול המשטרתית, שהיתה צפויה בעקבות פעילות החבלנים מלבנון ערב חג העצמ־אות, נדחתה עד לאחרי החג, כדי לא להש־בית את השמחה.

עם ההכרה שבמצב הנוכחי לא היתה כל אפשרות מיידית אחרת לשתק את גל הטירור לתקופה מוגבלת, סימלה פעולת צה"ל בלבנון באופן אבסורדי את הספק במשמעות החג שנחוג יום אחד קודם.

היה זה יום השנה ה־22 לעצמאות משלטון זר. אבל אחרי 22 שנים לא היתה עדיין מדינת־ישראל עצמאית בפעולותיה ותגובותיה. בהעדר מטרות מדיניות או מדיניות כלשהי של ממשלתה, שלהגשמתה יכחנו פעולותיה, נגררה ישראל אחרי פעו־לות שהוכתבו לה מבחוץ. הפעם, כמו בפע־מים קודמות רבות אחרות, שוב היו אלה החבלנים שכפו עליה פעולה, שמבחינת השלכותיה המרחביות והבינלאומיות לא היה בה לישראל כל ענין.

יהיו תוצאות הפעולה בלבנון כאשר יהיו, ספק אם יהיה בהם כדי לשנות את תמונת המצב. את פעולות הטירור הם לא יפסיקו לטווח ארוך, והמטרות היחידות אותן ישרתו יהיו מטרותיהם של אירגוני החבלה הפלסטינים, המעונינים לסבך את ממשלת לבנון ולהכניע אותה ללחציהם.

„יש ברירה!" בניגוד לפעולת צה"ל בלבנון היו מספר צלילים אחרים שליוו את יום העצמאות ה־22, שהיו הרבה יותר מעודדים.

החל בהצהרתו של נשיא המדינה, זלמן שז"ר, במועצה הציונית ערב יום העצמאות — שם יצא נגד התגובות והחרם שהוטלו על הד"ר נחום גולדמן — וכלה בקריאתו של שר־החוץ אבא אבן לפלסטינים „לפעול למען משא ומתן בין ישראל למדינות ערב כדי לכונן שתי מדינות ריבוניות בארץ הקודש" — הצהרה ממנה השתמע כאילו עדיין לא נסגרו כל הדלתות בפני פתרון של מדינה פלסטינית — ועד לנכונותה של הממשלה לשחרר את החבלנים השבויים שנתפסו לפני שנתיים בפעולת כראמה. כל אלה היו סימנים לכך שתפיסת „נגזר עלי־נו" של משה דיין טרם הפכה לנחלת הכל.

מי שנגזר עליו אין לו חופש בחירה ולעצמאותו אין שום תוכן. רק מי שמסוגל להשתחרר מהפילוסופיה של „אין ברירה" רשאי להתפאר בעצמאותו.

ביום העצמאות ה־22 היתה למספר גדול יותר של אזרחי ישראל התחושה של „יש ברירה". לרובם עדיין לא היה ברור מה היא הברירה, אבל עצם התפיסה שלא הכל גזור ומוכתב, ויש מקום להתקומם ולחפש דרכים אחרות, הפיחה רוח של תקוה.

חקירה מיוחדת

הערבי כלל לא היה רשום בטאבו!

אין כל הוכחה שגר אי־פעם בדירת בן־אמוץ

פרשת בן-אמוץ

היה זה יום־חג לכל אנשי ארץ־ישראל השלמה. סוף־סוף נתפס בקלקלתו אחד הדוברים העיקריים למען „שלום ללא סיפוח".

זה היה ביום הרביעי. רבבות קוראי מעריב ראו בעמוד הראשון ידיעה מאירת־עיניים, תחת הכותרת, המעוטרת במיסגרת מבליטה: „אזרח איתר (את) הערבי — בעל־הבית גר דן בן־אמוץ."

הידיעה סיפרה על האזרח אמנון נחמיאס, שנטל לידיו יוזמה ברוכה. הוא הלך לטאבו, ראה מי היה גר בבית ברחוב נתיב המזלות 24 ביפו. אחר־כך איתר את הערבי הזה במחנה־פליטים בעזה. עתה הוא דורש מדן בן־אמוץ להחזיר לערבי זה את הדירה.

היה זה סיפור משכנע. לא היה ספק: הנה בא דן בן־אמוץ הצבוע והמתחסד על עונשו.

הערבי אינו רשום!

אולם, אחרי הקריאה הראשונה, נתעוררו ספקות, שהפכו במהרה את הסיפור הפשוט והברור לאחד הסיפורים התמוהים ביותר בתולדות ישראל.

„הלכתי לספרי האחוזה בטאבו ובירדתי מי היה גר ברחוב המזלות 24 ביפו," סיפר נחמיאס.

אולם בטאבו לא רשום הבית ברחוב נתיב המזלות. בטאבו רשומים רק מיספרי הגוש והחלקה — ובמיקרה זה, גוש 7019 חלקה 139. בחלקה זו יש עשרות דירות — ובמיספרי האחוזה כלל אין פירוט לגבי כל דירה לחוד.

אחרי עובדה תמוהה זו, באה עובדה תמוהה עוד הרבה יותר: מובן שבטאבו לא נרשמו מעולם דיירים, אלא רק בעלי־בתים. ממילא כלל לא יכול היה להיות רשום שמו של מי שגר בדירה, אם לא היה בעליה.

והנה, בעל כל הדירות באותה חלקה הוא „הוד קדושתו הפטריארך הארמני המייצג את הפטריארכיה הארמנית בירושלים."

פשוט אין זכר בטאבו לשום ערבי ששמו מוחמד עבדאללה זאקוט.

שקר משולש

אם כן, היתה באותה ידיעה קצרה שקר משולש: בעל־הבית לא היה ערבי, והערבי הנזכר לא היה רשום בשום צורה שהיא בטאבו, וכלל אין רישום לגבי אותה דירה.

אם כן, איך איתר נחמיאס את אותו ערבי?

בשיחתו עם כתב העולם הזה (ראה מיסגרת), סירב נחמיאס לגלות עובדה מרכזית זו. אולם עצם העובדה שמצא לנכון לשקר בידיעה הראשונה אומרת דרשני.

יש רק שתי אפשרויות:

או שאותו עבדאללה זאקוט מעולם לא גר בדירתו של דן בן־אמוץ, ונחמיאס לקח סתם ערבי אשר גר באותה סביבה ביפו, כדי לנהל את מלחמתו.

או שאומנם גר אותו זאקוט בדירה — ואז לא נחמיאס ולא שום אדם פרטי אחר לא יכול היה לאתר אותו, כי הדבר מחייב מיבצע־חקירה בממדים אדירים.

במיקרה זה מובילות העיקבות למנגנון ממלכתי.

זאת ועוד: אפילו אותר ערבי שאפשר היה לחשוב עליו שגר באותה דירה — אי־אפשר היה לחדא זאת מבלי שהערבי יבוא לאותה דירה.

כי דירת בן־אמוץ היתה חסרת־כתובת עד לשיקום יפו העתיקה, היא נמצאת במבוך של סימטאות ודירות עזומות־שם, ושום ערבי החי בעזה אינו יכול לזהות דירה כזאת.

(ייתכן שכאן נשמר אליבי: אם בבוא היום יובא זאקוט ויתגלה שאין לו כל קשר לדירה, יוכלו לטעון פשוט: „הוא טעה...")

איך אותר הערבי?

אולם בזאת לא מסתיימת התעלומה.

נניח לרגע כי אומנם הצליח נחמיאס, בכוחותיו הפרטיים העל־אנושיים, לגלות מי הדייר האלמוני שחי באותה דירה אלמונית.

כי אז עמדה לפניו משימה בלתי־אפשרית: איך לאתר אותו?

פליטים שברחו מכפר קטן, לא מן הנמנע לאתרם במחנה מסויים, באשר ברחו ונשארו ביחד. אולם רבבות הפליטים של יפו התפזרו בכל רחבי הארץ, המרחב והעולם. מי שמחפש פליט מסויים — אינו יכול כלל לדעת היכן להתחיל. עזה אינה מקום יותר סביר מאשר רמאללה, עמאן או ביירות.

(המשך בעמוד 16)

ראיון מיוחד עם אמנון נחמיאס:

„בן־אמוץ הוא מסוכן!"

ברגע שפירסם את גילוייו הסנסציוניים בקשר לדן בן־אמוץ, הפך שמו של אמנון נחמיאס — עד אז אזרח אלמוני, פרדסן מנס־ציונה — לכותרות בעיתונים. כתב ה־עולם הזה יצא לביתו בנס־ציונה. זהו דיווחו.

יום שישי אחר־הצהריים. נס־ציונה ה־שמרנית נמה את שנתה. גם אמנון נח־מיאס. את פני מקבלת אשתו היפה והצעי־רה. עיניים ירוקות, גיזרה של דוגמנית. היא מסרבת להעיר את בעלה מתנומת אחר־הצהריים שלו, מוכנה להסביר את העמדה המשפחתית במקומו:

„אף אחד לא עומד מאחורינו. דן בן־אמוץ, הצבוע הזה, פשוט עבר את הגבול. אין לו זכות לדבר. לאורי אבנרי כן — הוא יושב בכנסת. כל הכבוד לו על מה שהוא עושה. אבל האיש הזה, בן־אמוץ, חי מניצול רכוש ערבי. שישתוק. אני בעד שיח־רורם של העצורים במעצרים אדמיניסטרטי־ביים, אבל בתנאי אחד: להכניס את בן־אמוץ למעצר כזה. הוא יותר מסוכן לי־מדינה."

★ ★ ★

„הוא מסריח"

אשה מתיהטת בדיבורה, קולה נישא אל על. בעלה מתעורר משנתו, מופיע בפתח החדר. האשה מספיקה לבקש: „בעלי עבר התקפת־לב. אנא, לא להרגיז אותו."

אמנון נחמיאס. 45, פנים עגולות, סיגריות קנט. אשה יפהפייה, כאמור. אשתו השלי־שית. מכונית מוסטאנג לבנה. פרדסים.

„אמנון נחמיאס, למה התלבשת דווקא על דן בן־אמוץ?"

„הוא עלה לי על העצבים. פשוט מאוד. לא יכולתי לסבול אותו יותר. כבדרן הוא נחמד, מוצא־חן בעיני. אבל כפוליטיקאי הוא מסוכן. הוא מאיים באלימות ושפיכות־דמים, קופץ לתוך בתים פרטיים. נוסף לזה הוא מסריח. פשוט לא מתרחץ. בכך הוא באמת ציוני — חוסך למדינה מים."

★ ★ ★

„זה הסוד שלי"

„אם באמת היית זה אתה, אישית, שבדקת בטאבו מי הבעלים של ביתו של בן־אמוץ — וגילית שזהו זאקוט?"

„לא, לא אני בעצמי. מישהו השיג בשבי־לי את הפרטים האלו."

„מהי תגובתך לכך שבטאבו רשום כי בעל־הבית הוא הכנסיה הארמנית?"

„כן, שמעתי את זה. זה לא משנה בכלל את הפרשה. בבית של בן־אמוץ התגורר הערבי מוחמד עבדאללה זאקוט כדייר. אם בן־אמוץ רוצה שתהיה לו זכות לדבר על החזרת שטחים לערבים, שיעזוב קודם כל את הרכוש הערבי."

„איך השגת את שמו של זאקוט — אם אינו מופיע ברישום בטאבו? ביפו עצמה — או בעזה?"

„זה הסוד שלי. אגלה זאת רק בעוד ש־בועות מספר, בבית־המשפט. אז אפוצץ את הפצצה שלי. אני מפחד שאם אדבר עכשיו, יפעילו לחץ על הערבי שמסר לי את שמו של זאקוט וישתיקו אותו."

★ ★ ★

„נכנסתי בלי רשות"

„בדיוק בחרת דווקא בעזה, כמקום שיש לחפש בו את זאקוט? הוא יכול היה להיות במאה מקומות אחרים?"

„היה לי מזל. יצא לי המספר — בדיוק כמו בפיס."

„האם ביקשת את עזרתו של המושל ה־צבאי בעזה כדי לאתר את זאקוט?"

„לא. יש לי חברים רבים בעזה. אני עו־בד למעלה משנתיים ברצועה, בייצוא פרי־הדר, ולכן יש לי הרבה מכרים שם. ה־

(המשך בעמוד 24)

במכתב גלוי משיב דן

אל: מוחמד עבדאללה זאקוט

ת.ז. 9143201

מחנה פליטים נוסרט

רצועת עזה.

מאת: דן בן־אמוץ

יפו, גוש 7019 חלקה 139

יום העצמאות, תש"ל

„אני מוכן לארוז את חפצי ולעבור למקום אחר אפילו אם תבוא מחר!"

למוחמד עבדאללה, שלום רב,

בעצם אני חייב תודה למר אמנון נח־מיאס מנס־ציונה, אשר טרח רבות לאתר אותך ולחקוק בתודעת הציבור שם אחד ממשי מתוך מאות אלפי פליטים אלמוניים, המחכים עדיין לפתרון בעייתם.

מר נחמיאס זעזריו לא עשו זאת כדי להילחם את מלחמתך, אלא כדי לנגח בעזרתך אותי, ואנשים רבים כמוני, אשר מעו־לם לא השלימו עם מדיניות ממ־שלת־ישראל כלפיך.

המטרה המוצהרת של הכרוז, אותו הפיץ מר נחמיאס ברחובות ובמערכות העיתונים, היא להפגיש אותנו ולראות איך „יפה־נפש" ו„רודף־שלום" כמוני, הגורס „שלום תמורת שטחים", מחזיר לך את ביתך וזכויותיך ביפו. אתה מבין, הוא טוען שהבית, בו אני מתגורר זה חמש שנים, היה פעם ביתך.

פורמאלית הייתי יכול לסיים את הפרשה על־ידי הצגת מיסמכים המוכיחים שהבית מעולם לא היה בבעלותך, או בבעלות פליט ערבי כלשהו, ולהסתפק בקביעת העובדה: שמר נחמיאס הוא שקרן החייב לתת את הדין על הוצאת דיבה.

אך אין לי כל רצון לסלק את הבעייה העקרונית, המתעוררת עקב האתגר המצפוני שאותו פר־סם הציג לפני. להיפך, כמו בכל הזדמנות אחרת, אני שמח לעשות שוב את חשבון־הנפש שלי עם השאלה שנתעוררה מחדש.

• • •

ני מאמין שההשמצה הגסה של מר נחמיאס אינה מכוונת נגדי אישית. **היא מכוונת נגד כל האנשים הנלחמים זה 22 שנה את מלחמ־תך, שעה שהם מתגוררים בביתך ומעבדים את אדמותיך.**

ההאשמה הספציפית, אותה מטיח מר נח־מיאס נגדי, היא אמנם נטולת כל יסוד, אך

„אני מוכן להיות הראשון וגם היחידי שיחזיר את הרכוש!"

אינני מוכן להישבע שמעולם לא אכלתי לחם מחיטה שהבשילה באדמות נטושות, שלא התהוללתי בבתים של שכניך למחנה, שלא שתיתי יין מכרמים שבעליהם נמלטו על נפשם ב־49', ושמעולם לא ערכתי פיק־ניק תחת גפנך ותאנתך, מר זאקוט.

אחרי הכל אני חי במדינת ישראל, וה־

(המשך מעמוד 15)

איך מוצא אזרח פרטי פליט מפויים אחד במקום מסר־יים? איך הלך נחמיאס דווקא לעזה?

לכך אין מענה, זולת התשובה שזה פיס, כפי שאמר לכתב העולם הזה. אולם אפילו הובילה הטלפאתיה או האינטואיציה את האזרח נחמיאס דווקא לעזה — נשאלת השאלה איך נמצאה המחט ברעימה של שחת?

איך נמצא פליט אחד בין מאתיים וחמישים אלף הפליטים המתגוררים ברצועה?

תשובתו של נחמיאס, שערבי חשוב עזר לו, אינה רלוונטית. גם ערבי חשוב אינו יכול לאתר אדם במציאות זו.

או שהערבי זאקוט כלל אינו שייך לעניין, ונבחר על־ידי נחמיאס מפני שהיה הערבי הראשון שנתקל בו שגר בעבר בקירבת נמל יפו,

או שמנגנון ממלכתי בעל אמצעים אדירים, שרק הוא יכול לעיין ברשימות של פליטים, איתר איש שגר באותו גוש.

אולם נחמיאס חוזר ומתעקש בכל פעם, גם מבלי שנשאל, להכריז כי איש לא עזר לו, ושזה מיבצע־יחיד שלו. „שום גוף אינו עומד מאחוריו" הכריז עוד בידיעה הראשונה.

האם בוער הכובע על ראשו של מישהו?

או — או

בניתוח פשוט של הפרשה, מזדקרת המסקנה כי היא אחת מן השתיים:

או שזהו נסיון־נפל של אזרח משולהב, שאינו בורר באמצעים, לבצע רצח־אופי באמצעים פסולים ביותר, ללא אפמכתא כלשהי ל־טענותיו —

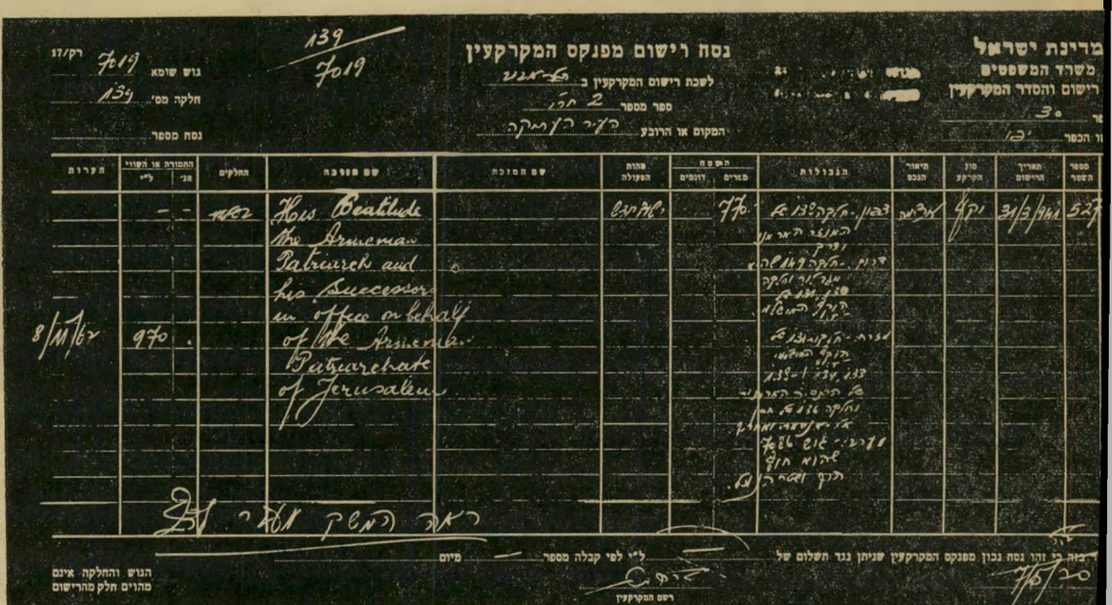
או שהאזרח נחמיאס אינו אלא שלט תמים, שמאחוריו מסתתר

המודעה הראשונה

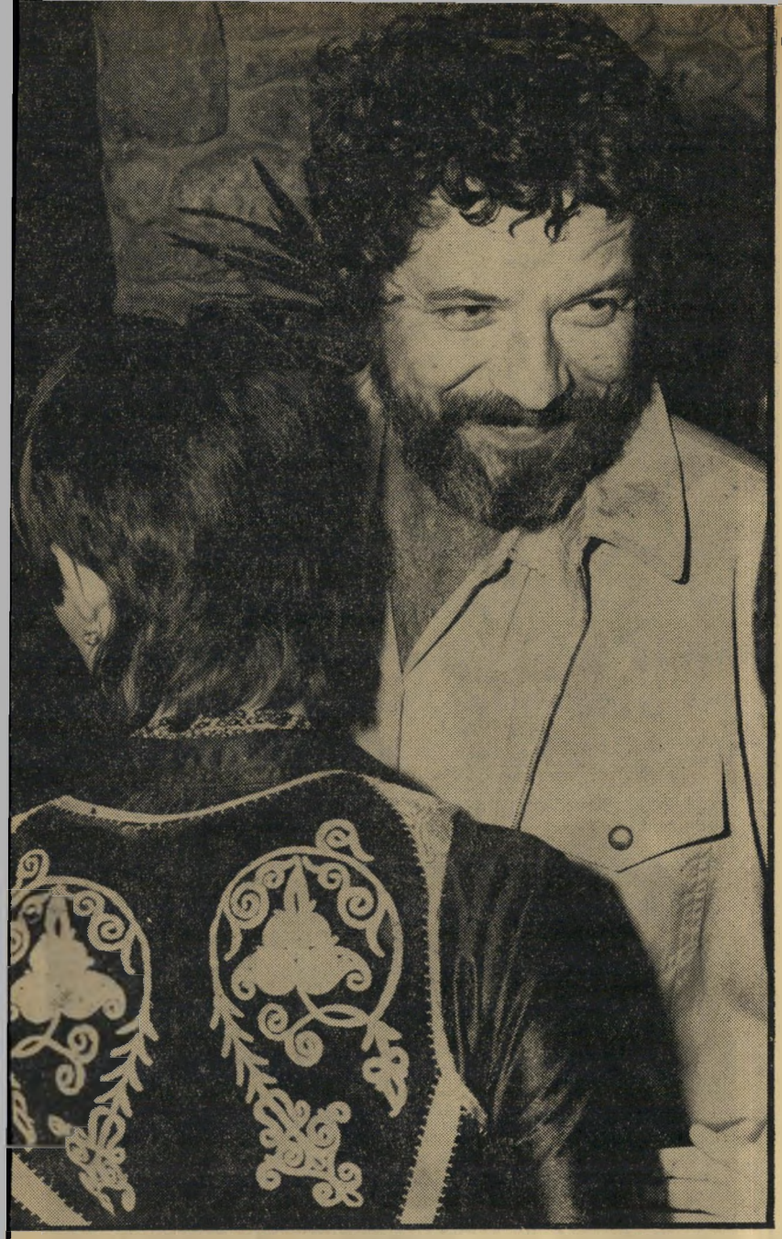
נגנון ממלכתי אדיר, שביצע מלאכה עצומה על חשבון הציבור, כדי השחיר את פניו של דן בן־אמוץ — אך לא רצה שזהותו תתגלה פרשה זו.

במיסגרת מסע־ההסתה וציד־המכשפות, העובר על הארץ מאז פרשת גולדמן ומכתב שמיניסטים, מצטרפת פרשה זו להסתה נגד ההצגה מלכת האמבטיה, הפיצוצים המאור־גנים של אסיפות גולדמן, האיומים ברצח, ציורי הכתובות המסיתות וההודעות על הטמנת חבלות.

זוהי התעודה הרשמית מטעם מדינת־ישראל, המוכיחה כי חל־קה 139 בגוש 7019 — בה שוכן ביתו של דן בן־אמוץ — הינה בבעלותו של „הוד קדושתו הפטריארך הארמני ויורשיו בשם הפטריארכיה הארמנית של ירושלים" — ולא מוחמד עבדאללה זאקוט, כפי שטען האזרח הישראלי אמנון נחמיאס בעיתונות.

בן־אמוץ להאשמות נגדו

מדינה הזו כולה, או רובה הגדול, יושבת על אדמות ערביות נטושות.

השאלה, איפוא, אינה אם אי־פעם התגרר גם אתה בגוש 7019 חלקה 139, השייכת זה 400 שנה לכנסייה הארמנית. השאלה היא פוליטית ומצפונית, ולא ויכוח על עוב־דות פורמאליות.

אני מניח שבעצם מר נחמיאס ואנשים כמותו, המאמינים שב־מאבר־של־מעלה יש להם קושאן ניצחי על ארץ־ישראל השלמה,

„כשראיתי את הפלי־טים שברחו מעין־הוד מכרתי את דירתי שם!"

היו רוצים לדעת איך הייתי נוהג ומה הייתי אומר לו היו בידך הר־כחות שהבית בו אני גר אכן ביתך הוא. זו שאלה לא קלה, אך אנסה לענות עליה מבלי לחת־חמק.

ב ודם כך, אני רוצה למנות לפניך חלק מ"חטאיי".

אני מודה שערכתי פקיניקים תחת גפנ־הם ותאנותיהם של אחיך הפליטים. אני מודה שאכלתי תפוזים מפרדסים נטושים. אני מודה שקיבלתי לא אחת שכר עבור הופעה בקיבוץ המעבד אדמות נטושות. אך בחטאים פעוטים אלה — שאין אזרח במדי־נה, נדמה לי, המוכן להישבע שהוא נקי מהם — לא די.

בשנת 1950 הקמתי בירושלים צריף שוודי, על מיגרש ריק במושבה הגרמנית, שמעו־לם לא טרחתי לברר מי היו בעליו המקו־ריים.

במשך שנים מיספר ניהלתי תיאטרון נ־מועדון־לילה בחמאם, שאמנם רשום בטאבו כנכס של אחת הכנסיות הנוצריות, אך אין ספק ששימש במשך שנים רבות אותך ו־פליטים אחרים ביפו.

ואם לא די ב„חטאים" אלה כדי להטיל ספק בכוונותי הטובות כלפיך, הרי לך עוד פצצה: במשך שנים מיספר היה לי בית בכפר הערבי הנטוש עין־הוד. כן, כן.

אינני יכול לענות למר נחמיאס איך הייתי נוהג אילו באת יום אחד לתבוע את הבית שהוא כביכול ביתך, מבלי להעלות את פר־שת הבית בעין־הוד. את הבית רכשה אשתי לשעבר, ואף כי מעולם לא נרשם בספרי־האחוזה, על שמנו, אינני בא לטעון שמבחי־

זכותה של הממשלה — זו היתה גם חובתה.

ג צפוני היה שקט, איפוא, כאשר רכש־נו את הבית והתחלנו לעסוק בשיפוצו. יצקנו גג חדש על גבי החורבה, הוספנו לו חדרי שירותים, ריצפנו את החצר, תיקנו את החומה סביבו, ונטענו מיספר עצי־פרי ושתי בוגונבליות לוהטות.

אהבתי מאוד את הבית הניצול, אך על אף הנימוקים ההגיוניים שגייסתי כדי לסנגר על עצם הימצאותי בבית ערבי נטוש, הוט־רדתי לא אחת על־ידי המחשבה הבלתי־נעימה שיום אחד יתייצב אדם כמוך בפתח, יביט בפנים קפואים סביבו ויאמר: „בבית הזה, שבו צוחקים ילדיך, נולדו ילדי, המת־גוללים עכשיו במחנה פליטים."

התשובה שעניתי לך אז תו־פסת גם עתה: אם יש בידיך הוכחות שהבית הוא שלך, אם אינך מוכן להסתפק בשכר־די־רה שאותו אשלם לך ברצון, אם אתה עומד על זכותך לי־התגורר בבית שלך, ואם ה־שלטונות יאפשרו לך לעשות זאת — תואיל בטובך לשלם לי את הכסף שהשקעתי בשי־פוץ ושיפור הנכס שלך, ואני אורז את חפצי ומוכן לעבור למקום אחר עוד לפני שתיפתר בעיית כל הפליטים הערביים, ולפני שיושג הסדר של שלום בין ישראל וארצות־ערב.

לא רק שאני מוכן להיות ה־ראשון שיחזיר רכוש נטוש ל־בעליו — אני מוכן גם להיות היחידי.

את הבית בעין־הוד נטשתי (מכרתי) ל־אחרים, מבלי שאיזה נחמיאס יאתר בשבילי את בעליו בגלל מיקרה קטן שבבת־אחת הרס את כל הנימוקים ההגיוניים שהצדיקו את מגורי שם.

יום אחד, תוך כדי טיול ברגל לדליית־אל־כרמל, בחברת אחד ממייסדיו של כפר־האמ־נים, עברנו על פני מיספר חושות ומיבנים ארעיים, שהיו פזורים על רכס הכרמל סביב שלושה עצי דקל, ולראשונה נודע לי שב־מרחק של כחמישה קילומטרים מעין־הוד מתגוררים חלק מתושביה המקוריים של עין־הוד (ביניהם משפחת מוכתר הכפר), הנח־שבים ל„נפקדים־נוכחים" שאינם זכאים לח־זור לכפרם, רק משום שלא נכחו בו ב־15 במאי 1948.

עם עובדה חדשה ונוראה זו לא הייתי מוכן להשלים. התפטרתי מחבית ועברתי לגור ביפו.

השאלה הראשונה ששאלתי את מר דן ברלי, מנהל חברת פיתוח יפו העתיקה, היתה: „של מי הבית?" ורק כאשר הובטח לי שהבית שלך־כביכול היה מאז ומתמיד רכושה של הכנסייה הארמנית — חתמתי על חוזה החכירה.

ד בעייה, כפי שאתה רואה, מר זאקוט, היא סבוכה מאד.

מצד אחד אינני מתנגד עקרו־

„צריך לשכוח את צדק המידבר של עין תחת עין"

רמאלית לא הייתי בעליו. לא רק שלא דתי ליזומתה של אשתי — עודדתי או־ללא שום נקיפות־מצפון לרכוש את ה־שעל שיפוצו עבדתי חודשים רבים.

איך זה מתיישב עם תביעתי הצידורית לפתרון צודק לבעיית פליטים?

הכפר הערבי עין־הוד, שנידון בתום מל־מת העצמאות להריסה, כמו הרבה כפרים ושים אחרים, ניצל מבולדוזרים וחומר־נפץ ק הודות לעקשנותו המטורפת של הצייר־ארסל יאנקו, אשר דפק על שולחנות ו־קים שערוריות, עד שנכנעו לו והרשו לו פוך את החורבות לכפר־אמנים.

עקרונית לא התנגדתי מעולם לשימוש ב־נים נטושים, כפי שמעולם לא התנגדתי נא, מסור זאת למר נחמיאס) לעיבוד פר־ים נטושים ולהנאה מפירותיהם.

במקום שבתים יוהרסו על־ידי ילדוזרים או יתמוטטו מאליהם חוסר שימוש, מוטב לשפצם ול־ל בהם ילדים. לא רק שזו היתה

נית שאנשים יגורו בבתים נטו־שים, ומצד שני לא הייתי יכול אני עצמי לגור בבית כזה.

בדיוק כפי שאין לי דבר נגד אנשים ש־נוסעים בפולקסוואגן, אף כי אני עצמי אינני

„אנחנו צריכים להילחם יחד נגד הנחמיאסים שלכם ושלנו!"

רצועה מנוכחותך המציקה, ולעבור לעיראק או לדרום־אמריקה. הוא היה עושה נשף, אני מניח, לו היית מצליח לקחת איתך גם אותי.

אל תמעה בו, בפרדסן חזה!

מוכן לרכוש מכונית מצויינת זו. נפשי חצוייה, איפוא.

שלא כמר נחמיאס, אני אינני שלם עם עצמי. הוא, ואנשים כמוהו, מאמינים בלהט היסטרי שאתה יושב במחנה נוסטרו אך ורק באשמתך, ושחובת פיתרון הבעייה שלך אי־נה חלה עליהם.

הם מתנגדים להחזרת שטחים אפילו תמו־רת שלום.

הם מוכנים לשפוך את דמם ואת דמי בהגנה על „אבנים־עם־לב־אדם", ובטענה שאין ברירה.

הם מתעקשים לספח כל קילומטר בו עבר ג'יפ עברי ביוני 67'.

הם חוזרים אל שארם־אל־שייך, אל קבר רחל (ראי רחל, ראי, הם שבו אל גבולם — של אחרים), אל רפידים והר סיני.

בעיניהם, המינוס היחידי של סיפוח רצועת עזה הוא עצם קיומך שם.

מר נחמיאס, אני משער, היה מוכן להק־ריב הרבה מאד, כדי להעביר את פרדסי הרצועה לסטאטוס של רכוש נטוש. אתה אינך מטריד את מצפונו, משום שהוא אינו מוכן כנראה להכיר בך כאדם, ובאחיך ה־ערביים כעם הזכאי להגדרה עצמית. הוא היה שמח מאד אילו הסכמת לפנות את ה־

הוא משלח אותך נגדי, כדי לס־תום לי את הפה, וכדי שאפסיק להילחם ולהסית אחרים למלחמה על זכויותיך. הוא לא יסכים ב־שום פנים ואופן שאתה תחזור אל כיתך. הוא רק רוצה לסתום את הפה לכל מי שאינו יושב ב־לב שלם, ומצפון נקי, בכיתך.

אך נחזור רגע לעניינו הקונקרטי. נניח שהממשלה הסכימה להחזיר אותך לביתך ואישית, כפי שאתה רואה, אין לי שום התנגדות לכך. אך מה יהיה עם שאר ה־פליטים? (ואני רוצה להאמין שהבעייה של־הם מטרידה גם אותך!).

אנו לא נוכל בשום פנים ואופן להחזיר את כולם לבתיהם, משום שלנו אין לאן ללכת. האנשים שהגיעו הנה מאז קום ה־מדינה נטשו מאחוריהם בתים ורכוש באירו־פה ובארצות־ערב, כדי למצוא כאן בית ו־מיקלט שממנו לא יסלקו אותם יותר.

אני לא מוכן לתקן עוול אחד על־ידי יצירת עוול שני!

ך ה לא יפתור דבר, ורק יגביר את ה־ניב לרגע, לצורך הויכוח בלבד, שממשלת ישראל מסכימה להחזיר את כל הפליטים לגבולות המדינה. האם הייתם מוכנים אז לקבל על עצמכם אזרחות ישראלית, על כל הזכויות והחובות הנובעות מכך, ולוותר על קיומכם הלאומי?

הרי מכאן התחילו כל הבעיות!

מר זאקוט, בוא ונציץ יחד בהיסטוריה שלנו. נעזוב את אברהם אבינו ואביכם, את דויד המלך, סלאח־אל־דין ומי ישב קודם ואיפה.

נתחיל מתנועת שיבת ציון, שהיתה תהליך בלתי־נמנע בהיסטוריה העגומה של העם ה־יהודי, אילו יקבל אותנו העולם הגדול כאד־רחים שוי־זכויות לכל דבר, יתכן שהיינו

(המשך בעמוד 18)

(המשך מעמוד 17)

ממשיכים לחזור עוד אלפיים שנה על ה־משפט „לשנה הבאה בירושלים" וייתכן ש־החלום המיסטי הזה היה נשכח מלבנו, כפי ששכחנו את חלום מלכות בית־דויד.

קיומו המפואר של עם ישראל בעולם יכול היה לשמש לאנושות כולה דוגמה מאלפת לקיום עם קוסמופוליטי, שהאחווה המקשרת בינו היא מעבר ומעל לגבולות ודגלים. אך העולם הפרימיטיבי הזה אילץ אותנו, בעז־רת פוגרומים וכיבושים, לחזור אל המישת־קים הלאומיים המגוחכים של דגלים, הימני־נים, גבולות ונקודות־מכס — מישחקים ש־חדלנו לשחק בהם לפני אלפיים שנה.

המישחקים האלה, מר זאקוט, אינם מוצ־אים חן בעיני. לפעמים, כשאני רואה את דגלי האומה מתנופפים בפתיחת תחנת־בנזין חדשה, כשאני שומע פאנפארות ממלכתיות בטקס הנחת צינור־ביוב, כשאני רואה את שרי הממשלה המעומלנים יוצאים מבניין מיקדש הכנסת הניאו־קלאסי, ונכנסים למכו־ניות השרד שמזנקות לדרך בניפוף דגלו־נים ובליווי אופנועים מיילללים — אני נתקף בחילה.

אלוהים אדירים, אני אומר לי עצמי, תראה מה שהעולם האיר־יוטי הזה עשה מאיתנו! הוא פסל את תעודת הכבוד שלנו והחזיר אותנו לכיתה אל"ף, כדי שנהיה עם ככל העמים ונראה מגוחכים כמוהם!

זה מאד לא מוצא חן בעיני. אך, לצערי, אין אפשרות אחרת, מר זאקוט. העולם ה־נאור הזה מנהל את מישחק היום בצ־יפים ששמם עצמאות לאומית, ריבונות וממלכ־תיות, ומי שאין לו צ־יפים — יוצא מה־מישחק. מוטב, אימנו, לשחק מישחקים מטו־פשים בעזרת צ־יפים ומטבעות מזוייפות, מאשר להידרס על־ידי הישבים סביב שול־חן הרוליטה.

אני מבכר להיות אזרח קוסמו־פוליטי של העולם, ללא דרכון וללא דת, אך עוד יותר מזה אני מבכר להישאר בחיים בין ידידי הספורים, גם אם לשם השגת מט־רה אלמנטארית זו עלי לשחק ב־חיולים ודגלים.

●●●

אם כן, היתה קיימת פעם אפשרות שאתם תבינו את הכורח ההיסטורי ש־בתנועת שיבת־ציון, ותסכימו לחיות איתנו בשלום בארץ הזו, שהובטחה לשנינו.

האפשרות הזאת לא נוצלה, ושתי תנועות לאומיות, שמטרותיהן הצודקות מתנגשות, קמו זו נגד זו. בגלל קוצר־הראות של מנהיגי שתי התנועות, אשר לא השכילו לע־צור בעוד מועד את ההדיהה לקראת ה־עימות, הלכה והעמיקה בינינו תהום הזרות, החשד והשינאה.

„עלינו לעצור את התהליך השטני"

כששתי תנועות לאומיות אינן מוכנות לחיות יחד במקום אחד, אין ברירה אלא לקבל את עקרון החלוקה.

חלוקה כזאת הוצעה ב־47', נתקבלה על־ידי ההנהגה שלנו, אך לא נתקבלה על־ידי ההנהגה שלכם, וכתוצאה מכך אתה יושב במחנה פליטים ואני מבכה תחת תאנתך את רעי שנפלו בחיכוח הרעיוני שנערך בינינו.

נוצרה עובדה, אך את העובדה הזו אני אינני מוכן לקבל כשיטה מדינית, לפיה ניתן לחסל סיכסוך אך ורק על־ידי קביעת עובדות היוצרות סיכסוך חדש, שאותו יש ליישב שוב על־ידי יצירת עובדות חדשות, וכך הלאה עד אין קץ.

אני חושב שעלינו לעצור את התהליך השטני הזה, באיזה שהוא מקום, לפני שגשם רדיו־אקטיבי ישטוף את שנינו מעל פני הארץ היפה, המוכטחת והי־מקוללת הזו. ומשחו עדיין ניתן לעשות.

●●●

לתחי? בך. שמגיעים לך פיצויים מלאים **ב** עבור רכוש שהשארת בידינו — על כך אין כל ויכוח (בינינו לפחות).

אך השאלה איננה מה יהיה עם הבית שלך, אלא מה יהיה עם הבית הלאומי שלך.

הרי אנחנו כבר מכירים קצת אחד את השני, ואני מניח שאתה לא תסכים לחיות במדינת ישראל ללא זכויות לאומיות מלאות, גם אם נבטיח לך במקומן חשמל, טלפון ו־מיזוג־אויר, בדיוק כפי שאני לא אסכים לח־יות במדינה פלסטינית, ללא זכויות לאומיות מלאות, גם אם תרשה לי להניח תפילין ליד הכותל ולהשתטח על קברי האבות במערת המכפלה.

אין ברירה אלא לשכוח את צדק המירבר של עין־תחת־עין, ולחזור לעקרון הצודק והנאור של חלוקה.

„בית לאומי משותף לשני העמים"

אין פיתרון אחר, חביבי, משום שאני ל־עולם לא אקבל את הפיתרון של אל־פתח, כפי שאתה ודאי לא תקבל (ובזה אני איתך) את הפיתרון של ארץ־ישראל השלמה.

אני מאמין באמונה שלמה שבג־בולות ארץ־ישראל ההיסטורית יש מקום לשני בתים לאומיים, עם דשא ומיגרש מישחקים משו־תף לשניהם.

ומה יהיה עם הפליטים?

במיסגרת הסדר השלום שיושג בין דיירי שני הבתים הלאומיים, יש לאפשר לפליטים כמוך, מר זאקוט, לבחור בין אזרחות יש־ראלית ואזרחות פלסטינית.

אם תבחר לחיות בין אחיך במדינה פלס־טינית שתקום, תקבל את מלוא הפיצויים עבור הרכוש שהשארת בידינו, ואם תבחר לחיות במדינת ישראל כאזרח שווה־זכויות־וחובות, נבנה לך שיכון מכוער כמו כל ה־שיכונים שבהם גדל מיטב הנוער שלנו, ו־נשכח אחת ולתמיד את העבר המתורבן.

אגב, אם המדינה הפלסטינית חריבונית תסכים להקים חברון־עילית עבור אותם יהודים המת־עקשים לגור בקירבת מערת־המכ־פלה, לא מן הנמנע שממשלת־ישראל חריבונית תסכים להקים יפו־עילית עבור ערבים המתעק־שים לגור ליד הים.

●●●

עכשיו לא נותר לי אלא לסיים את מיכתבי הפומבי בתקווה קטנה אחת. כמו שאני נלחם למען הכרה בזכות קיומך הפיזי והלאומי, כך הגיע אולי הזמן שאתה תתחיל להילחם למען זכות קיומי הפיזי והלאומי.

אני יודע שזה לא כל כך קל, ואני מודה שלמנהיגים שלך אין מונופול בלעדי על טפשות, קוצר־ראות, עקשנות וקנאות חשו־כה. אבל, מר זאקוט, הגיע הזמן שתשמיע את קולך.

וביניתיים בוא ונסתער על הנח־מיאסים שלי ושלך המנסים להשי־תיק את שנינו. תמיד חיפשתי אוייב משותף שילכד את שר־התנועות הלאומיות שלנו. נדמה לי שהנחמיאסים הם התחלה רעה.

●●●

תהיה בריא, מוחמד עבדא זאקוט. אם אתה מגיע ליפו, ל לביקור קצר. אני גר בגוש 7019, חלק 139 (נתיב המזלות 24), ואם לא איכפת לך לשתות קפה אשכנזי — אהלן ו־סהלן.

הייתי רוצה להראות לך את התוכניו שלי לשלום עם מצרים. לא רק העולם אפילו אתה תופתע לשמוע על הוויתו־רים הטריוטריאליים שלהם אני מוכ להסכים תמורת הבטחה של הן צדק ל שלום של אמת.

לא באהבה ולא כשו אה, אלא מתוך ברצ טוב לחיות איתך כש לום,

ב-400 ל"י
רבשו מקצוע משתלם
ובפנסה בטוחה
בזמן קצר ובהדרכה מקצועית מעולה
ספרות נשים
קורסים יום וערב
פתיחת הקורסים
17.5.70
דיאנה
רייכס 1, ת"א (ככר דיזנגוף) טל. 226066
"הוותק, הנסיון, והמתיחון שלנו ערובה להצלחתך!

תשקיף

משה דיין — מועמד היונים?

בחוגי היונים במפלגת־העבודה זכציכור מתגבשת לאחרונה תקווה חדשה: שמשה דיין יהפוך מנהיג המחנה המתון ויבוא במקום גולדה.

חוגים אלה מייחסים חשיבות מרובה לכמה מעשים ומחדלים של דיין בשבועות האחרונים, כגון (א) שיחתו עם נחום גולדמן, בה הביע תמיכה זהירה ביוזמתו, וביקור־הפרידה ההפגנתי אצל גולדמן בחדרו בבית־המלון, ערב צאתו לחו״ל, (ב) הימנעותו מכל התבטאות נגד גולדמן, בניגוד לגולדה, אבן ואלון, (ג) ביקורו בהצגת בלכת האמבטיה, בניגוד לשאר שרי ה־ממשלה, (ד) דבריו המפוכחים על סכנות המעורבות הסובייטית במצרים, ועל חוסר־התקוה לעזרה אמריקאית ממשית, (ה) ההדלפות האומרות שדיין התנגד מלכתחילה להפצצת מצרים לעומק, (ו) שיחות פרטיות בהן השמיע דיין הערכת־מצב שונה מאוד מזו המשתקפת ב־תעמולה הרשמית.

על רקע זה יש גם להבין את ההתקפות הכימטע־גלויות של אנשי חרות על דיין, וההיסטריה שאחזה בחלק מהם.

אם יתחברו משה דיין ופינחס ספיר, אין כל ספק שיהיה בידיהם הרוב בממלכה, ובמיקרה זה תקום ממשלה מתונה, בראשות דיין, ללא חרות.

ידוע, כי הד״ר נחום גולדמן תומך ברעיון זה, מתוך הנחה כי דיין הוא האדם היחידי בצמרת שהוא די מפוכח כדי להבין את מצבה האמיתי של ישראל, וכי הוא גם האדם היחידי היכול לתת את פקודת הנסיגה בבוא העת, מבלי שהדבר יגרום לזעזועים עמוקים.

הוא מסתמך על הדוגמה ה־היסטורית של שארל דה־גול, שהגיע לשלטון בתמיכת החוגים הלאומניים וכרת את הסכם־השלום עם אלג׳יריה העצמאית.

המיכשול העיקרי לרעיון זה: ההערכה הכללית שדיין הוא אדם שאי־אפשר לדעת מראש מה יעשה בכל מצב שהוא, והחשש להפקיד את גורל המדינה בידיו.

גיוס בחורי הישיבות

צפוי גיוס חלקי של בחורי הישיבות. כל בחורי הישיבות שקיבלו עד עכשיו דחיות, יחוייבו לצאת לאימונים מקוצרים של חודשיים במחנות מיוחדים שיעמדו תחת פיקוח דתי של ראשי הישיבות. לאחר־מכן ישובצו ביחידות מיוחדות.

עיריית תל־אביב נגד ישעיהו וינברג

עיריית תל־אביב תעשה צעדים שקטים להדחתו של ישעיהו וינברג מהנהלת הקאמרי.

העירייה תבחיר, שתמיכתה הכספית ב־„קאמרי" מותנית בסילוקו של וינברג וב־מינויו של מנהל לתיאטרון שיהיה מקובל על דעת העירייה.

„אמנסטי" ימשיך לפעול בישראל

פעילותו של אירגון אמנסטי למען האסירים המדיניים בישראל — תתחדש.

בניגוד להודעת שר־המשטרה בכנסת, שממנה השתמע כאילו ניתקה ממשלת־ישראל את קשריה עם אמנסטי, לא נמסרה הודעת־ניתוק לאירגון עצמו. האירגון מצידו רואה חובה לעצמו להמשיך בפעולה.

בימים הקרובים יגיע לארץ שליח מיוחד של „אמנסטי", עורך־דין שחוא חבר הפרלמנט האירי, שזכה בתמיכת הבוחרים היהודיים שם.

הצעת אמנסטי: שממשלת־ישראל עצמה תמנה ועדת־חקירה, או חוקר יחיד, לבדיקת התלונות על עינויים בשעת חקירת עצירים.

בממשלת־ישראל חלוקות הדיעות לגבי הצעה זו, ורוב פסל אותה. תחת זאת הוצע לאירגון שכל תלונה תיבדק תיבדק לגופה, במיסגרתה המיוחדת — למשל על־ידי משפט חוזר לנאשם הטוען כי הורשע על־סמך הודאה שנסחטה ממנו על־ידי עינויים.

את מי מבהיל הדחליל?

בין נציגי ישראל בחו״ל רווחת הדיעה, כי הממשלה טיפלה בפרשת „אמנסטי" ברשלנות ובחוסר־כישרון, ויש נטייה להגיע לידי פשרה.

בן־נתן לפאריס — הכרזת מלחמה על השמאל החדש

הכוונה למנות את אשר בן־נתן לשגריר ישראל בפאריס, במקומו של ולטר איתן, מעוררת דאגה חמורה ביותר בין ידידי ישראל בצרפת.

בן־נתן הודהה בגרמניה עם הימין הקיצוני, והכריז מלחמה על השמאל החדש כשקרא לאנשיו „ניאו־נאצים" ו„פאשיסטים אדומים".

אם יועבר לצרפת, בטוח שתקופת כהונתו שם תהיה מלווה במהומות בלתי־פוסקות של חוגי השמאל החדש נגדו. הדבר יעזור לתומכי הפידאיון שבקרב השמאל החדש לגיים את כל ציבור הסטודנטים נגד ישראל.

ארץ ישראל השלמה נגד מחנה השלום

אנשי התנועה למען ארץ־ישראל השלמה שרשימתם בבחירות לכנסת השביעית נחלה כישלון מוחץ, מקווים לנצל את הפירסומים האחרונים על דן בן־אמוץ.

אנשי „כן" מתכננים הצבת מישמרות ליד ביתו של בן־אמוץ ביפו ומקווים לנגח בכך את מחנה השלום הישראלי.

ירידה בהכנסות המגבית בארצות־הברית

צפוייה ירידה ניכרת בהכנסות המגבית היהודית המאוחדת באמריקה.

המשבר בבורסה האמריקאית יפגע במי־שרין בהכנסות המגבית.

בין הנפגעים בנפילת ערך המניות בוול־סטריט — יהודים רבים שהיו תורמים חלק מרחמיהם במניות למגבית היהודית המאוחדת ונפטרו על־ידי כך מתשלום חלקי של מס־ההכנסה.

תפוזים רקובים נשלחו לחו״ל

ועדת חקירה בראשותו של מנהל יכין, בני קפלן, שנתמנתה כדי לחקור כיצד קרה שנשלחו לחו״ל תפוזים רקובים במאות אלפי לירות, גנזה את הדו״ח שלה.

הדבר עורר תגובות חריפות בקרב הפרדסנים, המטענים כי תיכנון לקוי, הקשור במנכ״ל המועצה לשיווק פרי הדר, רכאלוף (מיל.) מרדכי מקלף, גרם לעיכוב במישלוח הפרי.

על רקע זה החריף גם הסיכסוך בין רשות הנמלים והמועצה לשיווק פרי הדר, הטוענת כי בגלל השביתות בנמלים מתעכבות האוניות והפרי המיועד למשלוח נרקב.

שערורייה באגודת־ישראל

עומדת לפרוץ שערורייה בקרב אנשי אגודת־ישראל.

מתברר, כי מאחורי מיפעל מיסחרי שפירסם מודעות מלוות בצילומי־עירום, עומדים גורמים מאגודת־ישראל.

אחדים מראשי המפלגה ינצלו זאת כדי לנגח את יריביהם במפלגה.

מיליונר יהודי נגד הרוסים

המיליונר היהודי האמריקאי ברנרד דויטש, שעמד מאחורי הצום של יאשה קאוקוב, ימצא לו עיסוק חדש.

דויטש יארגן פטיציה המונית אל האפיפיור לצאת במערכה נגד הסכנה של השתלטות סובייטית על ארץ הקודש.

אזרחים בעולם כולו יתבקשו לחתום על עצומה המופנית אל היושב על הכס הקדוש ברומא, להתייצב מול מזימה סובייטית זו.

חנה, הבעל והטייס לאט לאט, כשבעלה תומך בה בצד אחד והטייס בצד שני, יורדת חנה־לה מהמטוס לעבר המכונית. הטייס הוא אוריאל כהן, שניפצע יחד איתה במינכן וזו טיסתו הראשונה מאז האסון.

„אמה באה!" השניות הראשונות. עופרה בת ה־8 מחבקת בבכי את אמה וקוראת „אמא־לה!", „אמא־לה!". חנה, שעדיין לא הספיקה לצאת מהמכונית מחבקת אותה בפנים קורנות. לאחר־מכן עברו הילדים לזרועות בעלה.

חיוך לקהל ישר מן המטוס נכנסה דנה למכונית, בה המתינו לה אמה ובני־משפחתה, ונסעה הביתה לילדים. הקהל שהמתין לה באולם ה־המתנה לא ידע שחנה־לה נסעה והמשיך להמתין לה שעה ארוכה — עד שהתייאש.

אחרי 3 חודשים שלושת הילדים חיכו לחנה בבית, אך ברגע בו נשמע רעש המכונית המגיעה פרצו החוצה והתנפלו על אימם בחיבוקים ונשיקות. דפנה בת הארבע, שלא תפסה עדיין מה קרה, מתעניינת בדובון שאמא הביאה לה. במשך החודשים שחלפו נהגו הילדים להציף את אימם בדואר יומיומי.

חנה'לה חזרה הביתה

ידעת בדיוק למה לצפות.
ידעת בדיוק איך זה יהיה.
ובכל זאת —
ברגע שנפתחה דלת מטוס „אל־על", בלוד, במוצאי־שבת האחרונה, וראית את חנה'לה מרון על מקל — חשת דקירה בלב.
חשת, באותו רגע, כאילו גם אתה איבדת משהו לנצח.
כמו שיכולת לראות את הסימליות בכך שחנה'לה חזרה הביתה בערב יום־הזיכרון.
אבל אז הרמת מבטך מהמקל למעלה, אל פניה.
ואז ידעת שהמקל הוא שטות. העיקר הן העיניים האלו, החיוך הזה —
ושחנה'לה זכתה לחזור הביתה.

עופרה אחרי שנרגעה עופרה — מחתה דמעה ועזרה לאביה להכניס את המיטען.

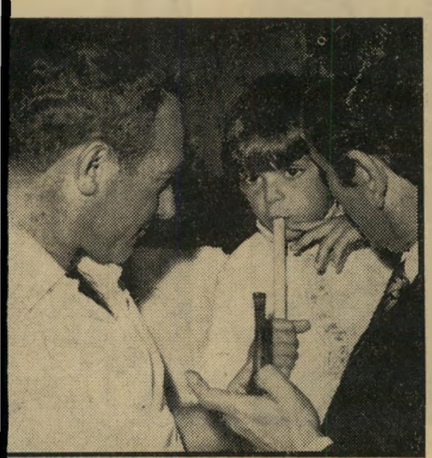
אבא נושא הביתה את המיטען העצוב — כשעל פניו ניכר היטב הצער.

סוף סוף! אמנון בן ה־11 עוזר לאמו להיכנס לבית, שקושט כולו לכבוד הבאים. בין זרי הפרחים מתנוססים ציורים, מכתבים ו„הפתעות" שהילדים הכינו לכבוד שובה של אמם. על הדלת תלוי שלט גדול ומקושט: „ברוכים הבאים".

עודד סירב להודות בכך שאביו נהרג. כל בוקר, כשהיה מתעורר, היה ניגש למיטת אביו הריקה ואומר ,בוקר טוב, אבא.׳ עד שיום אחד הפסיק: ,אני אומר לו כל יום בוקר טוב והוא לא עונה לי,׳ אמר בעצב.

"גיבורים לא בוכים"

„העולם הזה" מארח את עודד טובי בן החמש ביום־העצמאות

עם האלוף במיסגרת קבלת־הפנים ליום העצמאות, נפגש עודד עם אלוף (מיל.) שייקה גביש.

חג לנסיך הקטן

המון חוגג ככך יד ישראלי, חגג גם עודד את יום העצמאות באמצעי הפופולארי הנפוץ בין הילדים — פטישים מוסיקאליים.

לפני כחודשיים צילצל הטלפון במערכת „העולם הזה". היתה זו שיחה מבאר־שבע. האשה מעבר לקו ביקשה לרשום את בנה לתחרות „הנסיך והנסיכה".

הוסבר לה שמועד ההרשמה נסתיים. „אנא," ביקשה האשה. „אולי תוכלו בכל זאת. בעלי נפל במלחמת ששת־הימים, וזה נורא ישמח את הילד להשתתף בתחרות."

הילד הוכנס לתחרות, עלה על הבמה לצד שאר המועמדים הסופיים. חבר־השופטים לא ידע דבר על כך (מלבד שרה פלר, אשת ראש עיריית רמת־גן). משום כך היתה בכך שימחה כפולה, כאשר זכה הילד בתואר „נסיך ישראל 1970".

בעיקבות סיפור זה, יצאה בבוקר יום־הזיכרון כתבת „העולם הזה" ציפורה כסלו לבאר־שבע, לביתם של עודד טובי ואמו רחל.

היו לה שתי משימות: האחת — לארח את הנסיך ביום העצמאות — ככל אשר יחפוץ ליבו. דיווח על אירוח זה תוכל לקרוא במיסגרת משמאל.

משימתה השנייה היתה פחות שמחה: לשמוע את סיפורה של אלמנת המלחמה הצעירה, — אמו של הנסיך.

זהו סיפורה של רחל טובי. אך הוא אינו סיפורה בלבד. הוא גם סיפורן של צעירות רבות כמותה ברחבי הארץ.

ביום העצמאות תש"ל, האפיל סיפורן על שימחת החג.

קלוד, בעלי, היה בג׳יפ הראשון שהבקיע את שערי עזה כשפרצה מלחמת ששת הימים.

ברגע שהם התקרבו לעיר, התחילו להפגיז אותם. הג׳יפ של קלוד נפגע בפגיעה ישירה. הוא היה מלא בזוקות, ועלה מיד באש. שני הקצינים שהיו עם קלוד בג׳יפ ניצלו מהלהבות. אחד ניכווה קשה בכל גופו, ולשני נקטעה הרגל. אבל הם נשארו בחיים.

אצל קלוד לא מצאו אפילו את הדיסקיות. רק מאוחר יותר, אחרי שפינו את השטח והזיזו את הג׳יפים שנפגע עם דממור, מצאו מתחתיו חלקי גופה שרופים — כל אבר במקום אחר. ידעו שזה צריך להיות קלוד, אבל בגלל שלא יכלו לזהות את הגופה, קברו אותו בקבר אלמוני מס׳ 5 בבארי.

הייתי בבית־חולים כשהודיעו למשפחה שלי. זה עתה ילדתי את הבן השני שלנו. המשפחה פחדה להודיע לי. כשנגמרה המלחמה, שוחחנו בינינו, היולדות, בבית־החולים. שאלתי כמה נהרגו. „368" אמרו לי. אלוהים עזר, אמרתי. חשבו הרי על אלפים שייהרגו. ככה אמרתי, ולא ידעתי שבין המעטים שנהרגו היה גם קלוד.

כשחזרתי מבית־חולים ראיתי שהבית מלא אנשים. לא הבנתי מה קורה. נכנסתי לחדר והינקתי את התינוק. כשיצאתי, שאלתי: „מה קורה פה?" פתאום אני רואה שאחותי מתעלפת והאח שלי בוכה. „מה קרה? קלוד נפצע?" צעקתי. ואז ניגש אלי אחי ואמר לי: „לא, קלוד נהרג."

★ ★ ★

זוג בונה את עתידו

ברתי את קלוד כשהייתי בת 13. הוא הגיע מטונים בגיל ארבע והיה כמו צבר. אני גם כן כבר 14 שנה בארץ, אבל קלוד היה משהו מיוחד. מין צבר עדין. כל־כך התאהבתי בו שלא רציתי בכלל לשמוע מלימודים. בגיל 18 נישאנו.

התחלנו הכל מהתחלה. מאפס. קלוד היה בן 21. רק השתחרר מן הצבא. אבל הוא רצה להוכיח את עצמו. הוא הלך לעבוד בקרית־גת בבית־חרושת לסוכר. זה היה בשנת 1960. הוא הרויח אז 500 ל״י, וזה נחשב אז להרבה כסף.

אבל הוא לא הסתפק בזה. הוא עבר לעבוד במשרד הביטחון בצנרת. עשיית צנרות. הוא עבד הרבה שעות נוספות, וב־1963 הוא כבר הרויח 900 ל״י. למרות שהייתי כבר אמא לילד, המשכתי לעבוד כפקידה אצל עורך־דין. התקדמנו בחיים. החלפנו דירה, ריהטנו אותה ורכשנו את כל כלי־העזר למשק הבית, ממיקסר ועד מכונת־כביסה. בשנים האחרונות בעלי הרוויח

(המשך בעמוד 26)

עודד טובי

בעיקבות בחירתו כנסיך ישראל 1970, זכה עודד טובי בן החמש להיות אורח של מערכת „העולם הזה" ביום־העצמאות. מדווחת המארחת, כתבת „העולם הזה", ציפורה כשלו:

* * *

כולם אוהבים לפנק אותי

כ לפי חוץ, לא ניכרים בעודד הצלקות שנחרתו בו בעקבות נפילת אביו. הוא בן חמש היום — ושלושה ימי עצמאות כבר חגג ללא אביו. בחיי היום־יום, הוא אותו ילד נהדר שעלה על במת התחרות וזכה במקום הראשון: עירני, חביב, מתח־בב בקלות על אחרים. תכונותיו האופייניות: ביטחון עצמי נהדר ונימוס רב. לאחר שנבחר, הוא מרשה לעצמו להתפנק קצת יותר מכרגיל: „כולם מפנקים אותי. גם אמא," הוא אומר. „אז מה אפשר לעשות? אני מפונק קצת."

* * *

למה כולם כל־כך שמחים?

ע ם אמו של עודד נפגשתי עוד בצהרי יום הזיכרון. נסענו יחד לטקס בבית הקברות, ושמעתי את סיפורה. עם עודד יצאנו לרחובות השמחים בערב יום העצמאות.

הילד התקשה להתגבר על המעבר המהיר מאווירת האבל לשימחה. „למה כולם כל־כך שמחים?" שאל לשמע המנגינות העליזות שבקעו מהרמקולים. „היום יום עצוב. יום הזיכרון."

הסברנו לו שיום הזיכרון עבר חלף. „גם יום העצמאות עצוב," הגיב עודד, כשהוא משפיל ראשו: „שניהם ימים עצובים. הרבה חיילים יצאו למלחמה ולא חזרו. הרגו אותם. גם את האבא שלי, ואת הדוד שלי במלחמת סיני."

* * *

פטיש ודגל ושאר דברים חשובים

א לא שככך ילד בריא, מהירים גם אצל עודד המעברים. השימחה ברחובות סחפה אותו — ומצוייד בפטיש ודגל הוא השתלב בשמחה, סחף אותנו בעיקבותיו בין מעגלי רוקדים, דוכני מאכל, גמלים וחמורים לרכיבה, ושאר דברים חשובים ה־מעסיקים זאטוטים.

הסיור נסתיים בחצות, כשעודד עייף קצת, אני, אמו ודודתו סימונה ממוטטות.

* * *

ענגת עצב על פני האלוף

ב יקורנו במלון נאות המדבר כבש עודד את ליבו של אלן באידר, איש יחסי־הציבור של הסרט מאדרן המוסרט בערד. באידר נטש את ציוותו, הצטרף לחברתנו.

עם השייך

כוכב אחר שפגש עודד במיסגרת האירוח מטעם **העולם הזה** — והפעם דוקא ישראלי — היה השייך הבידואי המפורסם סוליימן, שהיה גם הוא בין המוזמנים לקבלת הפנים שנערכה בבאר־שבע לכבוד יום־העצמאות תש״ל.

לאחר סיורים ופעילויות מגוונות במשך כל שעות הבוקר והצהרים של יום־המחרת, נחתנו בחמש אחר־הצהריים בקבלת־הפנים הרשמית לרגל יום־העצמאות שערך ראש־עיריית באר־שבע אליהו נאווי. ראש־העיר הניף את הנסיך על זרועותיו, הציגו בפני קהל הנכבדים.

כאשר הגיע תורו של עודד לפגוש את אלוף (מיל.) שייקה גביש, לחץ האלוף את ידו, שאל פרטים על משפחתו, התעניין היכן נפל האב.

כאשר סיפרה רחל כי בעלה היה בגיים הראשון שנכנס בשערי עזה, חלפה ענגת־עצב על פניו של מפקד חזית הדרום. שנ־יות ארוכות, הוא ניצב דומם, ניבט באם ובבנה ללא אומר.

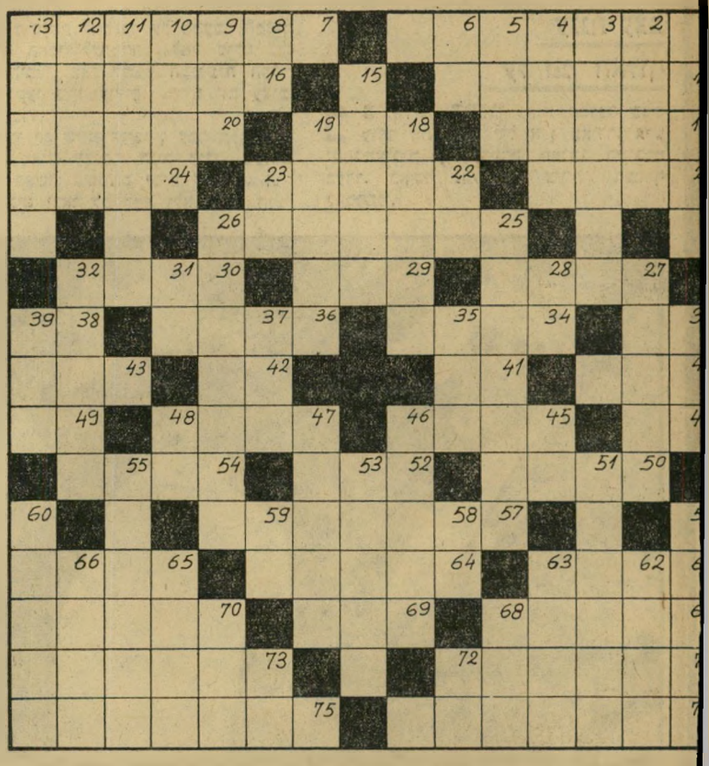
עם ראש העיר

עודד נפגש עם ראש עיריית באר־שבע אליהו נאוי, בקבלת־הפנים החגיגית לרגל יום העצמאות.

עם הכוכב והכוכבת

בין השמות הנוצ־צים אשר עודד פגש במיסגרת האירוח מטעם **העולם הזה** היו גם שחקן הקולנוע ה־אמריקאי ריצ׳ארד בון והשחקנית־הכוכבת הצרפתיה־אמריקנית לסלי קארון, השוהים בתקופה זו בארץ לצורך הסרטת הסרט החדש **מאדרן**, המוסרט בימים אלה בדרום הארץ, בעיקר בסביבות ערד. עודד הקטן התרוצץ בבאר־שבע והסביבה משך יום שלם, כשחוא מגלה מרץ טיפוסי לנסיכים קטנים, השאיר את מלחיו חסרי־אונים.

תשבץ העולם הזה 1706

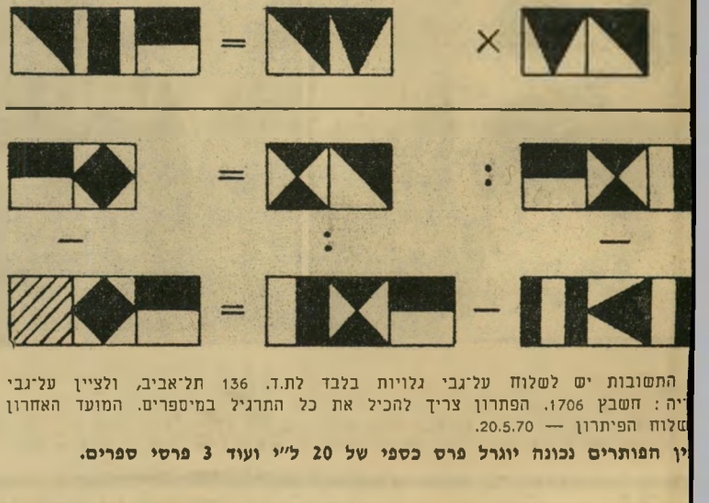
פיתרון התשבץ יש לשלוח לת"ד 136, תל־אביב, ולציין על המעטפה: "תשבץ 1706". בין הפותרים יוגרלו 3 פרסי ספרים.

מאוזן: 1) אדומות במקצת. 7) אתר ידוע [illegible]ימצה מימי מלחמת העצמאות. 14) עיר [illegible]מית לתל־אביב. 16) מסרטיו הראשונים [illegible] פליני, "לילות .....". 17 חומר־[illegible]וי דמוי שעוונית. 18) מעגל. 20) מדר־[illegible] תורכי. 21) זריז. 22) על־אף... 24) [illegible] — בספרדית. 25) שם סמלי לעם [illegible]ל שיקום באחרית הימים. 27) ברור, [illegible]זר. 29) הכניסום בברית אברהם אבינו. [illegible] כלי־טיס חסר־מנוע. 33) חושב, שוקל. [illegible] הבאי. 36) חבל ארץ בדרום. 38) יופי, [illegible] 40) צד דרום. 41) מחצית מישחק ל־[illegible]ים. 42) מסולם התווים. 43) רב, כביר. [illegible] מוקף ימים. 45) משתה, כרה. [illegible] הורידו אותו מן המסילה. 49) [illegible] ביבשת אפריקה. 50) היה תיאטרון ב־[illegible]ן, "לי.....". 52) עיר נמל עתיקה [illegible]ק. 54) ממשל משלים בתנ"ך. 57) חובב [illegible]ות. 61) הרפובליקה שקדמה לרייך ה־[illegible]ני. 64) היה סגנו של היטלר. 65) מהר־[illegible] 67) מתפשטת, משתרעת. 69) הגנינה [illegible] מקצוע. 70) טקסט מקורי. 71) חבר [illegible]ים. 73) סוכנות של האו"ם. 74) בעל [illegible]ה למוסיקה. 75) מעיין ליד שדה־בוקר.

מאונך: 1) ניחוח. 2) העתקת דבר מ־זמנו. 3) שחקנית קולנוע איטלקיה, ... ויטי. 4) קודש הקודשים בבית־המקדש. 5) מנגד. 6) סיומת לרבות. 8) יכה, יהלום. 9) שיכבה. 10) ייעשה מר. 11) עיר ב־סרביה, נקודת־המוצא למלחמה"ע הראשונה. 12) יפחד. 13) מין קוף. 15) מראשוני ה־תיאטרון העברי. 18) כעסנית, ... מות. 19) סופר רוסי נודע (ש"מ). 22) מידת־לח קטנה. 23) אות, סימן. 25) מנצח בינלאומי דגול (ש"מ). 26) בדרן צעיר ומבטיח ב־ישראל. 27) מין אגוז קוקוס. 28) קיים. 31) להבה. 32) אינו מעיד על עיסתו. 33) סל. 35) מחבר "המרד על הקיין". 37) דומה ל.... 39) נעשה בקלות. 45) ממציא ה־טלפון. 46) ירוק. 47) אופנבך חיבר עליו "סיפורים". 48. קרס. 51) משורר יווני קדום. 53.) גרשווין חיבר אופרטה עליו ועל בס. 55) שם בכה הנביא יחזקאל. 58) רגל מלאכותית. 59) מטבע יפנית. 60) ממעוזיו של יוסיפוס פלאוויוס. 62) אשתו של יופיטר. 63) התעופפתי בקלילות. 65) סטארטר. 66) פילבוקס. 68) מה שאין לבניין. 70) הפנה, הטה למקום אחר. 72) תבלין מזרחי לקפה. 73) מכינויי האלוהות.

חשבץ 1706

[illegible] חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרת [illegible]לות הכפל, החיסור והחיבור, עליך למצוא איזו ספרה מייצג כל סמל בריבוע.

התשובות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת.ד. 136 תל־אביב, ולציין על־גבי [illegible]ריה: חשבץ 1706. הפתרון צריך להכיל את כל התרגיל במיספרים. המועד האחרון [illegible]שלוח הפיתרון — 20.5.70.

[illegible]ין הפותרים נכונה יוגרל פרס כספי של 20 ל"י ועוד 3 פרסי ספרים.

נחמיאס

(המשך מעמוד 15)

ערבי מספר אחד בעזה עזר לי למצוא את זאקוט."

"האם ביקשת רשות מהמימשל הצבאי להיכנס למחנה הפליטים? הרי זה מקום ש־אסור לישראלים להיכנס בו."

"לא, לא ביקשתי רשות. נכנסתי ללא רשות. אני מדבר ערבית מעולה, וכפי ש־אמרתי, יש לי שם חברים רבים."

★ ★ ★

מכה מתחת לחגורה

"לְ מה אמרת שתגלה את שם האיש שגילה לך את שמו של זאקוט רק בבית־המשפט?"

"כי נפגשתי הבוקר במיקרה עם דן בן־אמוץ ביפו, והוא אמר לי שהוא שוקל את האפשרות להגיש נגדי תביעה משפטית, ש־יגיש. אני אפוצץ אותו."

"החלפתם ביניכם דברים חריפים?"

"לא. בן־אמוץ שאל אותי אם אני חושב להרוס את הקריירה הפוליטית שלו, וביקש לדעת מדוע אני מכנה אותו בשמו הישן דווקא."

"הסברת קודם מדוע עלית דווקא על בן־אמוץ. אבל מדוע בכלל יצאת למלחמה הזו?"

"שלחתי יותר מ־15 מכתבים למערכת ידיעות אחרונות. ביקשתי למחות בהם על האוריינטציה של זיוה יריב ועמוס קינן ו־דומיהם. לא קיבלתי אפילו תשובה."

"איך הגיב הקהל על התקפתך על בן־אמוץ?"

"אני מקבל טלפונים ומכתבים מעודכנים מכל חלקי הארץ. אחרים שולחים מכתבים נגד — בלי חתימה. ,נתת מכה מתחת ל־חגורה,' כתב אחד."

★ ★ ★

"אני בעד חופש הביטוי"

"אֲ תה הרי אינך פחדן. מדוע, אם כן, אתה מסרב שאצלם אותך?"

"טוב... תצלם. אבל תבחרו את התמו־

אשתו של נחמיאס
"לבעלי היתה התקפת־לב"

נה הכי טובה. לא התכוננתי לדבר הזה."

"מה לדעתך צריך להיות הפיתרון למצ־בנו הפוליטי?"

"על הכורסה הזו שעליה אתה יושב כ־רגע, ישבו ערבים רבים מהרצועה. דיבר־תי איתם רבות וגלוויות, על מלחמה ועל שלום. הם רוצים רק דבר אחד: שנחזור למצב מלפני 1947. איך אפשרי דבר כזה? אני מוכן להחזיר שטחים — אבל רק עבור שלום מובטח. בכלל, אני בעד חופש הביטוי. אני בעד מלכת האמבטיה, למשל."

"לאיזו מפלגה אתה משתייך?"

"איננני חבר מפלגה. הייתי ברפ"י ועזבתי. יש לי את חברי שלי. למשל, דוק מאירי־ביץ'. אתה מכיר אותו אולי? בחור עליז. נפגשים אצלי בימי שישי, מדברים על ה־מתרחש במדינה."

★ ★ ★

עוד שערוריות

"מַ ה השלבים הבאים שלך במיתקפה נגד בן־אמוץ?"

"אני יוצא בכרוז חדש נגדו. אחרי זה אני פותח בחקירה חדשה לגלות את עיקבותיו של הערבי אשר התגורר קודם בביתו של דן בעין־הוד. מלבד זה יש לי לספר על שערורייה אחרת. ב־56'—57' רכש בן־אמוץ אדמה ערבית בירושלים, במושבה הגרמנית, ובנה שם צריף. אחר־כך הוא מכר את זה, והרויח יפה."

"האם האדמה עליה עומד ביתך, אמנון נחמיאס, איננה שייכת לפליט ערבי?"

"כן, זה נכון. המגרש היה שייך לערבי. אבל אני לא מבקש החזרת שטחים סתם, כמו בן־אמוץ."

האשה: זיוה רובינשטיין

דְ אשה שפעה בצעדים מהירים לאו־רך המסדרון בבנין הרבנות הראשית בתל־אביב, בבוקר יום החמישי האחרון, לבשה חצאית מיני ירוקה ופיאה בלונדינית מתולתלת כצו האיפנה האחרונה. לצידה פסע גבר נשוא־פנים, ומאחוריה, במרחק מה, גבר שני בעל הופעה מרשימה, שוזף־פנים וגבה־קומה. העוברים ושבים שחלפו על פני השלישייה לא הבחינו בהם בשום דבר מיוחד.

ואכן, קשה היה להבחין בכך שהאשה עומדת, תוך רגע, לאבד את השליטה על עצמה. סצינת־הפתיחה של השערוריה הסו־ערת היתה שלווה ורוגעת — כאילו תוכננה על־ידי במאי.

הסצינות הבאות היו פחות שלוות.

★ ★ ★

"אלשין בכם הכנסה"

דְ אשה היתה זיוה רובינשטיין, מורה בת 35. הגבר שלידה היה עורך־דינה, חיים בסוק, סגן ראש עיריית תל־אביב. הגבר שמאחור היה מאחורי זיוה לא רק במסדרון, אלא גם בחייה: היה זה בעלה לשעבר, עקיבא רובינשטיין (37) טרקטוריסט, קוסם ובדרן.

ההתפוצצות אירעה ללא כל התראה מוקדמת: לפתע, במהירות הבזק, הסתובבה זיוה לאחור, ניצבה נוכח בעלה לשעבר, ופרצה בצעקה היסטרית.

"אני אהיה מחר במס־הכנסה ואגלה להם בדיוק כמה אתה מרוויח. אני אוכיח להם שאתה מרמיח 4,000 ל"י לחודש."

ההתקפה הפתאומית הפתיעה את הגבר, אולם הוא לא נשאר חייב: "ואני אהיה מחר בבית־הספר שלך, ואספר איזה עניינים את מנהלת עם המנהל שם, שכל המורים יודעים על זה," שאג בחזרה.

"תעשה כבר משהו," צרחה זיוה — וללא כל קשר לטקסט העיפה, שוב בפתאו־מיות מפתיעה, סטירה מצלצלת בדיוקנו של אהוב־נעוריה.

★ ★ ★

"— — שכמותך"

שׁ זב, כמו קודם, הופתע עקיבא, אך הוא התאושש במהירות. התאוששותו באה לידי ביטוי בסטירה נגדית על לחי אשתו, שצילצלה גם היא לא רע. "15 שנה לא הרמתי עליך יד," צעק הגבר בזעם, "למרות כל מה שעשית לי — ועכשיו את מעיזה להרים עלי יד? ... שכמותך."

לשמע השם המפורש, הקשור לסיוג מיק־צועי מסויים מאוד ועתיק, איבדה זיוה את עשתונותיה כליל. בתנועה אלגנטית ומלו־טשת — אך שוב, מהירה כבזק — הורידה את נעלה, הושיטה ידה לאחור — והנעל התעופפה באוויר, כטיל גבריאל בזעיר־אנפין, לעבר ראשו של עקיבא.

הפעם היה הגבר כבר מוכן להפתעות. הוא הספיק להתכופף בשנייה האחרונה. הנעל המשיכה במעופה — ונחתה בקול פיצוץ עמום בראשו של רב הדור־פנים; שעמד וצפה בעניין רב בויכוח המשפחתי.

זה כבר היה יותר מדי. הרב הפגוע הזעיק את אחד משוטרי בית־הדין הרבני, וזה הפריד בין עקיבא וזיוה, לאכזבתם העמוקה של הצופים.

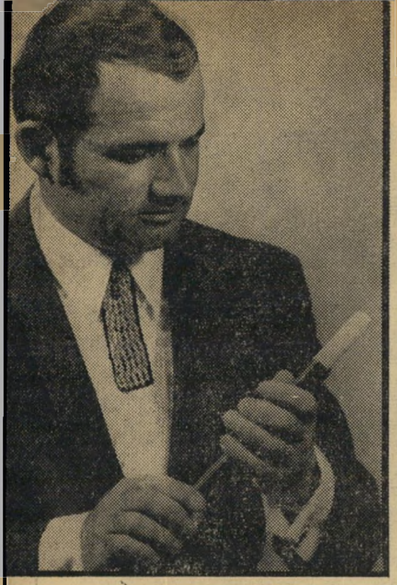
סצינת הסיום התקיימה באחת בצהריים

נעל האשה נחתה
על ראש הרב

הבעל והאשה הלכו
מכות לעיני הציבור

הקוסם הפופולרי לא
הצליח לקסום את אשתו המורה

ששערית

הבעל: עקיבא רובינשטיין

במשטרת צפון תל־אביב, שם הגיש עקיבא תלונה על תקיפה נגד אשתו.

★ ★ ★

יהלומים וקלפים

הדרמה המשפחתית של בני הזוג רובינשטיין היתה במידה רבה עניינם הפרטי, על־אף שהם בחרו להציגה בפני קהל. אולם הסיפור שמאחורי דרמה זו הוא בעל משמעות ציבורית נרחבת. סיפור גירושיהם של זיוה ועקיבא הינו דוגמה קלאסית כיצד — עקב חוקי הרבנות הנוטים כולם לצד האשה — יכולה גרושה להפוך את חייו של האקס שלה לגיהינום, למרר את חייו ולהציק לו לא הרף שנים ארוכות לאחר הגירושים.

זיוה ועקיבא היו זוג מוכר בחוגי החוג הנוצץ התל־אביבי. הם הירבו להופיע ולשחק בקלפים עם אברהם וחיה קצורין (טח־גות־קמח), עם יוכבד ואורי לוין (טקס־

טיל) רותי ויוסף בוצנאקצי (יהלומים) ז'אק ושלי חביב (נעלי חביב), ושמות־חברה ידועים אחרים. עקיבא התפרסם בחברה כבדרן ולהטוטן, זיוה התפרסמה בפרוותה ויהלומיה, ושניהם יחד התפרסמו בוילה המפוארת שלהם ברחוב האשל ברמת־גן, שעלתה למעלה ממאה אלף ל"י, ושהריהוט עבורה הובא במיוחד מדרום אפריקה.

★ ★ ★

100 אלף תמורת גט

שניים הכירו לפני 17 שנה, כשזיוה היתה אחת התיכוכות הידועות בגימנסיה גאולה. ב־15 שנותיהם יחדיו, עלו נישואיהם על שרטון לא אחת. עקיבא מים. נישואיו האחרונים — היו לרבקה, בתו היחידה של בז'ארנו. נישואים אלו נמצאים כרגע בשלב מעניין: שטאובר עזב את רבקה ואת בתם בת השנה, מוכן לתת לה גט — תמורת מאה אלף ל"י.

★ ★ ★

ערבים, עיקוים, צווים

אם קיווה עקיבא שהגירושין יביאו לו את המנוחה המיוחלת — גילה כי טעה.

זיוה הגישה תביעה נוספת לצו־עיכוב — הפעם לרבנות. היא דרשה חמישה ערבים, טענה ששלושה אינם מספיקים.

עקיבא סיפק חמישה ערבים. אז תבעה זיוה מעקיבא ביטוח חיים על־סך 60 אלף ל"י, ואחרי זה צ'ק בנקאי על אלף ל"י.

גם את זאת סיפק עקיבא. אולם זיוה עדיין לא נרגעה: היא תבעה לעקל את מכוניותיהם הפרטיות של הערבים ואת הטרקטורים של עקיבא, הוציאה אחרי זה

קצין בידור

מלבד היותו בעל טרקטורים, היה עקיבא רובינשטיין גם קוסם ובדרן פופולארי. כאן, עמל במלאכתו כקצין־בידור על אחת מאוניות צים, כשהוא מלמד שתי נוסעות ריקוד חדש. מימין גרושתו זיוה.

בשלב ראשון הוציאה נגדו אשתו לשעבר צו־עיכוב־יציאה מהארץ, אותו דאגה לחדש נון־סטופ. מאחר שעקיבא עובד מדי פעם כקצין־בידור על אניות צים, היתה בכך צוו־עיכוב־יציאה מן הארץ נגד חמשת הערבים. הסיוט מורט העצבים נמשך שבוע תמים, ורק ביום האחרון לפני נסיעתו הצליח עקיבא להשתחרר.

כהנשטאם בתל־אביב, דאגה לכך שייעצר עד שעה שמונה, עד שמשרד הדואר הסמוך נפתח, וביכולתו היה להמציא כסף.

★ ★ ★

„אשתך יותר מוצלחת מאשתי"

כיעתה האחרונה של זיוה: תוספת של 1800 ל"י לשנה, נוסף ל־6000 שהיא כבר מקבלת. היה זה לאחר דיון בבקשתה זו שאירעה באותה סצינה עגומה, בה חטף כבוד הרב נעל בראש.

השנאה בין בני הזוג הגיעה לממדים אבסורדיים. עקיבא יצא תקופה מסויימת עם רבקה, אשתו־בנפרד של אפריים שטאובר. ואילו אפריים יוצא עם זיוה. כאשר נפגשו שני הגברים, הודיע עקיבא לאפריים: „אתה יודע, בעצם אשתך הרבה יותר מוצלחת מאשתי."

והשאלה היא, אם היחסים בין בני הזוג היו מדרדרים לשינאה כה לוהטת — גם לולא צעדיה של זיוה.

צעדים שהתאפשרו אך ורק עקב חוקי הרבנות.

ברבעת

היה עוזב את הבית, שב לאחר ההתפייסות. לפני כשנתיים אירעה ההתנגשות אחרונה, ואחריה הגירושים.

הקש ששבר את גב הגמל, מבחינתו של עקיבא, היה אפריים שטאובר. שטאובר, יהודי יוצא רומניה, היה נשוי שלוש פעמים. נישואיו האחרונים — היו לרבקה, בתו היחידה של בז'ארנו. נישואים אלו נמצאים כרגע בשלב מעניין: שטאובר עזב את רבקה ואת בתם בת השנה, מוכן לתת לה גט — תמורת מאה אלף ל"י.

פגיעה חמורה לגביו: כל אימת שרצה לעלות על אניה, נאלץ לרוץ לרבנות.

בפסח למשל היה צריך לצאת ל־11 יום באניה ניו. זיוה הגישה תביעה למס־הכנסה עם בקשה לצו־עיכוב. עקיבא הביא שלושה ערבים — והצו בוטל בו ביום.

או שכך היה נדמה לו. לאחר שעלה על האניה, התברר שזיוה בכל זאת ניצחה: שוטרים עלו על האניה ועצרוהו. לפני שבוע הוא נידון על נסיון ליציאה בלתי־חוקית מהארץ, קיבל חודש מאסר־על־תנאי למשך שנתיים.

"גיבורים לא מחים"

(המשך מעמוד 23)

כבר 1400—1300 ל"י לחודש.

קלוד היה בעל אוהב ומתחשב מאין כמוהו. ביום ההולדת ה־22 שלי הוא שאל אותי מה אני רוצה ליום הולדת. אמרתי לו שאני רוצה ללמוד לנהוג. למחרת היום התחלתי בשיעורים והוצאתי רשיון נהיגה. אבל למרות שהיה לי רשיון, התגנדתי לקנית רכב. החלום שלי היה בית לא בשיכון, כי אם על קרקע פרטית. בית משלי ולשם כך חסכתי. לא יצאנו הרבה.

★ ★ ★

עם הצבא לא עושים חוכמות

ב־1966 ניכנסתי שוב להריון. עם הצי־פיה לילד השני, התכוננו להגשים את החלום לרכישת בית. התכוננו לקחת הלו־אות, וביחד עם החסכונות ומכירת הדירה היה מתאפשר לנו.

עמדנו כבר במשא ומתן לקביעה סופית של הקניה. קבענו פגישה ל־20.5.1967. אבל הפגישה הזאת אף פעם לא התקיימה. שלושה ימים לפני כן, ואני בחודש־התשיעי, קראו לו למילואים.

זה היה בשתים לפנות בוקר. דפקו בדלת דפיקות חזקות. אמרתי לקלוד שלא יפתח את הדלת. שיגיד להם שאני בהריון ועומדת ללדת כל רגע.

אבל קלוד לא שמע לי. הוא אמר שעם הצבא לא עושים חוכמות. הוא פתח את הדלת. שני אנשים במדים נתנו לו ליד צו־קריאה. ניסיתי להתערב, אמרתי שאני עוד מעט הולכת לבית החולים, אבל הם ענו לי: „את יכולה ללדת בזה הרגע — לנו זה לא משנה. בעלך בא איתנו."

★ ★ ★

במדחמה אין הבדל בין כדב וביני

כשיצא, הצצתי דרך החלון וראיתי אוטובוס מלא אנשים. מלא אנשי מילו־אים. כל אנשי השכונה היו שם. הם כולם שרו ומחאו כפיים.

כשראו את קלוד מתקרב התחילו בשרי־קות וקריאות שימחה: „הנה עוד אחד בא." כשראיתי אותם כך זה עודד אותי. חשב־תי לי טוב שהלך. מה בעלי צריך להיות שונה מאחרים.

מאותו יום לא ראיתי אותו עד ה־3.6.1967. ביום שבת הוא פתאום הופיע. כזה יפה, עם שיער ארוך כמו טרזן, שזוף ועם מדים מנומרים. שמן בצורה לא נורמלית.

התישב. בדיוק כל המשפחה היתה, והיה נורא שמח. פתאום הסבתא שלי שאלה אותו: „יא בני, מה השרשרת הזאת על

יום הזיכרון רחל (מ־מין) ואמה (באמצע) ליד קיברו של קלוד, ביום הזיכרון שנת תש"ל.

מועדון חברים

אימפרוביזציה

Improvisation

ערב ערב

ת"א, רח' הירקון פינת נס־ציונה

„ד ק ל" הוצאה לאור

לחובבי

דיימון ראניון

הופיע קובץ

ח ד ש

מלוא החופן

ספרים קודמים
של הסופר הנודע

חזרה לברודווי
עיר הגברים

להשיג בכל חנויות הספרים
הפצה ראשית: ספרי אייל,
רחוב שטראוס 3, תל־אביב

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש
להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת
למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

רחל טובי

קלוד טובי ז"ל ועודד

הצוואר, כאילו היית כלבה?" אז הוא אמר לה: "השרשרת היא בשביל שאם אני אמות, אז יידעו מי אני. במלחמה באמת מתים כמו כלבים. אין הבדל במלחמה בין כלב לבין."

הוא ביקש דגל. הוא אמר: "אני יודע שאנחנו נכבוש את רפיח. אני בג'יפים של הסיירת ואני יודע שאני אכנס ראשון, אז אני רוצה להיות הראשון שמביא את דגל־ישראל לרפיח."

אבל קלוד לא הגיע לרפיח. הוא גמר את הדרך שלו בשערי עזה.

★ ★ ★

המוות נודע במקרה

דאמת היא שעל מותו של קלוד לא הודיעו לי רשמית עד היום. זה בכלל נודע למשפחה במיקרה. שבוע אחרי המלחמה נפגש אחי בחבר שלו, זה שעובד יחד איתו. החבר הזה ניגש אליו והביע את השתתפותו בצערו של אחי. אחי צחק: „איזה צער?" „על גיסך קלוד שנפל," אמר החבר.

אחי חשב אותו בהתחלה למשוגע. ואז החבר סיפר שהוא היה עם קלוד באותה יחידה, ועל הג'יפ של קלוד שנשרף, והכל. רק כך זה נודע למשפחה, התחילה חקירה, והצבא הודיע לנו שקבר אלמוני מספר 5 בבארי זה הקבר של קלוד כנראה.

אבל על כל זה שמעתי רק הרבה יותר מאוחר. באותו רגע שאחי אמר לי שקלוד נהרג, לא ידעתי מה נעשה איתי. תפסתי שגעון והתפשטתי. הורדתי את החלוק והתחלתי לצעוק. האבא שלי נבהל. הייתי כמו שד. רצתי וצעקתי והעיניים שלי כאילו יצאו לי מן החורים. כך מספרים לי.

הברית היתה שלושה ימים אחרי זה רצו שאתן לתינוק את השם של אביו. אבל אני ואמי לא רצינו. השם הזה יזכיר לנו יותר מדי. נתנו לו את השם דויד.

★ ★ ★

ראו את בעלי חי

כדי לקבר, רשות לקבור את קלוד תחת שמו ולא להשאיר אותו בקבר אלמוני, התגייסו כל הגברים של המשפחה לחפש אותו, אולי הוא חי, או לחדא על בטוח שהוא נפטר. הם קיבלו רשות מהצבא לסייר בהליקופטרים ובג'יפים לאורך הגבול.

בינתיים התחילו להגיע שמועות שקלוד חי. חבר אחד שלו לעבודה סיפר שפגש את קלוד שבוע אחרי המלחמה בקיוסק, נתן לי מכה על הגב ואמר: „מה שלום הבן שלך?" סיפר החבר, והסכים ללכת לשלישות הצבאית לחתום שראה את קלוד בחיים.

אחר כך בא מכר שני שסיפר שראה את קלוד כמה ימים אחרי המלחמה בסיני ואפילו סיפק דלק לג'יפ שלו. גם הוא חתם בשלישות.

היתה חסרה רק חתימה אחת נוספת שראו את קלוד חי — ואז היו מכריזים בודאות על קבר מספר 5 כאלמוני, ואני הייתי מאבדת את כל זכויותי כאלמנה.

אבל יחד עם זה רציתי להאמין שהוא חי. כל אחד שסיפר שראה אותו — האמנתי לו. בסוף הגיע אדם שלישי, יצחק וידוסקי. קלוד עבר אצלו במשך שמונה שנים בכל מיני עבודות קבלנות בצנרת. הוא בא ואמר שראה את קלוד ודיבר איתו.

לפני שוידוסקי חתם גם הוא, בא אליו הרב הצבאי ודיבר איתו. הוא אמר לו: „אתה רוצה להרוס את החיים של האלמנה ושל הילדים שלה? אם אתה תחתום היא תאבד את כל הזכויות שלה. היא תישאר גם בלי בעל וגם בלי אמצעי קיום."

אבל וידבסקי עמד על שלו שהוא ראה אותו והוא בחיים וצריך רק למצוא אותו.

★ ★ ★

„אבא שלי לא ניכור"

יתתים, נשואה חקירת המשפחה, בסיוע הצבא, פרי. אומנם לא את הפרי המקווה — אבל לפחות גורלו של קלוד נודע בודאות.

שני הקצינים שהיו איתו בג'יפ נתגלו בבית חולים. שניהם היו פצועים קשה ולא יכלו לדבר. הביאו להם את התמונה של קלוד. הקצין שנכווה בכל גופו, דמעות עלו בעיניו כשראה את התמונה. הוא עשה תנועה בידיים שהאיש בתמונה מת.

קלוד הועבר לבית העלמין הצבאי בבאר־שבע, ועל הקבר נרשם שמו: קלוד מנחם טובי. בן 27 היה במותו.

שלושה חודשים נשארתי אחרי הלידה אצל ההורים עד שאזרתי אומץ וחזרתי לדירה שלנו. לעודד הקטן היה קשה להבין שאביו הלך לבלי שוב. „את משקרת אמא. אבא יחזור. תסתכלי כמה חיילים יש בחוץ. גם אבא שם," אמר יום אחד. הוא חשב שאם אביו נהרג, אז גם כל החיילים היו צריכים ליהרג. בכל חייל הוא חיפש את האבא שלו.

גם את גבורתו של אביו סירב עודד לקבל. „אבא שלי לא גיבור." היה אומר. „אם היה גיבור לא היה מת. לא היה נותן שיהרגו אותו. גיבורים לא מתים."

לאט לאט נכנס לתודעתו שאביו מת. הסבירו לו שהוא בשמים. כל פעם שהיה עובר אוירון, הילד היה מנפנף וצועק „שלום אבא". „אבא בשמים ושם גם האורונים, אז הוא בטח שומע אותי," היה מסביר.

כל בוקר כשהיה קם, היה ניגש למיטה של אביו ואומר: „בוקר טוב, אבא" — כאילו קלוד היה חי. עד שיום אחד הפסיק להגיד. שאלתי אותו למה, ענה: „אני אומר לו כל יום בוקר טוב אבל הוא לא עונה."

★ ★ ★

קשה להיות אלמנה צעירה

עודד הוא ילד חזק מאין כמוהו. אף פעם הוא לא בכה אחרי מות אביו. רק פעם, כשלקחתי את הקטנצ'יק על הידיים והתחלתי לשיר לו כדי להרדים אותו, פתאום הוא ניגש אליו ותפס אותי והתחיל לבכות: „מה נגיד לילד הקטן, מה נגיד כשהוא ישאל איפה האבא שלו?" בכה.

היום זה כבר שלוש שנים. לא קל לאלמנה צעירה. בהתחלה כשבאתי הביתה לבשתי שנה שלמה שחורים. כל השכנים ריחמו עלי. קראו לי האשה בשחורים. כולם ניגשו אלי ורצו לנחם אותי.

אחר־כך, כשראו שאני עובדת ורכשתי מכונית, התחילו לדבר שפה אחרת. „היא קברה אותו ועכשיו היא מסתובבת על ארבעה גלגלים." התחילו להתלחש. „מסכן הוא. עוד מעט היא תתגבר, תתחתן ותשכח שבכלל היה," היו אומרים.

גם החברות שלי הפסיקו לבקר אצלי. כל אחת פוחדת שאקח לה את בעלה. אפילו חברה אחת שנשארה לי — חברה הכי טובה שלי השתנתה. היא התחילה לקנא בי שאני מסתדרת מבחינה כספית. אני עובדת חצי יום אצל עורך־דין ומרויחה שם 430 ל"י. מהצבא אני מקבלת כל חודש 520 ל"י. אז החברה הזאת אמרה לי: „כן, את יכולה להרשות לך אוטו, אנחנו לא. לי אין שתי משכורות."

נידהמתי, ורק אמרתי לה: „על המשכורת השניה אין לך מה לקנא. אני לא מאחלת לך אותה."

גם לצאת עם גבר אי אפשר. לאלמנה שומרים על כל צעד. אם אני רק מדברת עם גבר, הרכילות היא מקצה אחד של באר־שבע ועד הקצה השני. „הוא עוד לא התקרר והיא כבר מחפשת לה," אומרים אם רואים אותי — אפילו ברחוב — מחליפה מילה עם מכר.

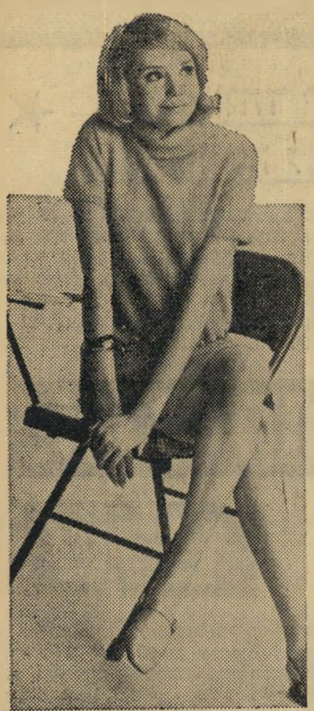
אבל מי חושב על גבר. יש לי שני ילדים, ואני רצה מהעבודה אל הילדים. המשרד, הארוחות לילדים והטיול איתם — זה כל היום שלי.

אולי פעם, אחרי הרבה זמן, אני אמצא בעיקר בשביל הילדים. שיהיה להם אבא."

מישהו.

כל פעם שעובר אווירון עודד היה מנפנף בידיו וצועק: „שלום אבא". „אבא בשמים וגם אווירונים שם, אז הוא בטח שומע אותי" — היה מסביר

מחבגרים

זה חדש. זה מלהיב. זה עלול להיות גם קצת מסובך. אולם, הקשיבי. החיים יכולים להיות קלים יותר בשבילך. טמפוני טמפקס - ההגנה ההיגיינית המודרנית לשימוש פנימי - מסלקים ומשכיחים „ימים קשים".

יתכן שאינך יודעת זאת, אולם טמפוני טמפקס פותחו ע"י רופא, למען נערות כמותך לפני 30 שנה ומעלה. אינך יכולה אף להרגיש בהם כאשר הם מונחים במקומם כראוי.

אולם, הטוב ביותר בהם הוא, אולי, כי דבר אינו מפריע לך בפעילותך השיגרתית. את ממשיכה לעשות כל מה שברצונך- ללא כל הגבלות. את מרגישה תמיד בטוחה וחפשיה. זכרי, הן הטמפון טמפקס והן שפופרת ההחדרה, ניתנים לסילוק בשטיפה. אין פשוט מזה.

נסי כעת טמפוני טמפקס. ניתן להשיגם בשתי דרגות ספיגה, רגילה וסופר.

לארגזים ללא תגובות ללא ת י ח

תאפונים

TAMPAX

חגנת סניטרית לשימוש פנימי

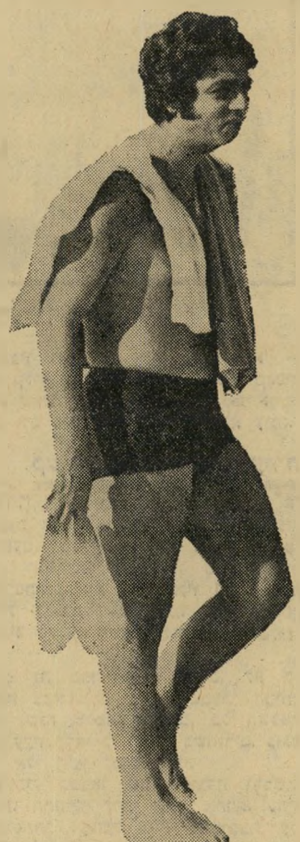
להשיג בבתי מרקחת ובחמרוקיות טובחרות. המעונינות בקבלת דוגמאות וחומר הסברתי ישלחו 45 אג' בבולי דואר אל היבואנים אינווסט־איספקס בע"מ, תל־אביב, רחוב ירמיהו 30

הזמר אוהד ישראל
חזר ארצה למסע הופעות

אנריקו שלנו

ב כ־7 פעם שאנריקו מסיאס מגיע לארץ, הוא זוכה לקבלת־פנים, שאפילו אלביס פרסלי מתחיל לקנא. כי מבין כל זמרי ה־פופ בעולם, אנריקו הוא אוהד ישראל מס׳ 1, והנערץ ביותר על ידי הקהל בישראל. „ביקרתי בישראל כבר 3 פעמים, ובכל פעם שאני מגיע אני נתקל בקבלת־פנים כ־זו שאינני זוכה לה בשום מקום,״ מתוודה אנריקו. ואל לכם לחשוב שבמקומות אחרים בעולם הוא איננו מתקבל בהתלהבות רבה. בצרפת נחשב אנריקו מסיאס כיום לזמר השנסונים הפופולרי ביותר, ובשטח זה של מוסיקה קלה הוא תופס את מקומם של איב מונטאן וז׳אק ברל. אפילו בביקורו ה־שני בארץ, בתקופת הכוננות שלפני מלחמת־ששת־הימים כשכל הארץ היתה צבא, נמצאו מספיק אנשים שבאו לקבלו בנמל התעופה.

אנריקו מסיאס הוא יהודי יליד קוסנסט־נטין שבאלג׳יר. כיום הוא בן 32, נשוי ואב לבת. את השכלתו המוסיקלית החל רוכש בגיל 12. „התחלתי אז לנגן על גיט־רה,״ מספר אנריקו, „וכעבור מספר שנים, בגיל 18, ערכתי את הופעותי הראשונות במועדוני־לילה. יותר מאוחר התחלתי לעסוק גם בהוראה בבית־ספר, אבל או החלה ה־מלחמה האלג׳ירית ונאלצנו לעזוב את הארץ יחד עם יציאת צפון אפריקה.״ רבים ממכריו ומעריצי של אנריקו הנמצאים כיום בארץ

אנריקו מסיאס

זוכרים אותו מהתקופה של היציאה ההמונית מצפון־אפריקה, ומאזינים לשיריו בהנאה וב־געגועים. אנריקו החליט להשתקע בצרפת, ושם נתגלה על־ידי ריימונד ברנרד, אמרגנו של הזמר ז׳ילבר בקו.

אנריקו הוחתם על חוזה הקלטות בחברת פאטה־מארקוני ובמשך השנים הבאות יצר להיטי צמרת רבים כאנשי הצפון, או ג׳טרה, ג׳טרה, לבי שב אליך ועוד. אחד מפזמוניו הפופולריים בעת האחרונה הוא ירושלים של זהב אותו ביצע אף בהופעתו השלישית בארץ לפני כשנתיים. באותה הופעה הת־פרץ קהל ההמונים שישב בהיכל התרבות לעבר הבמה, והמשטרה הצליחה בקושי ל־חלץ את אנריקו מידי מעריציו.

★ ★ ★

הופעות בהתנדבות

ב ימים אלה עורך אנריקו מסיאס מסע הופעות נוסף בארץ, במסגרת חגיגות יום־העצמאות. עם בואו הבטיח לערוך מספר הופעות בהתנדבות לפני חיילי צה״ל, כשם שערך בעת הכוננות ועם תום מלחמת ששת־הימים. עתה גם נודע שבעקבות ביקו־ריו התכופים בארץ הכניסו אותו מדינות־ערב, שבהם נמצא חלק לא מבוטל מקהל המעריצים שלו, לרשימה השחורה שלהן, והוא אף קיבל איומים מכמה ארגוני חבלה ערביים. אך הדבר אינו מרתיע את אנריקו מסיאס והוא מבטיח: „ישראל שמורה ב־לבי תמיד במקום הראשון.״

סיסמא במיטה

בתוך שפע האמנים השוהים השבוע בארץ לרגל חגיגות יום־העצמאות, נפקד מקומו של הזמר האיטלקי **כובי** (צועניה) **פולו**, שהיה אמור להגיע ערב יום־העצמאות, אך ב־טל את הופעתו ברגע האחרון עקב המצב הממתח באיזור. בינתיים נודע שנעשים מאמצים להביא בקרוב לארץ את אליל הזמר הצרפתי **ג׳וני האליידי**, שלפי התוכנית המקורית היה אמור אף הוא להופיע ביום־העצמאות. לפי שמועות שנפוצו לאחרונה מתכונן אמרגן ישראלי יזוע להביא ארצה בקיץ הקרוב את להקת **האבנים המתגלגלות**, במיסגרת סיבוב הופעות שיערכו חברי ה־להקה במדינות המזרח הרחוק. ●●● לאן נעלם הצמד **סרג׳ גינזבורג — ג׳יין בירקין**? מסתבר שלאחר פיזמון המיסה המצליח שלהם, עשו גם סרט מיסה בשם **סיסמא**, ממנו הוציאו את תקליטונם השני הנקרא אף הוא **סיסמא**. הפיזמון נחל כישלון מחפיר, אבל בינתיים נסתיימו צי־לומי הסרט שעתה מתחילים בעריכתו. לפ־ני שיצא הזוג בשבוע שעבר לחופשה ב־בראזיל הבטיח סרג׳ שהסרט יכניס לא פחות רווחים מאשר התקליטון **אני אוהבת אותך — אני כבר לא**. מה יש: שלושה וחצי מיליון עותקים זה רע? ●●● **החיפושיות** אומנם התפרקו, שבל שניים מהם הצליחו לחזור השבוע למיצעד התק־ליטים מאריכי־הנגן באנגליה. **פול מקרי־תני** נכנס בזינוק הישר למקום השני ב־מיצעד עם תקליטו **מקרתני**, ואילו **ריינגו סטאר** מתקרב לעשרת הראשונים עם תק־ליטו **מסע סנטימנטלי**. מעניין מה חושבים על כך **ג׳ון לנון ויוקו אונו**, שתקליטם מאריך־הנגן הראשון **שלום חי בטורונטו** נחל כישלון מחפיר באנגליה. ●●● דב־רים מוזרים מתרחשים לאחרונה במיצעד הפיזמונים הבריטי. לאחר שפיזמונו של **לי מרווין** כוכב נודד עזב את המקום הראשון במיצעד, הגיע אליו הזמר התימהוני בעל חוות התרנגולות **נורמן גרינבאום** עם הפיזמון **רוח בשמים**. בינתיים מתקרבת אל הצמרת נבחרת הכדורגל הלאומית של אנגליה, שלקראת יציאתה הקרובה למישחקי הגביע העולמי במכסיקו, הקליטה והוציאה לשוק פיזמון בשם **בחזרה הביתה**.

בירקין וגינזבורג ב„סיסמא״

מצעד הפזמונים של
העולם הזה

לפי מכירת תקליטים בשבוע שבין 8.5.70 — 3.5.70

תקליטונים

1.	(1)	**וונוס** — כחול מזעזע	(אי.אם.איי.)
2.	(4)	**דרך אגב** — הטרמלוס	(סי.בי.אס.)
3.	(2)	**להקה נודדת** — תחיית קרידנס קלירווטר	(סי.בי.אס.)
4.	(—)	**מרי צוענקת הציפו** — האריות	(פונדור)
5.	(5)	**מה אתה עושה כשאתה קם בבוקר** — אריק איינשטיין ושלום חנוך	(הגר־פונדור)
6.	(3)	**השתקפויות חיי** — המרמלדה	(פאקס)
7.	(6)	**שלום קאנדי היפה** — ז׳אן פרנסואה מישל	(התקליט — חיפה)
8.	(7)	**רכבת הבוקר** — עוזי והסגנונות	(הד־ארצי)
9.	(8)	**אני גבר** — שיקאגו	(סי.בי.אס.)
10	(9)	**דרכים נלוזות** — סנטה	(סי.בי.אס.)

מאריכי נגן

1.	(1)	**היי ג׳וד** — התיפושיות	(אי.אם.איי.)
2.	(2)	**10/23** — חוזה פליסיאנו	(אר.סי.איי.)
3.	(3)	**איפה את אהובה** — יהורם גאון	(סי.בי.אס.)
4.	(6)	**גשר עד מים סוערים** — סיימון וגרפונקל	(סי.בי.אס.)
5.	(5)	**לד צפלין 2** —	(אטלנטיק)
6.	(4)	**פסטיבל פאן רמו 1970** — התקליט חיפה	
7.	(7)	**דרך אבי** — החיפושיות	(אי.אם.איי.)
8א.	(8)	**ישתות דמו** — האבנים המתגלגלות	(פאקס)
8ב.	(—)	**נשמת פיליסיאנו** — חוזה פליסיאנו	(אר.סי.איי.)
9.	(10)	**סנטה־סנטה** —	(סי.בי.אס.)
10.	(9)	**וויקי והילדים העניים** — תחיית קרידנס קלירווטר	(סי.בי.אס.)

בעוד להיטם האחרון
משגע את הארץ, הגיעו אלינו

הטרמלוס השובבים

„הטרמלוס״

ובכן, הם שוב כאן. ארבעת השובבים של הלולה, הלולה וקראי לי מספר אחד, שכאילו בדרך־אגב כובשים עתה את מצעדי הפזמונים שלנו בלהיטם האחרון דרך אגב. בפעם האחרונה שהיו בארץ, ביום־העצמאות לפני שנה, הם היו עדיין ארבעה טרמלוס רווקים, ואילו היום כולם נשואים ובעלים בעמי־הם, ומבקשים סליחה מהמעריצות שלהם.

אומר הטרמלו ציפ (המצחיק) האו־קס: „אנחנו אוהבים את הישראלים, ואנחנו שמחים לכל הזמנה להופיע כאן. המצב המלחמתי בו אתם שרויים לא מפחיד אותנו, כמו את ידידינו מלהקת המרמלדה שהיו איתנו כאן בשנה שעב־רה, סירבו השנה לבוא לישראל. אבל הם מוסרים לכולכם דרישת־שלום חמה וחג שמח. ומה הפלא שהטרמלוס כל־כך אוה־בים אותנו, אם כל פיז־מון שלהם מגיע אצלנו למקום הראשון במצעד?

נראה שהשנה האחרו־נה לא רק גרמה לשינוי באורח חייהם של אר־בעת הטרמלוס, אלא גם הביאה לשינוי בסיגנו־נם המוסיקלי. „אפשר לחלק את הקריירה שלנו לשלושה חלקים,״ אומר הגיטריסט המוביל ריקי ווסט „תקופת המדסי ביט (הקצב המתקתק) של השנים 1963—1965 שבהם ניגנו עם בריאן פול, תקופת הזוהר של־נו בשנים 1967—1968 שבהן כל פזמון שלנו הגיע למקום הראשון באנגליה, והתקו־פה הנוכחית שבה התבגרנו ללא־ספק והתחלנו לחבר ולבצע מוסיקה יותר רצינית ומורכבת. הפזמונים קראי לי מספר אחד ודרך אגב הם בסגנון החדש שלנו.״

הטרמלוס הגיעו אלינו עם מטען עצום של פיזמונים ישנים וחדשים ש־בוודאי לא נזכה לשמוע את כולם. אבל המתופף דייב מנדן מבטיח: „בשיהיה שלום ביניכם ובין הערבים, נבוא אלי־כם לסיור של חודש ימים וגביא איתנו את כל להקות הצמרת הלונדוניות, ואז באמת נוכל לעשות שמח״.

במדינה

משפט

החלב

המר

„חלפה התקופה שבה היתנו קניית עגבניה בקנייה נוספת של צנון וכרוב," ציין שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע יעקב גנן בגזר דינו, במשפט המדינה נגד הסיטונאי שמעון עזריאל שמעון.

נגד שמעון, שהוא הסיטונאי הבלעדי ב־באר־שבע של מוצרי חלב מתוצרת טנא־נוגה, הוגשה תלונה על־ידי 15 קימעונאים מקומיים. הם התלוננו על כך שבמשך תשעה חודשים רצופים סירב עזריאל שמעון למכור להם חלב מעוקר, אלא אם יקנו גם מוצרים אחרים מתוצרת טנא־נוגה.

מפרט כתב האישום:

„בתקופה החל מ־1.6.69 עד 31.3.70 או סמוך לה היתנה הנאשם הנ"ל תנאי לקמעונאי מזון בבאר־שבע, שהקונה חלב מעוקר של טנא־נוגה יקנה ממנו עוד מצרכים אחרים, כגון שמנת של טנא־נוגה או מוצרי חלב או מצרכי מזון שהציע למכירה, אחרת לא ימכור לו חלב מעוקר (מפסר)."

על עבירה זו הרשיע השופט את הנאשם.

מצב חירום. בקשר לעונש שהוא מטיל על הנאשם, כתב השופט: „למרות שאין לו הרשעות קודמות, בקשני התובע להחמיר בעונשו של הנאשם. התובע הדגיש בפני, כי החוק מטיל על הסיטונאי למכור את המצרכים ברי־הפיקוח הנמצאים במלאי שלו ואסור לסיטונאי לצרף כל תנאים למכירה כזו. צירוף תנאים הינו סירוב סביר למכירה.

„עוד הדגיש בפני התובע, כי אנו נמצאים כיום במצב של חירום ומאחר ובידי הנאשם הסוכנות הבלעדית של תוצרת טנא־נוגה בבאר־שבע, הרי שיש לראות בחומרה רבתי את מעשיו של הנאשם."

כשהגיע תור הנאשם, דיבר הוא לקולת העונש. טענותיו לא נראו לשופט. בעדותו סיפר שמעון כי לא הוא אישית היה זה שסירב לבעלי המכולת ולסיטונאים ולא הוא שהיתנה את התנאים. לדבריו, היו אלה אנשיו האנשים העובדים עימו.

„טענה זו אין בידי לקבל ולא רק משום כך בלבד שהנאשם בהיותו המעביד של עובדיו, מוטלת עליו אחריות להוראות להם שלא ינהגו בניגוד לחוק..." השיב השופט.

טענה נוספת, אותה ניסה להעלות שמעון לזכותו, היא כי שירת במילואים ולכן לא יכול לפקח על אנשיו. גם טענה זו נדחתה על־ידי השופט: „קשה לי להעלות על הדעת שהנאשם שרת תקופה של תשעה חודשים."

השופט גזר על עזריאל שמעון קנס כספי בסך 500 ל"י או 50 ימי מאסר תמורתן.

תיירות

ייסורי

אכסודוס 1970

אם אתה סנוב אמיתי, מאלו המוכנים עדיין לטייל גם בארץ, לא רק בחו"ל, פתוחה בפניך האפשרות לערוך במשך יום וחצי שייט באנייה היי דרומה, לאורך חופי מפרץ אילת, מאילת לשארם־א־שייך וחזרה.

זהו טיול שבמבט ראשון נראה כעשוי להיות מעניין. כאשר אתה מסיימו, אתה מגלה שהוא באמת היה מעניין — אך לא מסיבות הקשורות בנוף דווקא.

בעלה של היי דרומה הוא רב־החובל יצחק (אייק) אהרונוביץ', מפקדה לשעבר של אניית־המעפילים אקסודוס המפורסמת. עובדה זו באה לידי ביטוי במסעה של היי־דרומה. סיבלותיהם של הנוסעים ב־היי־דרומה אומנם לא עולים על אלו של מעפילי אקסודוס, אבל יש בהם כדי להזכיר אותם ימים נעימים.

הכטחות יש — אוכל אין. החוויות מתחילות ברגע בו עולים על כבש האוניה. במשרדי החברה מבטיחים לנוסע — שלעיתים תכופות מגיע לאילת לאחר כמה שעות טובות של נסיעה מייגעת — ארוחת־צהרים. אלא שתקווה גסטרונומית זו נמוגה על הים. אין ארוחת־צהריים. למה? למה הבשר „הוא כל־כך קפוא שלא היתה אפשרות להפשיר אותו עד לשעת ארוחת־הצהרים". נאום המלצר מרסל.

מי שחושב שלקראת הארוחות הבאות

(המשך בעמוד 30)

SCHAUB-LORENZ ITT

מדע התקשורת

מדע התקשורת הוא אחד
האמצעים שאיפשר לאדם את השליטה על כדור
הארץ ובעזרת האלקטרוניקה הוא אף שואף לכבוש את
החלל. נסיון רב ערך נרכש תוך כדי תכנון ובנית הציוד האלקטרוני הדרוש לתכניות החלל.

„שאוב־לורנץ" קשורה בחברת I.T.T. הבינלאומית, שהיא אחת מן החברות הגדולות בעולם לאספקת ציוד אלקטרוני. חברה בינלאומית זאת אף לוקחת חלק חשוב בפיתוח המרכיבים האלקטרוניים לתכניות החלל.

לכן, התאפשרו שכלולים כבירים כגון מעגלים אלקטרוניים מהפכניים, קבלי טנטאלום זעירים וטרנזיסטורים SILICIUM-PLANAR, העמידים בפני חום — שכלולים המנוצלים גם במוצרי „שאוב־לורנץ" החייבים לספק את הדרישות הקפדניות ביותר.

כשאתה רוכש ציוד „שאוב־לורנץ" אתה נהנה גם מהנסיון בתחום טכנולוגית החלל.

לכל מקלטי טלויזיה „שאוב־לורנץ" אותן תכונות: ביצוע יוצא מן הכלל שהושג על־ידי תכנון טכני מתקדם, אחריות ועיצוב מרשים.

והרי הדגמים האלקטרוניים החדשים 1970
T—1006, T—1010, T—1020, SL—9001, TS—1080, WR—2001—A

לעולים חדשים הספקה מהירה במטוס ללא מכס על־ידי
הסוכן הבלעדי לישראל **כינורי בע"מ**
תל־אביב, טלפון 624193
חיפה טל. 531266

הספר הראשון והיחיד בארץ שכולו עברית

אהבה בשניים

זוג מורים דניים מדגימים בעשרות רבות של צילומי עירום נהדרים את הכל אודות „איך לעשות אהבה". הספר שזכה להצלחה חסרת תקדים (מאות אלפי עותקים תוך חודשים ספורים) בכל ארצות־אירופה וארה"ב.

כריכה מהודרת * פורמט אלבומי * נייר משובח
וכל זה במחיר של —.12 ל"י בלבד

הספר שאין צורך להתבייש בו או להסתירו.
ספר נועז ומתקדם ביותר אך יחד עם זאת אלגנטי

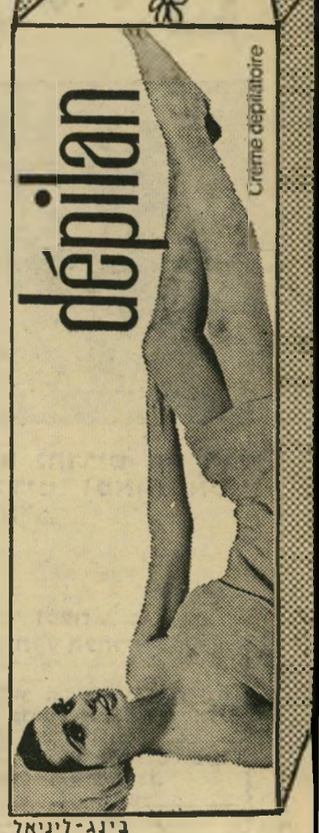
כל תנוחה ותנוחה מלווה הסבר מלא ועניני בעברית בתוספת פרקים מיוחדים על אברי־המין (כולל תרשימים), הסיפוק המיני ואמצעי־מניעה.

הספר שחייב להימצא
בחדר־המיטות של כל זוג נשוי

גזור ושלח

הזמנה / הצהרה

לכבוד
„אלביון", חוצאח־לאור ת.ד. 33144, תל־אביב.
נא לשלוח אלי בדואר חוזר את הספר „אהבה בשניים". ר"ב שיק מס' _____
על בנק _____ על סך —.12 ל"י בלבד.
אני מצהיר בזה שאני מעל גיל 18.
שם _____ גיל _____
כתובת _____ חתימה _____

dépilan
משאיר
עורך חלק
לזמן יותר
ארוך
dépilan
הקרם השוויצרי
הנודע להרחקת
שיער מיותר. דפילן
פועל על שורשי
השיער, מחליש
צמיחתם ולכן
פעולתו לזמן
ארוך יותר מכל
משחה.
dépilan
חקרם הקוסמטי
בעל חריח חעדין
להסרת שיער
בדרך הנשית
ללא פציעות, ללא
כאב, בצורה
היגיינית ונעימה.
דפילן מותיר לך
עור חלק רך
כקטיפה.
נסי והוכחי גם
את
vitamol
ZURICH, SUISSE

בינג-לויאל

במדינה

(המשך מעמוד 29)

הפשיר כבר הבשר, אינו אלא טועה.

וזה — למרות שאת הכרטיסים לארוחות קונים שעות לפני כל ארוחה. התבצע אחד הנוסעים הממורמרים כלפי הצ"ק (ראש מחלקת העובדים): „מה זה פה? אתם נותנים לנו לחכות כמו עניים בפתח?"

הנוסעים הזכו מכות. לאחר ארוחות מייגעות כאלו רוצה הנוסע הייגע במנוחה קלה. הוא יכול לזכות בה בתאים קטנטנים או על הסיפון. באחת הנסיעות הלכו הנוסעים מכות ביניהם לבין עצמם כיוון שפשוט לא היה מספיק מקום לכל הנוסעים שלהם נמכרו הכרטיסים. גם בתאים מתקלקל לא פעם מזגן־האוויר — ואז בכלל אפשר לשכוח מהמנוחה.

אם מצליח הנוסע המאושר לעבור את תלאות היום בשלום, ובלילה מתחשק לו לשבת בבר על כוסית משקה תוסס — גם כאן נכונה לו אכזבה. כי בבר שולט ברמן המפגין את שליטתו ביחס ובמשקאות פושרים. משקה קר ויחס חם הם בבחינת בל־יימצא.

ביטניקים מזדזים בנוסעים. צוות העובדים באוניה מורכב כמעט כולו מביטניקים ישראלים וזרים, המפגינים יחס מזלזל בנוסעים. כשפונים אליהם בשאלה אדיבה, כמו למשל: „למה, לכל הרוחות, אין מים במקלחת?", הם מגמגמים שאינם מבינים עברית. לאלו שמבינים עברית יש תשובה יותר קולעת: „יש לך תלונות — תפנה לצ"ק."

לזכות ההנהלה ייאמר, שהיא מספקת לא רק את הצד הטראגי במסע זה, אלא גם את הקומי:

לקראת הסיום, מחלקים טפסים לנוסעים, בו הם מתבקשים להביע את דעתם על הנסיעה.

מנגנון

הלב החצוי

ספרו של העיתונאי יגאל לב, באלוהים, אמא, אני שונא את המלחמה, **שהופיע** לפני כשנתיים, זכה להצלחה רבה: הוא תורגם לשש שפות והופיע בהולנד, שבדיה, נורבגיה, אמריקה וגרמניה. בארץ יצא הספר ב־10 מהדורות ונמכר בלמעלה מ־30.000 עותקים.

ההצלחה דירבנה את המחבר. הוא החליט להוציא גם מהדורה ערבית של הספר.

לב פנה לראש המחלקה הערבית בהסתדרות, מרדכי טביב, והציע שהוצאת הספרים של ההסתדרות תוציא את המהדורה הערבית. בשל זה החל מסע היסורים של העיתונאי בן ה־34, המשרת כקצין מילואים.

לאחר שטביב נתן הסכמה עקרונית, כונסה ועדה מטעם ההסתדרות שהחליטה גם היא לאשר את הוצאת הספר. „כאן החלו לעוף לחצים," סיפר השבוע יגאל לב. „כינסו את הוועדה, שמנתה שמונה חברים, פעם נוספת וערכו הצבעה חוזרת. התוצאה: ארבעה בעד וארבעה נגד."

נימקו המתנגדים: הספר מציג את החייל היהודי כבעל רגשות וכאדם היודע פחד מהו. לעומתם, טענו המחייבים כי הספר יראה לערבים כי היהודים אינם חיות.

בסיכום ניצחו המתנגדים, והוצאת הספרים של ההסתדרות החליטה שלא להוציא את הספר לאור.

לב לא התייאש. הוא פנה להוצאות ספרים ערביות בחיפה, עכו ונצרת. תחילה הסכימו בעלי ההוצאות להוציא את הספר. אחד אפילו התלהב ממנו. אך כעבור מספר ימים שונתה הנימה: „הספר גדוש שינאה לערבים," אמר אותו מתלהב. מדוע? לפי לב: „כנראה שהפעילו גם עליו לחץ."

נשאלת השאלה מדוע מפעילים לחץ על ספר שכתב קצין קרבי על המלחמה. „כנראה מפני שזהו הספר היחידי שמראה כי לחיילי־צה"ל, שאומנם ניצחו במלחמה, היו רגשות אנושיים. אני, שהשתתפתי במלחמה, ראיתי פחד, ביישנות ובכלל, רגשות אנושיים רגילים ביותר," מספר יגאל. „וזאת לעומת שאר הספרים שתיארו את הישראלי רק כלוחם העשוי לבלי־חת," המשיך יגאל. לבסוף מצא יגאל הוצאת ספרים חיפאית, בבעלות יהודי, שהסכים להוציא את התרגום הערבי של הספר.

כשנשאל יגאל לב, מדוע, למרות הלחצים, הוא עומד על כך שהספר יופיע בערבית, השיב: „מפני שאני הייתי מאוד רוצה לקרוא ספר על חייל מצרי שנלחם נגדי ולא ממשיך לשנוא אותי!"

„נכון שתלמידי

נאשם פישר

ידיעה הטלפונית מהמודיע המשטרתי, תושב העיר העתיקה, שהתקבלה במשרדי הבילוש במשטרת ירושלים, היתה לכאורה די שגרתית.

נאמר בה כי שני אלמונים דוברי אנגלית קנו זה עתה כמות גדולה של חשיש אצל אחד מסוחרי הסם שבעיר. השניים, הוסיף המודיע, עלו בשער שכם למונית ערבית שהביאה אותם למלון טירת בת־שבע, שברחוב המלך ג'ורג'.

דקות ספורות לאחר שהתקבלה הידיעה, מיהרו שניים מחוקרי המחלקה, רס"ל יוסף רוזנטל ורס"ל משה מזרחי, לעבר המלון. השעה היתה אחת אחר חצות כאשר הציגו אני חושב רוזנטל, נתן לי כמה מכות בפה ובבטן. אחר כך הוא בעט בי וזרק אותי על המיטה." פרלוב גם האשים את החוקרים בגניבת 100 דולר השייכים לו.

כך או כך, כנראה שהיתה לשניים סיבה טובה להיות היסטריים. על השולחן, בתוך קופסת גפרורים, נמצאה כמות קטנה של

חשיש

היה סמוך לחדר של שני הצעירים. פתאום שמעתי צעקות היסטריות: „משטרה! משטרה! מה אתם רוצים מאיתנו! תנו לנו ללכת! ניגשתי לחדר וראיתי שני צעירים היסטריים צועקים ומנסים לברוח."

סיפר רס"ל רוזנטל: „אחד מהם ניגש אלי ודחף אותי בכוח. הוא רצה לברוח מהחדר. ניגשתי ושמתי לו אזיקים על הידיים."

לדניאל פרלוב (22) גירסה משלו על מה שהתרחש בחדר המלון מרגע שניפרצה הדלת. העיד הוא:

„הם התפרצו לתוך החדר ואחד מהם,

עילוי נשמה

משמאל, הרב מרדכי גולדשטיין, ראש הישיבה בה נעזרים חלק מהתלמידים בחשיש כדי לזכות בעילוי־נשמה. לידו יונתן יובל, איש משרד־הדתות, הנלחם, לצד הרב גולדשטיין, „על כל נפש מישראל", אפילו חשישניקית.

השניים את תעודותיהם בפני פקיד הקבלה הנידהם, ביקשו ממנו להתלוות אליהם לחדר מספר 3, בו התאכסנו שני החשודים.

סיפר על כך רס"ל מזרחי:

„דפקתי על הדלת בעדינות. קול מנומנם ענה לי: מי שם? עניתי שאני דור, שהבאתי מכתב רשום דחוף מארצות־הברית. בקשתי ממנו לפתוח את הדלת כדי לחתום.

הוא ענה שאדחוף את המכתב מתחת לדלת והוא יחתום על הטופס למחרת היום. ראיתי שהטריק הזה לא הלך, אז אמרתי לו בפשטות שאנחנו מהמשטרה ורוצים לעשות ביקורת."

בתוך החדר השתררה דממה. רס"ל רוזנטל הציץ דרך חור המנעול. „ראיתי איך אחד מהצעירים ניגש לחלון וזורק דרכו חבילה עטופה," סיפר לאחר־מכן בהודעתו.

תנועה חשודה זו הספיקה לחוקרים. הם פרצו את הדלת בכוח.

„השוטר בעט בי וזרק אותי על המיטה"

על מה שהתרחש אותו זמן בחדר סיפר דורון אמיר, סטודנט מרחוב החלוץ 26 בירושלים:

„אותו לילה באתי לבקר חתיכה אמריקאית במלון טירת בת־שבע. החדר שלה חשיש. בגן שמאחורי המלון, בתוך חבילה עטופה, נימצאו עשר סוליות חשיש.

אומר על כך אחד מחוקרי המשטרה: „היה ברור לנו מההתחלה שמדובר כאן בהברחה, זו כמות גדולה מדי לשם תצרוכת פנימית. אבל האמת היא שבמשך עשרות שנים בעבודתי במחלקה לא הייתי נידהם כמו במיקרה זה."

מה שגרם לתדהמתו של אותו חוקר וחבריו היה עיסוקם של דניאל פרלוב ומוטי פישר, שנעצר יחד עימו:

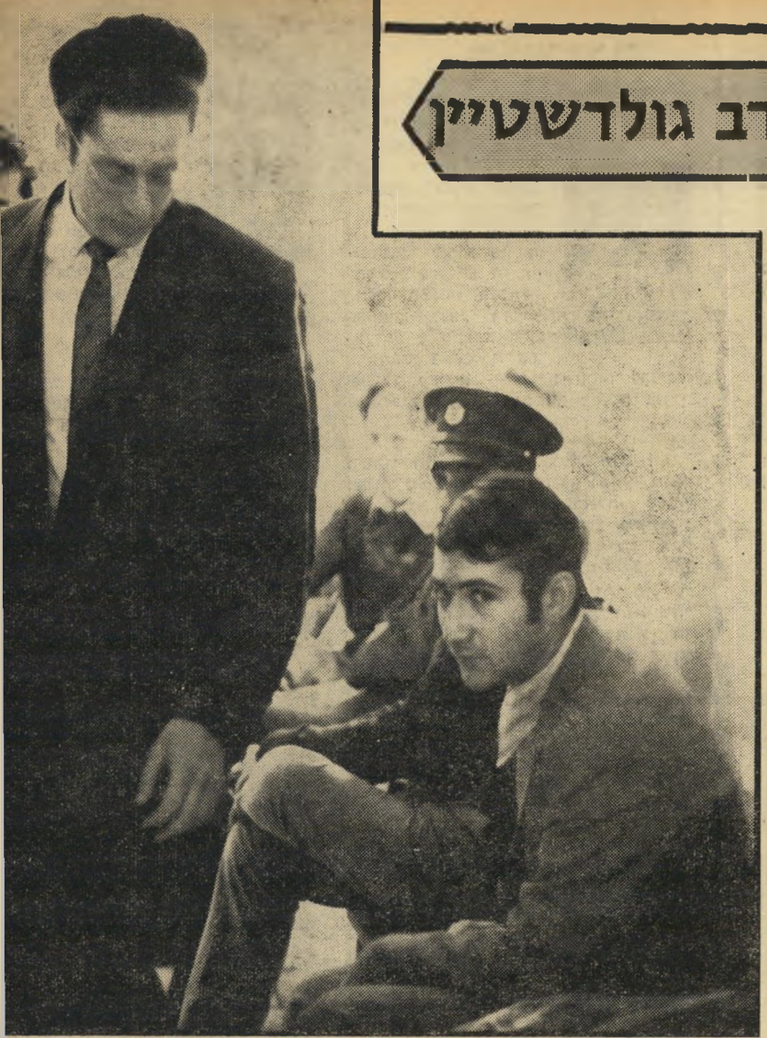
השניים הם בחורי ישיבה.

כאשר נשאלו לשם הישיבה בה הם קונים תורה ודעת, ענו בלי היסוס: „ישיבה תפוצות הגולה שעל הר־ציון."

מזה כמה חודשים שבירושלים מתהלכים סיפורים על אודות ישיבה זו ועל כך שתלמידיה, בצד עיסוקם הרוחני המיוחד לעילוי־נישמתם במדרגות התורה, עוסקים גם בסוג אחר של עילוי־נשמה: בסמים משכרים.

בחורי הישיבה ניראים לעיתים תכופות בעיר בחברתם של טיפוסים מפוקפקים הידועים כמשתמשים בסמים. כן ניראו לא אחת במחשושת המפורסמות של העיר העתיקה. סיפרו גם על מסיבות־סמים סוערות בין כותלי הפנימיה, המסתיימות בשעות הקטנות של הבוקר — ואשר ישר מהן הולכים בחורי הישיבה להתפלל

הישיבה עישנו סמים!" אמר הרב גולדשטיין

במנין תפילת שחרית.

גם אלו מבין תלמידי הישיבה שהכחישו את התמכרותם לסמים, היו רחוקים מתדמיתו של בחור הישיבה הישראלי המקובל, נהגו לבלות עד לשעות הקטנות של הלילה בדיסקוטקים.

מעצר נוסף.
הפעם — דרכונים גנובים

דניאל פרלוב לא הכחיש את העובדה שהחשיש שנימצא בתוך קופסת הגפרורים שייך לו. הוא וחברו הכחישו לעומת זאת כל קשר לחבילה של עשר סוליות החשיש שנמצאו בגן המלון.

לאחר שנעצרו השניים ושוחרר בערבות הרב שלמה גולדשטיין, רבה של ישיבת תפוצות הגולה, אירע מקרה נוסף בישיבה שדרש את התערבות המשטרה.

יומיים אחרי שיחרורם בערבות, ניגנבו דרכוניהם של שני בחורי הישיבה. חוקרי

בישיבה

המשטרה שהגיעו קישרו מיד את שני המקרים, חקרו את פרלוב ופישר על גניבת הדרכונים. בידי המשטרה היתה גם ידיעה על מזייף דרכונים בשם אבי העומד לזייף שני דרכונים.

סיפר מרדכי נודלמן (19), תלמיד הישיבה שדרכונו נגנב:

„גנבו ממני את הדרכון, אבל אני לא חושב שפרלוב ופישר עשו זאת. גם העדתי על כך בבית־המשפט."

יומיים לאחר שפרלוב ופישר נעצרו על גניבת הדרכונים, ושוחררו, הוחזרו הדרכונים אנונימית לישיבה. בול הדואר היה מוחתם בחותמת מחיפה.

אלוהים אוהב
גם חשישניקים

„ל שיבת ההיפים", כפי שכונתה הישיבה בעיר הקודש, קיימת זה שנים. היא הוקמה מיד אחר המלחמה על־ידי קבוצה של אינטלקטואלים אמריקאיים, שעישנו, לפי גירסת הכל, סמים משכרים.

אומר הרב גולדשטיין העומד בראש הישיבה: „נכון שהם עישנו סמים משכרים. אבל הם רצו להתקרב לדת ולאלוהים — ולא רציתי לדחות אותם בשל כך. מה יש? אם אחד גונב ורוצה יש לו תשובה — אז אחד שמעשן סמים אין לו דרך חזרה?"

הרב גולדשטיין, לוחם לח"י לשעבר, טוען שהתורה ניתנה לכל בית ישראל, חשישניקים או לא.

„כל פעם שמישהו היה ניתפס אני הייתי הולך להוציא אותו מהמשטרה. אתה יודע שרצו לזרוק את ילדי מבית־הספר, כי אמרו שאני מנהל ישיבה לחשישניקים? אבל אני לא אכנע. מי שאומר שאני סוחר בסמים הוא טיפש. תראה — יש לי עשרה ילדים, ואני חי בדחקות עצומה. אם הייתי סוחר חשיש — ותאמין לי, אני יודע הכל על סמים — או הייתי היום עני מרוד?

„אני פשוט מבין את רוח הזמן," אומר הרב, „ויודע שסמים זו הבעיה הכי גדולה של הדור. בפרט אצל צעירים אמריקאיים. אבל אני חושב שצריך לקרב אותם ולא לדחות אותם. זו הסיבה שאצלי אולי היו תלמידים שמעשנים סמים. כי אני רוצה לקרב אותם."

רימו
את הרבי?

כאשר שואלים את הרב גולדשטיין על המקרה של פרלוב ופישר, הוא ניצת בכעס:

„אני הייתי טוב כלפי שניהם, אז ככה הם משיבים לי," צעק. „הם באו ואמרו לי שאין להם מה לאכול ואין להם מקום לישון, אז אמרתי בבקשה, בואו אצלנו.

„הם בכלל לא תלמידים של הישיבה. הם התארחו בסך־הכל יומיים שלושה בישיבה ואז תפסו אותם עם החשיש. אני אפילו הלכתי לשחרר אותם בערבות. עכשיו תגיד: זו אחריותי שנמצא אצלם חשיש? בגלל שאני רציתי לקרב אותם לדרך האמת?"

לפי גירסה זו של הרב גולדשטיין, רימוהו השניים. כי אם אומנם לא היה לפרלוב כסף כדי לשכור חדר או לאכול — מניין מצא את הכסף לשכור חדר במלון מפואר כמו טירת בת־שבע?

שר־הדתות
נגד היפ״ס בישיבה

ם יונתן יובל, עובד משרד הדתות ועוזרו של זנגמיל כהנא, הממונה על כל המוסדות בטריטוריות הר־צין, מכחיש כל קשר בין הישיבה לסמים. אומר יובל: „אני ברגע הראשון הייתי נגד קבלתם של היפים לישיבה. אבל לרב גולדשטיין יש לב רחמן וגדול. הוא רוצה לעזור לחשישניקים. כל בחור אצלינו הוא יקר. רוצים לקרב אותם לאהבת התורה והארץ.

„אצלנו זה לא עוול לגדל שערות ארוכות. הרב כהנא קיבל כמה פעמים נזיפה משר־הדתות שאמר לו שזו ישיבה של היפים. אבל גם אני וגם הרב גולדשטיין נילחם על כל נפש מישראל."

בין בחורי הישיבה ישנה גירסה אחרת ללהיטות זו לקרב נפשות סוטות תחת כנפי השכינה — גירסה הקשורה בעובדה כי רוב תלמידי הישיבה הם עולים חדשים שהובאו על־ידי הסוכנות.

סיפר מרדכי נולדמן: „כל הענין כאן זה ביזנס. מקבלים כסף מהסוכנות ועושים על חשבוננו ביזנס. עכשיו רוצים לגרש אותי מהישיבה. אם הם כל־כך טובים — הם יודעים ודאי שאין לנו לאיפה ללכת."

גילוי־ראש
ובחורות

מספר צבי ר. (18):

„הרב שיחק איתי במשך שבעה חודשים. הוא הבטיח לי שיעזור לי לגמור את הבחינות, ודרש שאפסיק לעשן חשיש. הפסקתי, הוא דרש שאסתפר, ובאותו לילה הסתפרתי. כשהורי באו ארצה ורצו לקחת אותי, הוא שיכנע אותם שהכל יסתדר. אבל רק הם נסעו הוא אומר לי לעזוב את המקום."

מגיב הרב גולדשטיין: „יש גבול למה שעושים בשביל בחורים. מרדכי וצבי הולכים בגילוי־ראש לידי. דווקא כדי לעצבן אותי. הם אוכלים חמץ בפסח ומביאים בחורות. זה כבר ממש להכעיס, ועל זה אני לא אעבור בשתיקה. אם תישאר כאן עד 6 בערב, תראה איך תבוא המשטרה ותסלק אותם."

אם נכונה גירסת הרב, מוכיח הדבר רק את תמימותם של תלמידיו. הם פשוט אינם מסוגלים כנראה להבין את ההבדל הדק:

אם הישיבה כל־כך מודרנית שמותר לעשן בה חשיש — מדוע אסורות בה בנות? שאלה טובה.

„בורא פרי הקנבוס"

אולם ישיבת תפוצות הגולה שעל הר־ציון, בה נוהגים חלק מתלמידי החכמים ליהנות מפרי־הקנבוס — הלא הוא החשיש. רמז לאווירה המתירנית השוררת בישיבה זו, ניתן למצוא בתמונה המודרנית התלויה על הקיר, המנוגדת לאווירה המחמירה והשמרנית אשר שוררת בישיבות רבות אחרות בארץ.

„המצמיח חשישועשב רב"

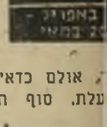
שני תלמידי החכמים, של־טענת המשטרה בירכס הקב״ה

ביבול שופע של חשיש, בעת המתנתם למשפטם: עומד מוטי פישר, יושב דניאל פרלוב.

**ת תקופה עליזה
נה. דווקא משום־
אסור לך להפ־
את האינטרסים
. השבוע הכל
. אם אתה סבור
בניגוד לאופייך,
שגם אתה אינך
ב בדידות. אל ת־
לי בסובבים אותך
הם חשובים לך. עוד תזדקקי להם.
שרונך האמנותי עוד יתגלה ברבים.**

★ ★ ★

זהו חודש מסובך ומו־
טב שתתחילי אותו ברגל
ימין. הצעת עבודה חד־
שה מסתמנת לקראת
סוף השבוע, זה לא
יהיה נוח במיוחד; אבל
אם אתה רוצה, אתה
יכול להסתכן. זיכרי ש־
האיש שפגשת בדרכך
אינו כפי שאת רוצה
אולם כדאי שתפיקי ממנו את מלוא
עלת. סוף השבוע מבטיח לך אושר.

★ ★ ★

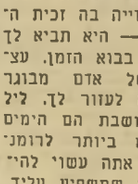
**בוע הזמן לתת דין
ובון על מעשיך. אם
ה איש עסקים,
ך לקבל החלטות
יות. אל תחסס!
נ יותר ביטחון יו־
לכל תחומי הח־
שלך. שחה עם
ם. בת מזל תאו־
ה, סימני על בני
אריה. בתחום האהבה, היא עוברת
ך, אך תחמיצי אותה. שבוע רומנטי.**

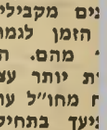
המשך לשמור על שי־
רי המשקל שלך ועל
ההכנסה הכספית הבל־
תי צפוייה בה זכית ה־
שבוע — היא תביא לך
פירות בבוא הזמן. עצ־
תו של אדם מבוגר
עשוייה לעזור לך. ליל
שבת ושבת הם הימים
הטובים ביותר לרומנ־
ולפגישות מעניינות. אתה עשוי להי־
בהשפעה נשית חזקה שתשפיע עליך.

★ ★ ★

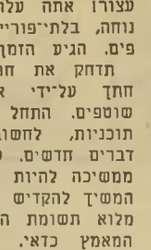

**את עוסקת בשני
נים מקבילים, ה־
הזמן לגמור עם
מהם. השתדלי
ת יותר עצמאית.
ח מחו"ל עומד ל־
נעך בתחילת ה־
ע. היי אדיבה כל־
טפלי בו וחקדי־
לו את מלוא תשו־
ליבך ומירצך. לקראת סוף השבוע
יותר בבית והפסיקי עם הריצות.**

★ ★ ★

למרות הכל זהו חודש
חיובי. אתה מלא מרץ,
אולם נמצא במתח. יש
לך סיבות טובות ורבות
לכך. השתדל לא ליפול
ברוחך. היה חברותי,
חם ורגיש כשאתה בא
במגע עם קהל. יום א'
הוא היום המתאים לנ־
סיעות. אל תישא מש־
כבדים. זוהי תקופה של הצלחות וא־
כוח להתמודדות בעתיד הקרוב.

עצורו אתה עלול להיכנס לאהבה בלתי־
נוחה, בלתי־פורייה. אתה בונה בניין קל־
פים. הגיע הזמן לחשוב על עתידך. אל
תדחק את חוסר מנו־
חתך על־ידי אירועים
שוטפים. התחל להגות
תוכניות, לחשוב על
דברים חדשים. עבודתך
ממשיכה להיות פורייה.
המשיך להקדיש לה את
מלוא תשומת הלב —
המאמץ כדאי. הקפידי
על בגוש מתאים, ההז־
נחה היא בעוכריך. אם
יש לך מכונית — הכנס אותה לבדיקה.
שמור על הבריאות והיזהר מדלקת בגרון.

★ ★ ★

**המתח ההולך וגובר אצלך, הוא חרה־
אסון. מצב־רוח קרבי הולך ואופף אותך
בימים אלה. דומה,
שככל שאת משתדלת
לצאת מהביצה הס־
מיכה הזאת, כן את
שוקעת יותר. מה ש־
מרגיז אותך הוא שה־
כישלון הקורה לך ה־
שבוע אירע לך פחות
או יותר — בהזדמ־
נויות קודמות. נסי
לטובתך להיות נשית,
אדיבה והאירי פנים לסובבים אותך.
תני לתסכולייך להתבטא בתחום אחר.**

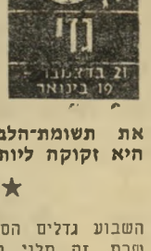
★ ★ ★

והי תקופה מייגעת ואפילו משעממת.
אולם אל תותר ואל תפקיר את האינטר־
סים שלך. עשה הכל
במו ידיך. אל תסתנור.
מוטב שתיזום דברים
חדשים ובעלי עתיד. ב־
סוף השבוע תפגוש את
האדם לו ציפית. אתה
אישיות רומנטית, אל
תחמיץ את ההזדמנות.
הקפד להחזיק בדיאטה,
זה יהפוך אותך לבן־
אדם חדש. אל תתלבט
ברישול. הבוס מרוצה מעבודתך ומובטח
לך עלייה בדרגה, אך אל תתנכר לחבריך.

★ ★ ★

**אם יש לך הזדמנות בחיים, השבוע הז־
מן לנצל אותה. במישור האמנות —
אתה מרגיש בצורה
מסויימת, אך השינוי
תלוי בך. אם אתה
רוצה בחישגים, שנה
את קו היצירה. אל
תחליט שום דבר ב־
חפזון. כושר השיפוט
שלך הולך ומשתפר
לקראת סוף השבוע.
אתה אוהב אותה,
אולם לא נותן לה
את תשומת־הלב שהיא ראוייה לה.
היא זקוקה ליותר מחברות, פנק אותה.**

★ ★ ★

השבוע גדלים הסיכויים שלך להיות מאו־
שרת. זה תלוי ביכולתך לשלוט בעצבייך
ובמצבי הרוח שלך. אתה
מתרגז במקום עבודתך,
אולם לא בשל סיבה
הגיונית. אל תתני דע־
תך לצדדים השליליים
הסובבים אותך. החום
האנושי של הידיד ה־
אמיתי הקרוב לך יעזור
לך לאזן את המיפנה
לטובה בדרך חייך. שימ־
רי על מראך, אל תדמי
בנפשך שאם כבר השגת אותו, את יכולה
כבר להזניח את עצמך. ליבשי פירחוני.

★ ★ ★

**אם את חושבת עליו
ברצינות, מוטב שתד־
חי את החלטות ו־
את המעשים — למו־
עד מאוחר יותר. כך־
לות הכל, מה יש לך
להפסיד, יש הרבה
דגים בים. השבוע חז־
מן המתאים לבילו־
יים, שעשועים ותענו־
גות. עם זאת עזרי לבן־זוגך להפיג את
המתח בו הוא שרוי עקב עבודתו. אל
תראי לו שאת נפגעת ממנו, העמידי
פנים לא איכפתיות. הסבירי לו פנים.
איכלי טוב והמשיכי לאהוב חזק־חזק.**

ספרים

מקור

דמעה למאיר

נער שב מן הצבא (שירים מאת יצחק שלו; הוצאת א. לוין־אפשטיין) 61 עמודים כולל ספר חדש זה. את 43 העמודים ה־ראשונים אסור להחמיץ בשום מחיר.

הספר, והשיר הראשון בו, מוקדשים ל־מאיר, בנו של המשורר שחזר נכה מצה"ל:

אותו הקיץ, בני שלי, הלכת לצבא. /
וחזרת, בני שלי, ברגל נקובה. /
ולא נעלה בהר, ילדי, בעמק לא נלכה /
והיא תוגת ימי, ילדי, והוא יגון חייך. /

לא רק למאיר מוקדש הספר. הוא מוקדש, בדמעה לכל הנערים החוזרים מהצבא קטועי־אברים — ולשאינם חוזרים.

כותב שלו בשירו הרופא:

מה פריכה היא גוויית הנערים, /
מה שביר הוא הפח המקומר במיצחם /
להגן על מוחם. /
... איך חורכת האש שיכבת השיער /
החוצצת בינם לבין תופת פגזי הזרחן... /
מה יציבו מול חוד הקלעים? /
רק עור נעורים חלבי או זיתי או שחום /
רק עצם רכה, סידנית... /
...מה קשה העולם לנערים, /
ומה זול הוא דמם האוזל מפניהם חיש מהר. /
ואתה מקבלם בזרועות זהירות, אמיצות, /
...מחזיר אדמומית ללחיים /
ולחיים — לאימם הנושקת בבכי הודיה. /
מחזיר חיק לזו ששכבה בו /
גולגולת — לאצבע לוטפה. /
הנה היא עוצרה ופוסקת מלטף: /
„מה יש לך שמה, בתוך השיער?" /
— „צלקת, ילדה. /
חותמת ידו של רופא בשולי המלאכה..." /
על כן נערים יהודון, /
אתה המתקן את שגיאות המדינאי, ה־
מצביא, /
ומבטל הזמנות ששלח השטן לקברו, ל־
מספיד, /
ולחוקק אותיות מצבה... /

המאבק נגד הזיקנה

מאניה ביאליק, אשתו של המשורר חיים נחמן ביאליק, היא כיום בת 94, צלולת־דיעה שפעילותה סובבת סביב בית האשה שהקימה בחצר בית ביאליק בתל־אביב. בגיל זה עדיין זוכרת מאניה כיצד הכירה את ביאליק כשהיתה בת 17:

„בא אלינו השכן הידוע אהרלצער, ו־הציע בשבילי שידוך עם נכדו של יעקב משה ביאליק מז'יטומיר... בעיני אבי מצאה ההצעה חן... הוא נסע לז'יטומיר והתוודע אל הבחור, שעשה עליו רושם טוב מאוד („הוא באמת למדן גדול ולבוש נקי ובקפדנות ונועל מגפי לכה גבוהים")... אני ראיתי צעיר כבן 22—20, קומתו בי־נונית, אבעבועות בפניו, פוזל במקצת, אבל בכל זאת בעל מראה נעים ושערותיו חומות בהירות."

מאניה ביאליק היא אחת מגיבורי הספר איפה הם היום? (מאת שמעון סאמט; הוצאת אל"ף; 207 עמודים). סאמט, מותיקי העיתונאים בארץ וחבר מערכת הארץ, קי־בץ אל דפי ספרו רשימות עיתונאיות, ב־אמצעותן עקב אחר דמויות שבשל גילן נעלמו מזרקורי ההתעניינות הציבורית.

כיוון 100 — בדי סיגריות. כך, לבשל, פגש סאמט במשורר אביגדור המ־אירי זמן קצר לפני מותו, כשהיה מאושפז בבית־האבות רמת אסא, שקוע כולו בדמ־דומי העבר, יושב שעות על המרפסת ב־הסתה בלתי משתנה ופיו ממלמל מילים מקסטית.

לעומתו מצא סאמט דמויות אחרות ש־הזיקנה אינה נותנת בהם את אותותיה, ולמרות גילם הם ממשיכים בפעילות. כך למשל, הפרופסור מאכס מארכוס, המנתח בעל־השם בן ה־76, או הפרופסור בן־ציון דינור, מי שהיה שר־החינוך בישראל, הממ־שיך בגיל 86 לעבוד על ספרו תולדות ישראל.

הזקן בגיבורי ספרו של סאמט — ה־מתאר פגישות עם שלושה תריסרים מאלה שעמדו במרכז הפעילות הציבורית ביש־ראל ונאבקים עתה עם הזיקנה — הוא יצחק לבקוביץ' בן ה־106, מותיקי רחו־בות, שעלה לארץ לפני 85 שנים. את סוד אריכות הימים שלו מסביר לבקוביץ, העומד לשאת בקרוב אשה, אחרי שאשתו נפטרה לפני שנים מספר: כל ימיו התנזר מאלכוהול ובהגיעו לגיל 100 חדל לעשן סיגריות.

אורחים הקבועים

בבית־הקפה סקאלה, מול היכל־התרבות בתל־אביב, שמו לב לעובדה כי מזה מספר שבועות חסר משהו במקום. יותר נכון מישהי. זוהי המלצרית היפהפיה וחטובת־הגו ויקי, שבמשך שנים היתה כאילו שייכת לתפאורת המקום.

אילו היתה נערכת תחרות לבחירת מלכת המלצריות בישראל, היתה ויקי בת ה־28 זוכה בה ללא צל של ספק, לא רק בגלל יופיה אלא גם בשל זריזותה. אבל ויקי זריזה לא תוסיף עוד לשרת את לקוחות סקאלה. היא נעצרה על־ידי המשטרה אחרי ששני בעלי בית־הקפה, משה (מוניה) שפירא ומאיר פלוקסמן, הגישו תלונה לפיה היא חשודה בגניבת אלפי ל"י מכספי בית־הקפה בשנה האחרונה.

מספר מוניה שפירא:

שמנו לב שבשנה האחרונה ירד הפידיון

ויקי

באלפי לירות. הדבר היה תמוה בעינינו, מפני שמספר המבקרים בקפה עלה וכמו שאומרים העסק הולך טוב. לפי סימנים אלה ההכנסה היתה צריכה לעלות ולא לרדת.

הבענו את התמיהה שלנו באוזני המלצ־רים. יום אחד ניגשה אלינו אחת המלצריות וסיפרה על סיבת חסרון הקופה. לדבריה, אחת החברות שלה לעבודה, המלצרית ויק־קי, מזייפת את פיתקאות הצריכה.

„אלשין למס־הכנסה!"

כל מלצרית רושמת את ההזמנה של הלקוח על שני העתקים. כלומר, יש לה פינקס עם נייר קרבון ושם היא רושמת את אשר הזמין הלקוח. האורח משלם לה לפי הפתק ואת ההעתק היא מוסרת לקופה, ולפי זה היא מוסרת בסוף היום את הפיד־יון.

לפי סיפורה של המלצרית, היתה ויקי משתמשת בשיטה פשוטה ומחוכמת. היא

סידרה את נייר הקרבון כך, שרק חלק מן החשבון עבר להעתק שהיא מסרה לקופה. את הסכום שלא עבר היתה נוהגת לקחת לעצמה.

החלטנו לבדוק את כל העניין. ראשית, שמנו לב לזה שהיא מנהלת רמת־חיים גבוהה. מתלבשת בשמלות יקרות, מספרת על ארוחות־ערב במקומות יקרים ועל נסיעות לאילת. יום אחד שאלתי אותה: ׳ויקי מאיפה יש לך כסף לכל הדברים? את גונבת?׳ כמובן שזה היה כאילו בבדיחה. אבל ויקי ענתה: ׳כן. ניראה שתתפסו אותי.

אחרי שהתחלנו לחשוד בה אמרנו לבאר־תיראי, אנחנו מרויחים מעט, מפרנסים על־ידי מתן תעסוקה 12 משפחות. תחזירי את מה שלקחת ולא נימסור אותך למשטרה. על כך ענתה ויקי: „להחזיר? קדחת! הייתי מורידה למאיר ומוניה את המכנסיים. אם תקחו כסף ממני אלך להלשין למס־הכנסה.״

היות ואנחנו בסדר עם מס־ההכנסה, האיום שלה לא עשה עלינו רושם, כפי שקיוותה. להיפך. זה ניראה לנו כסחיטה ופלוקסמן החליט למסור את הענין לטי־פול המשטרה.

זה לקח לשוטרים שעה עד שהבינו במה הדברים אמורים. אחרי שהבינו והתלונה

כת המלצריות של תל־אביב טוענת: מלצר שלא גונב — לא שווה כלום!״

נוציא את המנות לשמור ולזכור או יותר מה ויקי מזמינה לאור־די שלפי זה נוכל אחר־כך לבדוק תקות. יום אחד זכר הבארמן שהוא בשביל ויקי שמונה סטייקים. בדקנו קס ההעתקים שלה ובמקום שמונה מצאנו בריוטם שלה לא יותר מ־

המיקרה הזה הכנו לה מלכודת — הפרשים בין 130—80 ל״י. אני באותה תקופה בית־החולים, אבל שלי מאיר פלוקסמן ניגש להתלונן ה.

דליה ריחמה עליה ולא רצתה להס־היא פנתה אליה ואמרה לה:

התקבלה, היא נעצרה וכמובן הפסיקה לע־בוד אצלנו.

היא הרוויחה יפה מאד: 500 ל״י מש־כורת, ועוד כ־600 ל״י מטיפים. אני לא מבין לשם מה היתה צריכה את כל זה?

„אין מלצר שלא גונב!״

ירמתה שר **ויקי** על הפרשה שונה לחלוטין. לדבריה התנכלו לה אחד הבארמנים ומלצרית. הם, בעזרת הבעלים, הכינו לה מלכודת והפילו אותה בפח.

„הדברים שבהם מאשימים אותי לא היו יכולים לקרות לעולם.״ מספרת ויקי היפה־פיה. „הפתקאות נימצאות ליד הדלפק של הבארמן. הוא ומלצרית עומדים תמיד מול הפתקאות, והיו רואים אם משהו לא היה בסדר. מלבד זאת יש מיקרה שפתק נאבד ואז דורשים את ההעתק שנימצא אצלי. אני לא יכולה לדעת מתי נאבד פתק ומתי יבקשו ממני העתק, אז איך אני יכולה לזייף?״

ויקי מוכנה לגלות דבר נוסף: „אין מלצר או מלצרית שלא גונבים. אבל גונבים רק מן האורחים. כל מלצרית מוסיפה לחשבון של הלקוח בין 50—20 אגורות. הלקוח לא מרגיש בזה ואין בעיות. זה בדם של המלצר. מלצר שלא גונב הוא לא מלצר. בעל בית־קפה יודע, כשהיה מקבל מלצר לעבודה, השאלה הראשונה שלו אליו היתה: „אתה גנב?״ אם המלצר ענה בשלילה הוא לא היה מקבל אותו לעבודה. זה מפני שמלצר חייב להיות ערמומי וזריז. אם הוא לא מסוגל לגנוב — איזה מין מלצר הוא?״

משחק החתול והעכבר

דה אימרה „מלצר שאינו גונב — אינו מלצר,״ אינה המצאתה של ויקי. יתכן וזוהי תכונה של מלצרים בכל העו־לם ובכל הזמנים, אולם בתל־אביב יש לה משמעות מיוחדת דווקא בשנים האחרונות: בין בעלי בתי־הקפה והמסעדות לבין חלק מהמלצרים בעיר מתנהל משחק של חתול ועכבר, אחרי שסיפורי המלצרים בתל־אביב עשו להם כנפיים.

מספר מלצרים למשל, אחרי כמה שנות עבודה, הפכו לבעלי מסעדות או מזנונים בעצמם. אחרים, המתגוררים בדירות חדשות או נוסעים במכוניות פרטיות, נוהגים להת־פאר בגלוי: „את המכונית הזאת עשיתי אצל ג׳קי,״ או „את הדירה הזאת קניתי מקלי־פורניה.״

ישנם מלצרים הנוהגים לגנוב מלקוחות, כשהם מנפחים את חשבונותיהם. אולם של־לם של אלה הוא מועט והם נתונים לסכנת גילוי מתמדת, כיוון שתמיד קיימת סכנה שהלקוח ישחה את החשבון עם המחיר בתפריט ויגלה את התרמית.

מרבית המלצרים הגונבים נוהגים לגנוב מבעלי־הבית. אלה האחרונים, המציאו אלף ואחת שיטות כדי למנוע זאת: קופות רוש־מות, בונים, מפקחי־קופות. אולם לכל שי־טה נמצאה מייד דרך — לפעמים פשוטה ו־לפעמים מחוכמת — להערים עליה.

העקרון הוא תמיד: להוציא אל הלקוח מנות מבלי ידיעת בעל־הבית, לשלשל את תמורתן לכיס. רק באותם מקומות בהם בעל־הבית עצמו עורך את החשבונות ללקו־חות וגובה מהם את הכסף, ניתן למנוע גניבה. אבל מעטים הם בעלי העסקים שיהיו מוכנים לשבת 20 שעות ליד הקופה ולנהל את כל גביית הכספים. אלה מתקשים בדרך כלל גם למצוא מלצרים לעבודה.

„איפה כל האלפים?״

וכ במיוחד הוא מצבם של מלצרי הדיסקוטקים. עליהם קשה מאד לפקח. כך, למשל, זכאי כל מבקר בדיסקוטק למשקה חריף בתוספת משקה קל תמורת כרטיס כניסה. במקרים רבים אין הלקוחות, בעיקר הנשים שבהם, שותים משקאות חרי־פים ומעדיפים להזמין משקאות קלים בל־בד.

תמורת התלוש שלהם מקבל המלצר משקה חריף, אותו הוא מגיש ללקוח אחר את תמורתו הוא מצרף אחר־כך ל־הכנסותיו.

אחרי שהוגשה נגדה התלונה — נעצרה ויקי ונחקרה. לדבריה, ארך מעצר זה 16 שעות רצופות, שוחררה בערבות עד לתחילת משפטה.

„אני בסקאלה לא גנבתי,״ אומרת ויקי, „הרווחתי שם טוב. היה לי ביום בין 40 ל־50 ל״י. מכל השנים שעבדתי בסקאלה הצלחתי לחסוך בסך הכל איזה 700 לירות. זה כל מה שיש בחשבון שלי בבנק. אז איפה כל האלפים שהם אומרים שאני גנבתי?״

ויקי עברה דרך ארוכה עד שהגיעה ל־סקאלה. לפני 14 שנים עלתה ממרוקו, היתה חברה בחברת־הנוער בקיבוץ עין־חרוד. בגיל 18 התחתנה עם הבארמן של מלון שרתון, שנה אחר־כך ילדה לו בת. כאשר חלה בעלה בשחפת והפסיק לעבוד, לפני ארבע שנים, היא החלה לעבוד כמל־צרית.

לפני שנתיים התגרשה ויקי ולקחה עימה את בתה. היא מתגוררת אצל משפחה בצפון תל־אביב ומחזיקה מטפלת קבועה לילדה.

„אם עובדים במקום טוב ומרויחים כמו שאני הרווחתי,״ אומרת היא, „זאת לא בעיה להיות לבד ולגדל ילדה. אפילו שאני אשה גרושה — אין לי בעיות. אני מתיחסת בגימוס ללקוחות אבל שומרת על דיסאטנס. לכן לא נטפלים אלי.״

בקרוב מתכוננת ויקי לחזור לעבודה. ברור שלא לסקאלה. ובינתיים היא מחכה לתחילת משפטה.

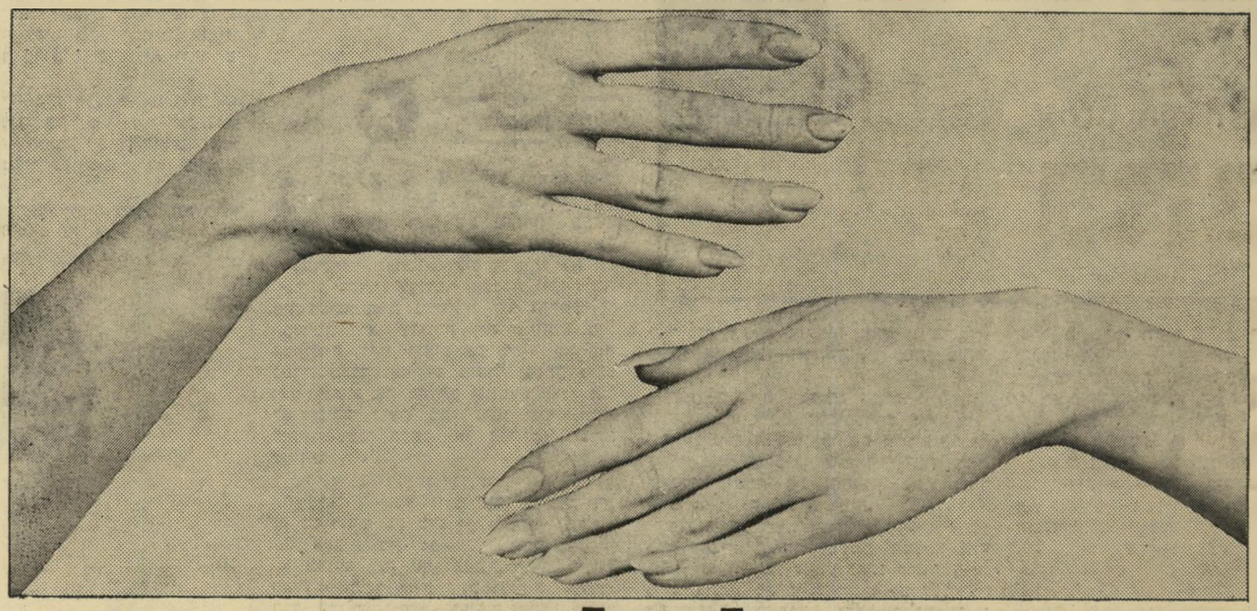
אלא שלא רק היא: כל בעלי בתי־הקפה והמסעדות בתל־אביב ומלצריהם יעקבו אחר המשפט בעניין, שכן יהיה זה ברור פומבי ראשון של ההאשמה נפוצה ומקו־בלת, שעד כה טרם הצליחו להוכיחה.

נאשמה בגניבה

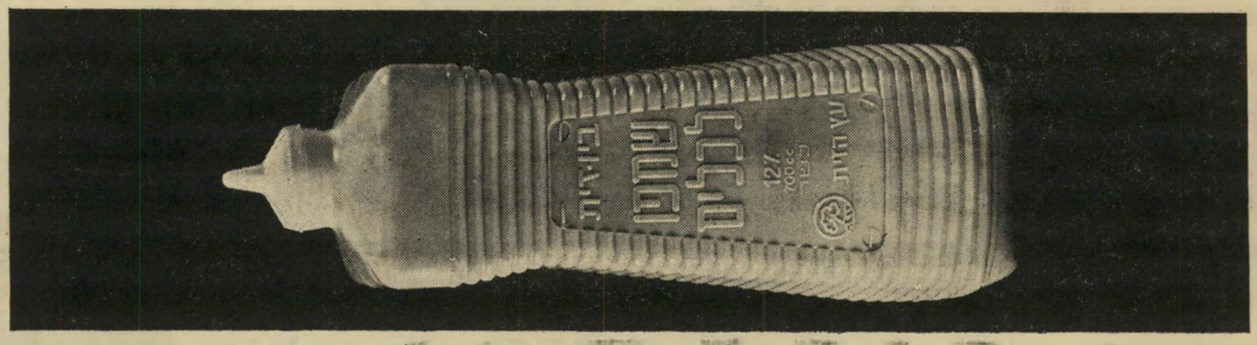
אני...

הידיים...

והשמפו לכלים

עכשיו גם בישראל – חידוש אין שני לו בארץ!

קוסמטיקה לכלים

דרשי עוד היום את בקבוק הפלסטי הורוד המכיל את הפתרון לניקוי כלים קל ומושלם בעל הריח המעודן והשומר על עור ידייך.

שמפו לכלים – "ביוזית" בתכולה של 700 סמ"ק

עץ הזית

תמרורים

נחוג • ברומא, יום־הולדתה ה־41 של שחקנית הקולנוע **אודרי הפבורן**, הנשואה לפסיכיאטר האיטלקי בן ה־30 ד"ר אנדרי דוטי, ממנו יש לה ילד בן שלושה חודשים.

נבחרה • למיס אלגנס הישראלית לשנת 1970, **דר' רית גרי** ילידת נהלל. בתה של השחקנית פנינה גרי, עומדת להשתחרר בעוד כחודש משרות בצה"ל כקשרית בצנחנים, מתכוננת לעיסוק חדש, דוגמנות צילום, אחרי שלמדה ריקוד בבית־הספר של ליאורה חכמי ודוגמנות אצל קארין דונסקי. תחביבה: רכיבה על סוסים.

גרי

נפרדו • לאחר שחיו זמן ממושך יחד, במאי הקולנוע השבדי **אינגמר ברגמן** (51), ושחקנית הקולנוע השבדית **ליב אולמן**. ברגמן, שהיה נשוי ארבע פעמים והוא אב לששה ילדים, מהם ילדה מליב אולמן, מנהל עתה רומן עם מאלין אך, שחקנית בת 24.

הוענקו • בטכס רב־רושם, בנוכחות ראש־הממשלה גולדה מאיר, אזרחות הכבוד ה־48 וה־49 של תל־אביב, לשחקנית **חנה רובינא**, עבור „מיפעל חייה בהבי־

רובינא

שלונסקי

מה", כפי שהסביר ראש עירית תל־אביב יהושע רבינוביץ; ולמשורר **אברהם שלונסקי**, במלאות לו 70 שנה ועל תרומתו ל„ביסוס העוצמה התרבותית של העיר תל־אביב".

נפטרה • בנתניה, כנראה משטף־דם במוח, בגיל 52, הציירת **מרגיט ברי־צקי**. הגופה נמצאה במיקרה על־ידי אדם שראה את דלת הבית פתוחה, נכנס ומצא את המנוחה מוטלת במיטתה כשפניה מגואלים בדם. מרגיט, שהציגה לפני כמה שנים את תמונותיה בלונדון, תיכננה פתיחת תערוכה חדשה בביתן האמנות שבנתניה.

נפטר • בתל־אביב, בגיל 66, הצייר הנודע **חיים גליקסברג**. יליד פינסק, קיבל חינוך מסורתי ולמד באקדמיה ל־אמנות של פינסק. עלה לארץ ב־1925 והתגורר בירושלים עד 1928, שנה בה עבר לתל־אביב וה־פך יוצעו של ראש העיר דאז מאיר דיזנגוף, ביסוד מוזיאון תל־אביב. כיהן במשך שנים כמזכיר אגודת הציירים וזכה פעמיים בפרס דיזנגוף לאומנות. תערוכתו הראשונה התקיימה ב־1927, בירושלים.

גליקסברג

נפטרה • במישיגן, ארצות־הברית, בגיל 71, לאחר שהיתה מעורבת בתאונת־דרכים, מדריכת הטניס שבין תלמידיה היו שליטים ומלכים — **ג'ין הוקסי**. לזכותה של ג'ין רשומים יותר מ־300 מכוכבי הטניס של ארצות־הברית ובין תלמידיה היו השליט הספרדי גנראל פרנקו, ג'קלין קנדי־אונאסיס, פאול מלך יוון ונכדו של פארוק מלך מצריים.

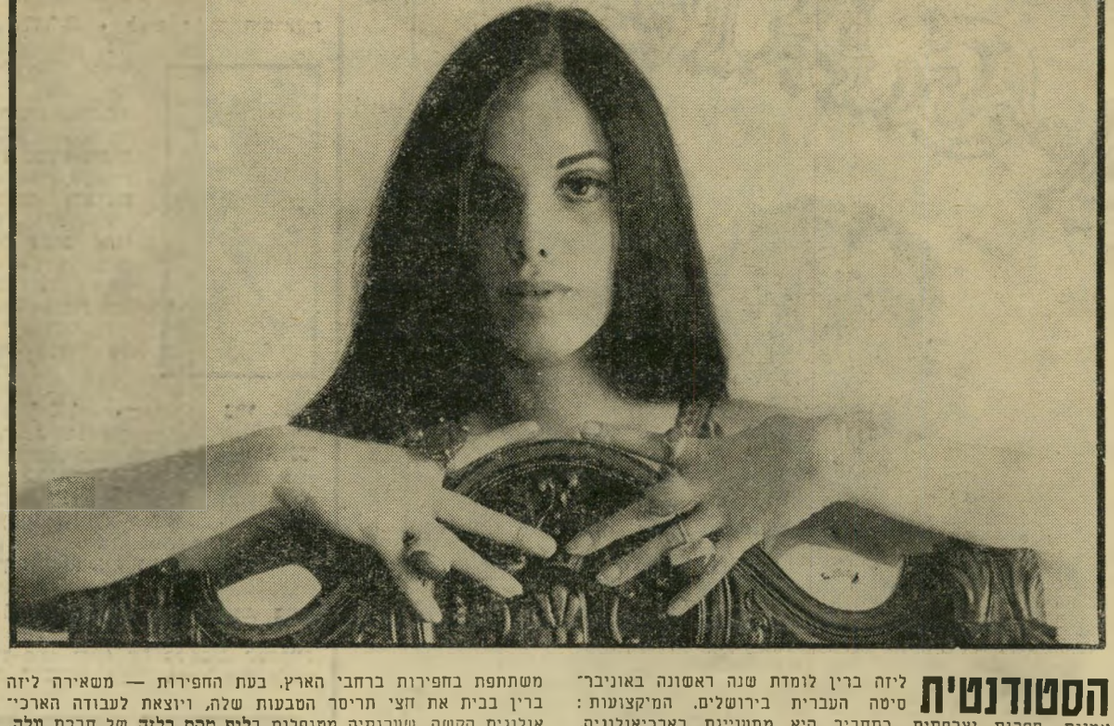
שיא הנוחיות במכנסי הבד
GIN-GAM
בטיול, בבית
ובשפת הים
עיצוב ותפירה של
להב
מאריגי
Diolen
cotton
® — Reg. trade mark for Polyester Fibre "DIOLEN"
תל־אביב, שד' בן־ציון
GLOBUS מגזין
GIN-GAM

מחול ג'אז ומודרני
בבית רינה ניקובה
ירושלים
בהדרכת הרקדן והכוריאוגרף
שמעון לוי
למתחילים ומתקדמים ומקצועיים
ולכתות ריתמיקה לילדים
בימים א'—ג', טל. 25195

חפנוי
קיבלת
תשבונך,
פרע נא
אותו בהקדם.

ליזה ברין

המועמדות הסופיות

מלכת המים 70

הנערה שאיכפת לה

כ אשר הניפו פרשי המשטרה את אלו־תיהם על ראשי המפגינים, בעת הה־פגנה הסוערת ליד ביתה של ראש־הממשלה, בפרשת גולדמן, הם או־טו־טו כמעט רפגעו גם בראש עטור רעמת־שיער שחור גולש, שהשתייך למפגינה סוערת ונזעמת.

הפיספוס שלהם הציל את פתיחת תחרות מלכת־המים במועדה. לוא היתה זוכה ב־אלת־המשטרה בקודקודה, ספק רב אם ליזה ברין היתה מצליחה להשתתף בתחרות.

אך היא עברה את ההפגנה בשלום, הגיעה במלוא הדרה — 22, 169, הופעה סקס־ית, שיער שחור, עיניים ירוקות — ונכללה ב־שלב המועמדות הסופיות.

המאפיין ביותר את הירושלמית היפהפייה — בת לאב דיפלומאט לשעבר ומהנדס־בניין, ואמא העובדת כמזכירתו של פרופסור שטיין מהפאקולטה לפיזיקה וכימיה — הוא רב־גוניותה. על ליזה ברין קשה לשים חותמת.

★ ★ ★

ד יא השתתפה בהפגנה כי איכפת לה מה שהולך בארץ הזו, והיא לא מוכנה להשאיר רק לאחרים לעשות את המלאכה. היא סטודנטית — כי היא החליטה ללמוד אמנות וסיפרות, והיא אסיסטנטית של גאר־לה דגן, היוצרת תכשיטים מאבנים עתיקות וכסף — כי זה מעניין אותה. דברים נוס־פים שמעניינים אותה הם אנשים — הרבה — ריקוד, ספרים, שחייה וטיולים. עקב עבודת אביה היא שהתה שמונה שנים ב־אירופה והמזרח התיכון, שולטת באנגלית, צרפתית, עברית וקצת פרסית וערבית. ב־מלחמת ששת־הימים היתה מזכירתו של מושל בית־לחם. השכלתה כוללת שבע שנים נגינה באבוב, עשר שנים ריקוד בלט וג'ז. נישקה הקטלני ביותר הוא לאו דווקא מה שרואים בתמונות, אלא לשונה, המופעלת נון־סטופ על־ידי מוח חריף ומידה גדושה — אוי, כמה גדושה — של ביטחון עצמי.

דוגמה? בבקשה: "הגברים הישראלים הם בעלי ביטחון עצמי רב מדי בחברה — ו־מתגלים בחולשתם מיד כאשר נשארים אי־תם לבד."

הסטודנטית ליזה ברין לומדת שנה ראשונה באוניבר־סיטה העברית בירושלים. המיקצועות: אמנות, ספרות וצרפתית. כתחביב היא מתעניינת בארכיאולוגיה, משתתפת בחפירות ברחבי הארץ. בעת החפירות — משאירה ליזה ברין בבית את חצי תריסר הסבעות שלה, ויוצאת לעבודה הארכי־אולוגית הקשה. שערותיה מטופלות **בליף טקס בלזה** של חברת וולה.

הזוהרת: בעוד שאין זו דמותה הטיבעית, היומיומית, יודעת ליזה, כשצריך, גם להיות זוהרת. עם הופעה, גיזרה ופרצוף כשלה, אין צורך במא־מצים רבים במיוחד. היא משתמשת **במייק־אפ** הנוזלי החדש של מפעלי **הלנה רובינשטיין**.

הוי כלכותא זהו שמו של בגד־הים שלובשת ליזה — אבל למי יש זמן לשים לב לבגד־הים, כשהמועמדת למלכת־המים מפגינה סיגנון ריצה קלאסי כזה? בגד־הים שהיא לובשת הוא דגם חדש מתוצרת בית־החרושת **גוטקס**.

רחל מוחלת על כל העולם

ההפסד כולו של עירית

עירית לביא

אז עירית לביא בכל זאת לא תזכה כנראה בשום תואר.

לאחר שלא זכתה בתור „מלכת היופי", נאלצה להסתפק רק בסגנות הראשונה, נחשבה עירית כמועמדת הבטוחה ביותר לזכות לפחות בתואר „נערת ישראל", שהיא התחרות הישנייה הנערכת אחרי תחרות מלכת היופי, עם אותן משתתפות.

עכשיו מתברר שגם זה כנראה פרח לה.

ובכלל לא באשמתה. כי מה קרה? לקראת תחרות „נערת ישראל" התברר שיש בה הכל — מלבד עשרים יפהפיות. היפהפיות שהשתתפו בתחרות „מלכת־היופי" היו על רמה קצת ככה־ככה. ואם זה לא מספיק לצרות, אז עוד תשע מהן נשברו, וסירבו, אחרי סיום תחרות „מלכת־היופי", להשתתף גם בתחרות לתואר „מלכת־ישראל". בעיקבות כך הוחלט על גיוס משתתפות חדשות לתחרות „נערת ישראל" — בין היתר מהסחורה של תחרות „מיס אלגנס".

מי אמר שלא צריך מזל, ושיופי מספיק בחיים?

שיטה להיפטר מהאשה

יוסי ינאי, לאלו שאינם מכירים אותו, הוא עיתונאי ופירסומאי רב מעללים ו־עלילות. בימים הטובים יותר שלו הוא היה ידוע בחתיכות המפואחת שפיארו את צילו כמו מלכת־היופי **רונית רינת, רותי לרמן** היפהפייה, המופיעה כיום בג'אז־פלוס, **עדית קמחי** ועוד כמה.

אבל אלו כבר סיפורים ישנים. הסיפור החדש והטרי ביותר בקשר ליוסי זה שהוא מתגרש.

וחדשה זו עשויה להפתיע מספר רב של עלמות־חן נאוות, שלא ידעו עד היום שיוסי נשוי בכלל.

ולא בגלל שהוא הסתיר את זה, אלא בגלל שהתנהגותו הליבראלית לא נתנה כלל מקום למחשבה שהוא נשוי. לחברים שהיו מתעניינים ללמוד ממנו את הסוד, איך הוא מצליח להמשיך לשמור על החופש הסוטאלי והאבסולוטי שלו למרות שנתיים נישואים,

(לאשה בשם **ליאורה**), היה יוסי עונה:

„יש לי שיטה מקורית להשיג גט. אני אשלח לאשתי מחברת ובה רשימת הבגדות שלי, כולל תאריכים ומקומות מדויקים. שום אשה לא תסרב אחרי זה לתת לי גט."

מה שנכון נכון. רק אני, במקום יוסי, הייתי קונה ספר, לא מחברת.

יוסי ינאי

זאת אומרת, לא לי באופן אישי, אלא שני הריונות לספר לכם עליהם.

האחד זה אצל **אירית לוי (רזילי),** אשתו של **אושיק לוי.** אמנם הוא רק עכשיו התחיל (ההריון), אבל הוא בכל זאת הריון.

מה שמוכיח רק שכשהולך — אז הולך בכל השטחים: הקשיים בנישואים שהיו להם, לאירית ואושיק, הסתדרו — אושיק רק בהתחלה, אך כבר בקרוב יחדל גופה הערום לעטר את מודעות הפירסומות. וה־

יש לי שני הריונות

צועד עם שיר בראש מצעד הפזמונים (חוזה לך ברח) — **והסניורה נמצאת בהריון,** א־בראבו.

וההריון השני שלי הוא של סמדר דרור, הדוגמנית הדקיקה. גם אצלה זה **שאלה היא רק לכמה זמן: כי אני נזכרת עכשיו שסמדר הודיעה, כשהיא התחילה לפני זמן קצר, שהיא רוצה חצי תריסר ילדים.**

כנראה שהיא התכוונה לכך ברצינות.

חקחולית הפכה לזמרת ישראלית

בפעם הבאה כשאומרים לכם שהמציאות עולה על כל דמיון, אל תחייכו כמו שוטים. הנה לכם דוגמה חיה: שמעתם כבר על בעל שנותן לאשתו טבעת־יהלום כמתנת גירושין? או על פולניה קתולית שנהפכת לחסידה צנועה בבני־ברק — ואחרי זה לזמרת במיני? לא שמעתם. אז עכשיו תשמעו.

אני מדברת על **סלבה צ'קובסקה.** לא מכירים? אז שמה הישראלי אומר לכם יותר: **זהבה קפאון,** אשתו עד לאחרונה של **דני קפאון** — שני הזמרים המהווים את צמד הנוודים.

עד לגיל 18 היתה זהבה בכלל לא זהבה, אלא סלבה. היא היתה בת למשפחת צ'קובסקה הנוצרית הפולנית, הלכה כל יום א' לכנסיה, חגגה את חג־המולד ושאר ירקות.

זהבה קפאון

בגיל 18, הגיע יום אחד לביתם בוורשה אדם זר עם כובע ופיאות. סלבה סולקה מהחדר. אחרי שהאיש עזב, הסבירו לה הוריה שזה היה דוד שלה. ושהוא יקח אותה לחופשה.

טוב, סלבה הסכימה. אמנם היה חבל לה להפסיד מלימודיה בקונסרבטוריון למוסיקה ושירה שם למדה, אבל חופשה זה תמיד חשוב יותר.

בשדה־התעופה חיכו לה עוד אנשים עם פיאות וזקן. הם הכניסו אותה לאחד הביתנים, הלבישו אותה בבגדים שכיסו אותה מכף רגל ועד צוואר, ובישרו לה שהיא יהודיה, בסך הכל.

החברה שבמלחמת העולם השנייה התחבאו זהבה והוריה היהודיים בביתה של משפחת צ'קובסקה הנוצריה, שהיו ידידיהם. כשהילדה היתה בגיל חודשיים, נרצחו ההורים ברחוב על־ידי הנאציים, והצ'קובסקאים אימצו אותה. כן התברר שהיא היתה לא סתם יהודיה, אלא ממשפחה דתית מאוד. סבה היה לא אחר מאשר הרב הרשל הורוביץ (מי זה בעצם?)

כשסלבה שמעה את הבשורה הרעה — היא קיבלה הלם. „לא כל־כך בגלל זה שאני יהודיה," היא מספרת, „אלא בגלל שפתאום לא היו לי הורים."

כשמלחיה המוזקנים נוכחו שהצעירה מתמרדת נגד מר גורלה, הם הרגיעו אותה שהיא נוסעת לקנדה והעלו אותה בנחת על המטוס. כשהיא ירדה ממנו התברר לה שהיא בלוד, ושלוד נמצאת בכלל לא בקנדה, אלא בארץ היהודים.

הצעירה המבולבלת נלקחה צ'יק־צ'ק לביתו של יהלומן תושב בני־ברק, אב לשבעה ילדים. היא נשלחה לאולפן עקיבא ללמוד עברית, אבל זה עוד לא היה הכי גרוע. „בקיץ התהלכתי עם שרוולים ארוכים וגרביים," נזכרת זהבה. אבל אפילו זה עוד לא היה הכי גרוע. „הביאו לי חתן ובלילה דאגו לסגור אותי על מפתח." ברר....

יום אחד נשלחה זהבה החסודה והצנועה לפנסיון הדתי ריך בירושלים כדי לעבוד קצת. היא חיכתה להזדמנות הראשונה, ונמלטה מבעד לחלון הראשון.

בזמנו, באולפן עקיבא, היא הכירה נפש אחת ויחידה — בחורה שהיא ידעה עליה שהיא קיבלה שיכון באילת. סבעי משכך, שזהבה פנתה אילתה.

„שם במועדון סוף העולם, הכרתי את בעלי," מספרת זהבה. „זה היה לפני חמש שנים. התחתנו מיד, ויצרנו את צמד הנוודים, מאחר ששנינו היינו זמרים."

החתונה שיחררה אותה מהחתן שהיה צפוי לה בבני־ברק, מהשרוולים הארוכים, ומשאר יסורים. חמש שנים היא בילתה עם בעלה כנודדת — עד שהשבוע הם הגישו את הבקשה לגט.

הם החליטו על הגירושין כבר לפני כמה שבועות. כאשר זהבה חזרה מסיבוב הופעות מוצלח בפאריס, גילה לה דני שהוא מכר את דירתם המשותפת וחסל סדר פסח.

אלא שבינתיים עברו בכל זאת כמה שבועות, ולבן־אדם מותר לשנות את דעתו, לא? אמנם הגירושין, גירושין, אבל דני וזהבה החליטו שהם ימשיכו להופיע כצמד.

ומאחר שדני בכל זאת בחור טוב, במעמקי־ליבו, הוא החליט לפייס את גרושתו הטרייה, והעניק לה דירה של שני חדרים, עם ריהוט בתוכה ומכונית למטה, וטבעת־יהלום על האצבע.

כמו שאמר הסבא, הרב הרשל: „נסתרים דרכי האל, בתי."

חידון

בלי חרוזים

בתור צופי טלוויזיה, ודאי שלא תוכלו שלא לשים לב מעתה להיעדרה מעל המסך של הקריינית עדנה ריס. אתם יודעים, הקריינית השחרחורת הזו בעלת השמץ־חיוך והמבט החודר. כן, זאת בדיוק.

עדנה היתה התגלית של חגי פינסקר, ומאז שהופיעה לראשונה היתה חידה לצופים, שלא יכלו להחליט כיצד להתייחס להופעתה הרצינית.

אז במקומה תקריין מעתה שוש עטרי (20), אחותה של יונה עטרי. ביום שישי הודיעו לה סופית שהיא התקבלה. שוש, כפי שתראו בעצמכם, היא בחורה יפהפייה, עליזה, ולקראת השלב החדש בקריירה שלה אפילו הורידה 15 קילו. ומה שהכי מפתיע — היא יודעת גם לקריין. הייתם מאמינים?

סמדר דרור ובעלה

אמנות

בידור

קדימה לפסטיבלים

עוד לא שככו הדי פסטיבל־הזמר בירוש־לים, והנה כבר יוצאים אמנים ישראליים למרחבי העולם, להשתתף בפסטיבלים בינ־לאומיים שונים.

להקת איש חסיד היה נמצאת כבר באירו־פה, והופיעה כבר באנטוורפן, אולם לאח־רונה נודע כי נוסף לסיבוב ההופעות שנק־

אילן ואילנית
במקום העופרים ?

בע להם מראש, תיסע להלהקה גם לרומא כדי להשתתף בפסטיבל התיאטרון פרמיו רומא. **אנשי בימות** ימצאו עצמם שם בחברה מכובדת מאד: ז'אן לואי בארו יעלה במס־

גרת הפסטיבל את גירסתו הפסיכדלית לחיי־ראבלה, מארצות־הברית מביאים מחזה חדש של לרוי ג'ונס (רכבת תחתית), והאנגלים שולחים להקה שתבצע את מאקבת והכושים של ז'נה, והאיטלקים ייוצגו על־ידי מחזה קלאסי של מקיאוולי.

בחברה שונה, אך מכובדת לא פחות, ימצא עצמו **יגאל בשן**, אשר הוזמן על־ידי עיריית פאלרמו להשתתף בפסטיבל פזמונים וג'אז שייערך שם באמצע הקיץ. יגאל, הנחשב לפופולרי בין זמרי הארץ, נבחר על־ידי מארגני הפסטיבל, לאחר ש־האזינו לסידרה שלמה של תקליטים ישר־אליים.

עם יגאל יופיעו גם האבנים המתגלגלות, נורית לצמד הגיב עד עתה פירות מוצלחים כמו בעקבותיך, בשנה הבאה (שהקליטו גם בגרמניה) וטרזה דימון, השיר שנכתב לפסטיבל הזמר הישראלי. תקוותם כמו כן שהעבודה המשותפת תישא פרי גם בספליט.

מרים זוהר ב„איזון עדין"

הצגת בכורה:

משהו גדול באולם הקטן

★★★ **„איזון עדין"** (הבימה — האולם הקטן)

בחזרה אל זירת הקרב של אוארד אלבי, שהנחילה לו את הצלחתו הגדולה מי מפחד מוירג'יניה וולף: עולמו של הבורגני האמריקני האמיד. הפעם זהו ביתו של איש־עסקים, שיצא לגימל־אות, וחי עם אשתו התקיפה והשתלטנית, ניסתו האלכוהוליסטית, בתו המתגרשת בקביעות כל שלוש שנים, וזוג ידידים מזר שבא לבקש מיקלט מן האימה שתקפה אותם בהיותם לבד בדירתם.

הבית הופך עד מהרה לגיהינום אמריקאי משפחתי, לפי מיטב המסורת של אלבי: גיהינום מאופק ומרוסן יותר מזה של וירג'יניה וולף, אבל בכל זאת גיהינום. מצד אחד שולטת כאן הבדידות המפרידה בין הנפשות, מצד אחר קושרים אותן עבותות שאלבי אוהב לתאר: כבלים של אהבה ושינאה גם יחד, שלדעת אלבי אינם אלא שני צדדים לאותו קלף. ולכל אלה מטרף הפחד: פחד מפני המוות, פחד מפני החיים, פחד מפני שבירת מוסכמות ישנות, פחד מפני איבוד־עשתונות מוחלט.

אלבי נוטל שוב את כלי־הנשק האהובים עליו: שכרות, היסטריה, חלל סגור של חדר אורחים. את כל אלה הוא מתבל ברפליקות חריפות ושנונות, בשפת רחוב מדוברת, המזכירה לצופה שהבמה אינה רחוקה כל־כך מן המציאות.

בקיצור: מחזה כתוב היטב שחסרונו העיקרי הוא הופעתו אחרי וירג'יניה וולף. שהיה מגובש, אורגני ומזעזע יותר, מה עוד שכאן חוזרים כמה תכסיסים דרמטיים על עצמם, (השתמטות מכוונת ממתן תשובות לשאלות מביכות) והסמליות היא לעתים שקופה מדי (הסיפור על החתול השונא את אדוניו).

אך הצורה בה מועלית ההצגה מטשטשת את מרבית ההסתייגויות. התפאורה, שהקימה לידיה פינקוס־גני על הבמה האינטימית של האולם הקטן, אידיאלית בצורתה ובצבעיה ליצירת אווירת המחזה, ותלבושותיה של אניה שגל מתאימות לה להפליא. שמעון פינקל, כראש המשפחה, סטלה אבני כאשתו, ומרים זוהר כאחותה השתי־

נית טובים, ואולי אף עושים כאן את הטובים בתפקידיהם מזה זמן ארוך, רפאל קלצ'קין, עדה טל ויעל דרויאנוב סוגרים את המעגל בצורה משכנעת. בקיצור: ההפתעה הנעימה ביותר שהכינה הבימה לקהל מזה זמן רב. כנראה שאלבי מביא לה מזל.

לפני בכורה:

המיבטא של גולדה

גולדה הצעירה מגיעה לארץ. קבוצת חלוצים מקבלת פניה. „אין דבר", אומר אחד מהם, „תוך כמה חודשים והמיבטא יעבור לך כמו כלום."

האחרים שואלים עצמם מה יעשו עם העלמה. לדחוף מריצה אינה מוסגלת. „אולי מזכירת־חוץ", מציע אחד. „השתגעת", מת־נפלים עליו. „בשביל זה צריך להבין ב־פוליטיקה. אתה מאמין שייצור עדין כזה יכול לשבת בחברת גברים? הלא ירמסו אותה לגמרי."

כך משחזרים חברי תיאטרון יובל את

גבי עמרני ב„פרפן"

עלייתה לארץ של גולדה מאירסון, בהצגתם החדשה הקוקו והסרפן. ההצגה, שצריכה לנצל את החיבה הבלתי־נדלית שיש לישר־אלי המצוי אל תולדות הישוב בארץ, משחזרת בזמר ובמערכונים את קורות ארץ־ישראל מאז ימי הבל"ויים ועד למלחמת־השחרור. ומאחר ואותו תיאטרון, עם אותו במאי (יואל זילברג) ואותו התמלילן (דן אלמגור) העלו הצגה נוסטאלגית אחרת, ירושלים שלי, נמצא כבר מי שהציע לקרוא להצגה החדשה ארץ־ישראל שלי.

„ההבדל בין השתיים", מציין יואל זיל־ברג," הוא בכך שלגבי ירושלים, השתמש דן אלמגור בדוקומנטים, ואילו כאן נכתבו המערכונים מתחילתם ועד סופם." התומר להצגה נאסף על־ידי אלמגור וזילברג,

בעזרתם האדיבה של שאול ביבר, גיל אלדמע (אנציקלופדיה חיה לשירי הישוב העברי) ויאן טימן, שהעמיד לרשותם את ארכיון המפאאט. תלבושות בנוסח הימים ההם הכינה, בעלת הבוטיק — רחל ברזין.

בין המשתתפים, כמה מצחיקנים מקצו־

ציפי שביט ב„פרפן"

עיים שכוחם יפה במערכונים, כמו ציפי שביט וגבי עמרני, וכמה שכוחם יפה, בשירה, כטמירה ירדני, שהתפרסמה יותר כזמרת הקלטות. מירושלים שלי נשאר כאן יאיר קלינגר, מאת ואני והמלחמה הבאה הגיע לכאן גד קינר, רפי קינן היה המאהב בפנטסטי ואילו גיטה שחורי באה מן החוג הדרמטי של האוניברסיטה.

הקו העובר לאורך כל ההצגה ומקשר בין התקופות השונות היא תגובת הזקנים שטענו תמיד, כדברי פזמון הפתיחה והסיום:

א—ברוך / אין על מי לסמוך, / הנוער של היום, / הנוער של היום, / זה לא מה שהיה / פעם. / כך אומרים הבל"ויים, ובני העליה הראשונה והעליה השנייה והעליה השלישית ועד עצם היום הזה.

הצגת הבכורה של הקוקו והסרפן נערכה בערב יום העצמאות באולם הבימה. סוף־סוף זכתה הבימה העברית הלאומית גם לחומר ישראלי מקורי.

„איש חסיד היה"
יחד עם ז'אן לואי בארו

תזמורתו של דיוק אלינגטון, ג'ון באו, ו„עולמו של ארתור בראון" (אש). התחלה לא רעה לצבר שטרם מלאו לו עשרים, היוצא לראשונה את גבולות הארץ.

ועוד פסטיבל, הפעם בעיירת הקיט היוגו־סלבית ספליט. לשם נוסעים **אילן ואילנית**, שכובשם החל דורך לאחרונה ברצי־נות בשמי אירופה, מאז עשו כמה הקל־טות אצל חברת תקליטים גרמנית גדולה, ואף הופיעו שם בכמה מיצעדי פזמונים. בגרמניה ישנם המנבאים לצמד שיירש את מקומם של העופרים, והפסטיבל בספליט, המקפיד מאד על רמת משתתפיו, יכול להוסיף להם מוניטין במידה ניכרת.

ועוד נוסעת, לאותו הפסטיבל, המלחינה **נורית הירש**. היא כתבה את השיר אותו יבצעו אילן ואילנית, היא עיבדה אותו והיא גם תנצח עליו. שיתוף הפעולה בין

יגאל בשן
אחרי דיוק אלינגטון

קולנוע

ישראל

סרטים למאה השלושים

קולנוע המחתרת הגיע לארץ.

המשורר דויד אבידן, שביקר מיספר פעמים באמריקה, והשתלב שם ב„מחתרת“ במולדתה, הביא אותה גם לישראל, והוא מארגן עתה פסטיבל שלם, בו מוצגים ארבעה סרטים מוזרים ובלתי־צפויים, בליווי הסברו של אבידן עצמו.

באמריקה מבטא קולנוע־המחתרת את התקוממות נגד המימסד ונגד תעשיית הסרטים הענקית, המטילה מרותה על כל הסוככים בצילה. כל מיני אמנים, משוררים, ציירים ופסלים, שמצאו באומנות השביעית אפשרות נוספת להביע את עצמם, עושים שם סרטים באורכים מדקה ועד שמונה שעות, כשהם נותנים פורקן להזיות ולדמיון הפרוע ביותר, תוך התעלמות מוחלטת מכל שיקול מסחרי.

אבל מה קורה בישראל, שאין בה תעשיית סרטים להתקומם נגדה? כאן לדעת אבידן, המחתרת צריכה להיות ביטוי לאינדיבידואליזם, שהוא המושג האנטי־מימסדי ביותר בארץ. „אינדיבידואליזם, בארץ, זה משהו בין מותרות לעבירה ביטחונית.“ נאום דויד אבידן.

הזכות לא להבין. בין ארבעת הסרטים שהוא מציג, שניים הם כמובן שלו עצמו, „זוז“ ו„הכל אפשרי“.

שני הסרטים עוקבים אחרי תהליכים של הינתקות בין בני־אדם, סאדומזוכיזם (מושג חביב על אבידן) והשתוללות לשמה, תוך שימוש בכל מיני טכניקות קולנועיות, שבחלקן חדרו גם לקולנע המיסחרי (צילומים כפולים ומשולשים, עריכה בקצב מטורף). הסצינות קשורות ביניהן בקשר אסוציאטיבי, שאינו נראה לעין כלל, והפסקול גדוש פעלולים, ומוסיקה אלקטרונית מכל הסוגים.

התוצאה מבלבלת, ואם אבידן מעניק לקהל, בדברי הפתיחה שלו, את הזכות לא להבין, אין ספק שרבים מן הצופים משתמשים בזכות זו.

גם מי שבא בבר מוכן לחוויה מעין זו, מוכה תדהמה. כמה רעיונות מצליחים להיכלס מן הפעם הראשונה שרואים את הסרטים, למשל בהכל אפשרי — כאשר יוליוס קיסר קם להרוג את הקושרים נגדו, רוצח אותם אחד אחד ומסיים בברוטוס, בלמילים: „גם א ת ה, ברוטוס!“

מי שרוצה לקלוט יותר, מוטב שיילך לראות את הסרטים עוד כמה פעמים, ומי שמצפה כאן לערב קולנוע מקובל, מוטב שיישאר בבית.

כדברי אבידן: „אם באת להרוג את הזמן, עשה זאת כשגבך אל המסך.“ המחתרת דורשת מן הצופה לפתוח אותו מאמץ שהוא קיץ בו במאי, אם לא יותר.

נוסף לשני הסרטים של אבידן, מוצגים גם שני סרטים של צייר אמריקאי צעיר בשם טום פאלאצולו, שהם אופייניים לגל ההלקאה העצמית הפושט בין המשכילים מעבר לאוקיאנוס. פאלאצולו מצלם חומר תיעודי, אבל עורך אותו בצורה כזאת שבמקום הנצחת־מאורעות פשוטה, מתקבלת תמונה עגומה מאד של המבוך הרוחני, המוסרי והמצפוני של ארצות־הברית. זה לפחות הרושם הראשון. אבל יכולים להיות גם פירושים אחרים. הרי זו מחתרת.

תדריך

תל־אביב

★★ **טופאז** (אופיר, ארה״ב) — ריגול רוסי בצרפת מתגלה דרך ניו־יורק וקובה. במאי: היצ׳קוק.

★★★ **גבירתי הנאווה** (גורדון, ארה״ב) — מחזמר מפואר ורב־מכר, ביצוע מלוטש. רקס הריסון ואודרי הפבורן.

★★★ **קאזבי של חצות** (גת, ארה״ב) — אשפתות ניו־יורק ועלובי־הנפש השורצים בהם, בסרט עטור אוסקרים. מישחק משובח. סרט בעייתי.

★★★★ **סטיריקון** (סטודיו, איטליה) — הזיות מטורפות של פליני. חובה לחובבי הקולנע.

★★★ **נמל התעופה** (חן, ארה״ב) — סופרמרקט של בעיות ותסביכים לפי מיטב הנוסחאות של רבי המכר האמריקאיים, מוגש במיקצועיות ואינו משעמם לרגע. יש מה לראות, אין מה לזכור. בורט לנקסטר, דין מרטין והלן היים.

★★★ **המכורים זוהב** (סינרמה, ארה״ב) — מערבון מזמר על מחפשי־זהב בקליפורניה. לי מארווין מבריק.

★★★ **אדון 31** (תכלת, שוודיה) — שביתת־פועלים מצולמת בסיגנון רומאנטי, אסתטי מאד. פרס פסטיבל קאן.

★★★ **כנופיית הסיציליאנים** (תל־אביב, צרפת) — סרט־פשע מקצועי. אלאן דלון, ז׳אן גאבן, לינו ונטורה.

★★★ **ז׳וק וז׳ים** (פריז, צרפת) — משולש־אהבה־וידידות יוצא דופן, עם ז׳אן מורו ואוסקר ורנר. במאי: פרנסואה טריפו. סרט קלאסי.

ירושלים

★★★ **החיים המתוקים** (ארנון, איטליה) — רפוסז׳ה קטלנית על רומא בת זמננו. בימוי מבריק של פליני.

★★★ **ספר הג׳ונגל** (תל־אור, ארה״ב) — סרט מצוייר לפי סיפורי קיפלינג. מתאים לצעירים ומבוגרים.

חיפה

★★★ **אלכסנדר המאושר** (מוריה, צרפת) — כיצד להתבטל באושר. לקח אנטי־סוציאלי, עם פליליים נוארה בתפקיד הראשי. קומדיה.

★★★ **רוץ אדם, רוץ** (גיל, איטליה) — תומאס מיליאן משליך במרץ סכינים, במערבון משעשע יותר מאשר מותח.

שיעור בפדגוגיה שימושית

אויטוד וקלארק מטיילים בפומפיי

היה שלום מר צ׳יפס (צפון, תל־אביב, בריטניה) הוא ספר סנטימנטלי שהיה לרב־מכר באנגליה, בין שתי מלחמות־העולם. מורה בריטי שמרני מאמין כי יש במיקצועו שליחות קדושה, אך אינו מצליח להגשים אותה אלא בעזרת אהבתה ועזרתה של אשה מעריצה. הספר היה לסרט מצליח לפני שלושים שנה, והוא חוזר עתה בגירסה מחודשת, על מסך ענק, בצבעים טבעיים, עם פיזמונים לא כל־כך מקוריים ברקע, ועם פיטר או׳טול בתפקיד ראשי. ותכונה אחרונה זו שקולה כנגד כל הסצינות המתקתקות, סיורי התיירות, ושאר המיסחורים שהם תופעת־קבע בסרטים יקרים מסוג זה. או׳טול יוצר את אחת הדמויות הסימפטיות ביותר שלו עד היום על הבד, ואין למצוא דופי באף מילה אחת היוצאת מפיו, ולא בקטנה שבתנועותיו. משתתפים עוד: פטולה קלארק ומייקל רדגרייב.

דם ואש במכסיקו

תומאס מיליאן: אדמה וחרות

טפפה (אסתר, תל־אביב, איטליה) — מערבון איטלקי, מצולם בספרד, עם שחקנים מכל העולם, ועלילה המתרחשת במכסיקו. טפפה, גיבור הסרט, הוא איכר, עני מרוד, המצטרף בחדווה לכל מהפיכה, תוך אמונה תמימה למדי, שהיא תביא גאולה, ופונה לה עורף כשמסתבר לו שממשלות נופלות, אך המישטרה והמישטר לעולם עומדים. תומאס מיליאן, בתפקיד זה, רוכב על גלי חיוכיו המבהיקים וצחוקיו המצלצלים בהצלחה רבה, ופליטות־הפה שלו, במיבטא מכסיקאי מתנגן, מעוררים גלי־צחוק בקהל. פרט לזאת, מערבון איטלקי טיפוסי: הרבה דם, אלימות בשפע, אונס ורצח המוני כאוות־נפשכם. לא צריך להתייחס ברצינות גדולה מדי. בתפקיד הנבל, אורסון וולס עצום־המידות, כמעט גונב את ההצגה בקולו העמוק ובמבטיו הערמומיים. אך בסופו של דבר מיועד הסרט למעריציו של מיליאן הרבים, לחובבי אלימות והרפתקות, המתרחשים תחת שמי מכסיקו הלוהטים — תוצרת ספרד.

איך לא לשדוד בנק

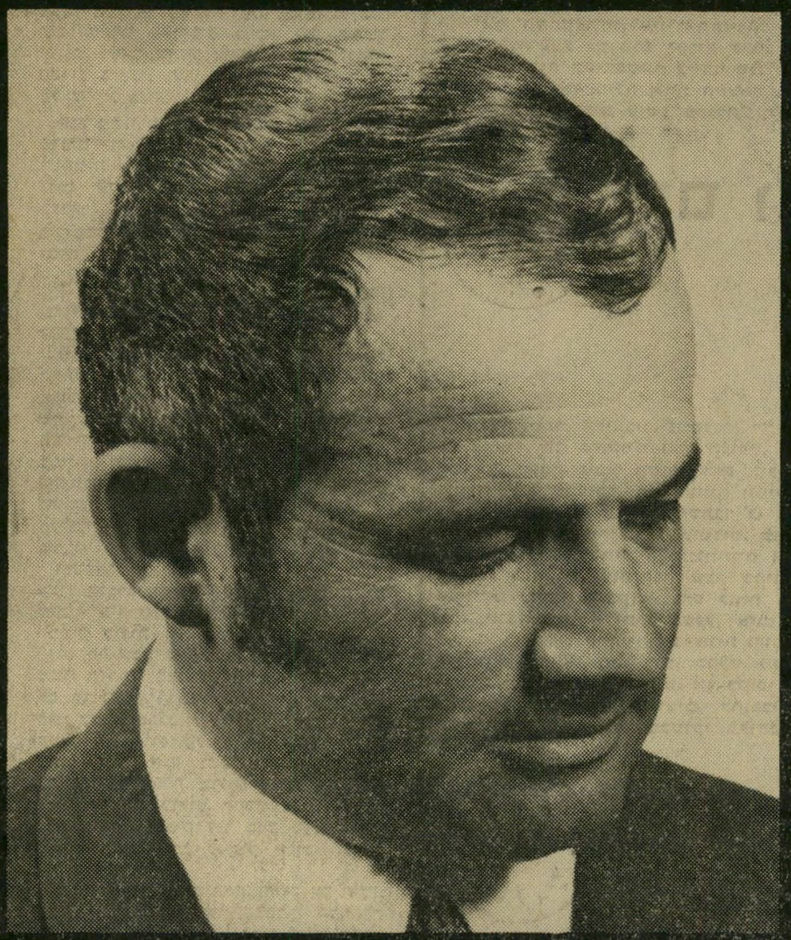
וירג׳יל סטארקוול: מבוקש חי או מת

קח את הכסף וברח (אוריון, תל־אביב, ארצות־הברית) — קורות חייו של וירג׳יל סטארקוול, הנער הפחות־מוצלח בשכונה, שהחליט להיות שודד, משום שנכשל בכל העיסוקים האחרים. אוסף של בדיחות חזותיות ומילוליות, פרי דמיונו של הבדרן־שחקן־תסריטאי־במאי וודי אלן, הנחשב לאיש הכי מצחיק ביותר באמריקה בשנים האחרונות. הסרט הוא סאטירה על פולחן הפשע, המקובל באמריקה, והוא עשוי בצורה של תוכנית טלוויזיה המנציחה את השלבים בהתפתחותו של הפושע השלומיאלי, בליווי הסברים „מעמיקים“. למשל: וירג׳יל הילד מנגן על הצ׳לו (חריקות נוראיות נשמעות בפס קול) משום שגופו של הכלי מסמל עבורו חמוקי אשה, ואילו חקשת, סמל לגבריות. אם כי בחלק מן הבדיחות רצוי להבין אנגלית ולהכיר את האווירה האמריקאית, והסרט אינו מעודן במיוחד מבחינה טכנית, אך יש בו בידור ושעשוע בשפע.

העולם הזה

הבעל, האשה והרב חטפו מכות

אשר עקיבא רובינשטיין ואשתו סיימו להתדיין בפני הרב פרצה המהומה

מכות ברבנות

חשיש בישיבה על הר ציון

הרב גולדשטיין